

NAŠA DRUŽBA

VJESNIK DRUŽBE SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

ISSN 1331-8276 • 2/2015 • GODINA XLVIII. • BROJ 112

Sretan Božić i blagoslovljena Nova godina!

Posvećeni život u Crkvi...

Prošlost... Sadašnjost... Budućnost...

NAŠA DRUŽBA

VJESNIK DRUŽBE SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

GODINA XLVIII., br. 2 (112), 2015.

SADRŽAJ

RIJEČ VRHOVNE GLAVARICE	3
GODINA POSVEĆENOG ŽIVOTA I JUBILEJ MILOSRĐA	
Radost i zajedništvo, karakteristike redovničkog života	4
Svjetski susret posvećenih muškarca i žena mlađe životne dobi	5
Radost i zajedništvo.....	9
Redovnici i redovnice u Hrvatskoj, gdje je vaše srce?	10
Poziv na susret u Rimu	12
Zajedništvo u radosti.....	13
Na „putu milosrđa“	15
Neraspadnuta tijela sv. Padre Pija i sv. Leopolda Mandiča bit će izložena u Vatikanu.....	18
STRANICE SLUŽBENICE BOŽJE MARIJE KRUCIFIKSE	
Kako li je divno lice Gospodnje za kojim čeznem.....	19
Novi broj „Riječke Majke“	20
Dani Majke M. Krucifikse Kozulić.....	20
Marija Krucifiksa znala je čitati znakove vremena	22
Proslava Dana preminuća Majke Krucifikse i blagdana sv. Anđela Čuvara - Dana Doma	23
Stota obljetnica djelovanja Riječke Majke u Risiki.....	25
Majka Krucifiksa u Domu sv. Josipa u Risiki.....	26
DOGAĐAJI U DRUŽBI I CRKVI	
Susret sa Svetim Ocem.....	27
Proslava svetkovine Družbe u Kući matici	29
Srce Isusovo – svetkovina Božje nježnosti	30
Laudato Si', mi' Signore.....	31
Između tame i svjetla	32
Obnova privremenih redovničkih zavjeta.....	33
Ulazak u novicijat.....	34
Jedanaest sestara proslavilo zlatne i dijamantne jubileje redovništva.....	34
Euharistijsko klanjanje s laicima u samostanu časnih sestara u Otočcu.....	36
Marija je divan uzor poniznosti	37
Dan molitve za duhovna zvanja u Ogulinu.....	38
Posjet iz Neussa	38
Gostovanje članova Komornog zbora Capella Quirina Neuss u Rijeci.....	39
Dan novicijata.....	40
Posjet Muzeju bl. Alojzija Stepinca	40
47. plenarna skupština HKVRPP	41
“Srce i riječ za Vukovar”	43
ODJECI APOSTOLATA	
Prva Sveta Pričest u Hospiciju.....	44
Susreti i slavlja u Slatini za odgoj djece i mladih	44
Duhovna obnova u Zagrebu.....	45

Radionice uz Svjetski dan hospicija	46
Volonterska radionica u Domu.....	48
Dodijeljeno priznanje za osvojeno 3. mjesto na 40. državnoj domijadi	48
Projektan dan u Učeničkom domu „Kvarner“	48
Počeli duhovni susreti za učenice Doma.....	49
Svjedočanstvo u Istri	49
Dodjela priznanja učenicima i njihovim mentorima	50
Obilježavanje Dana sjećanja na Vukovar	50
Kreativni radovi za božićnu humanitarnu akciju.....	51
Osvajeno prvo mjesto u šahu.....	51
Anđeli u adventu	52

TRAJNA FORMACIJA

Duhovne vježbe u Kući matici	54
Susret animatora za duhovna zvanja.....	54
Sudjelovanje na Konferenciji o palijativnoj skrbi s međunarodnim sudjelovanjem „Deset godina palijativne skrbi u Istri“	55
Duhovna obnova u Kući matici.....	56

SLUŽBENE OBAVIJESTI	57
----------------------------------	-----------

PREMINULE POVJERAVAMO BOŽJEM MILOSRĐU	59
--	-----------

POTICAJNA RAZMIŠLJANJA I DUHOVNI ZAPISI

Berba na Fratrovcu.....	64
Margareti Mariji Alacoque	65
Put	66

PRILOG 1. Između svjetla i tame. Posvećeni život i različite tipologije u Iv 9	70
---	-----------

PRILOG 2. Uz Godinu milosrđa –„Riječ za mene – riječ za tebe!“	78
---	-----------

SLIKE NA OVITKU

Naslovnica: Salvatore Barino: *Utjelovljenje – Čudo Ljubavi*, 2015.; **Druga str:** Sl. Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić; Sa III. Godišnje skupštine naše Družbe - Krasno; Vrhova glavarica s. Nives Stubičar i s. Dobroslava Mlakić sa sestrama Kćerima Presv. Srca Isusova iz Terontole (slijeva nadesno): s. Grazia Copparoni, vrhovna glavarica FSC s. Elena Agosto, s. Elisabeta Polici i s. Gabriella Corva - Dobrinj (Krk); **Treća str:** s. Tajana Hrvatin; s. Tereza Gojani, s. Lidija Turić i s. Silvana Fužinato; Sestra u molitvi; **Četvrta str:** Papa Franjo i Logo Godine milosrđa; Nadbiskup tajnik mons. José Rodríguez Carballo, OFM sa s. Anom Kapular i sestrama novakinjama s. Faustinom Matijević i s. Mirjam Živković - Siget (Zagreb). **Foto:** Arhiv Družbe.

IZDAJU: Sestre Presvetog Srca Isusova, Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka; Tel.: (051) 254-266; E-adresa: sestre-presv-srca-isusova@ri.t-com.hr; Internetska adresa: www.sestre-scj.hr * **UREĐUJU:** s. Robertina Medven, s. Marijana Mohorić, s. Lidija Turić, s. Silvana Fužinato i s. Tajana Hrvatin * **LEKTURA I KOREKTURA:** s. Robertina Medven i s. Lidija Turić * **ODGOVARA:** vrhovna glavarica s. Nives Stubičar, Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka; Tel.: (051) 652-190, Faks: (051) 254-422 * **PRIPREMA I TISAK:** Tiskara Šuljić * **IZLAZI:** Povremeno. Svoje priloge možete slati na e-adresu: nasa.druzba.scj@gmail.com

Drage sestre i dragi čitatelji!

Još smo u Godini posvećenog života u kojoj smo, na razne načine, nastojali u zahvalnosti promatrati redovnički poziv i karizme kojima nas je Bog obdario po mnogim utemeljiteljima i utemeljiteljicama. Svoj pogled usmjeravali smo u prošlost kako bismo bolje razumjeli sadašnjost i u budućnost kročili s novim poletom i povjerenjem u Božje vodstvo. Svjesni smo kako malo možemo svojim ljudskim snagama i svojom pameću.

Na svetkovinu Bezgrješnog začeca BDM, 8. prosinca, papa Franjo otvorio je izvanrednu Svetu godinu koja će trajati do svetkovine Krista Kralja, 20. studenoga 2016. godine. Izvanredni Jubilej milosrđa prilika je da od Oca milosrđa izmolimo oprostjenje za sve svoje propuste. „Postoje trenuci u kojima smo pozvani još snažnije usmjeriti svoj pogled na milosrđe, kako bismo sami postali djelotvornim znakom Očeva djelovanja“ (*Lice milosrđa*, br. 3).

U Godini milosrđa pozvani smo i opet zahvaljivati i diviti se Božjoj ljubavi koja nam uvijek milosrdno oprašta i iznova nas prima kao svoju djecu, prijatelje i suradnike u izgradnji nebeskog kraljevstva ovdje i sada. Isus, koji je Očev dar milosrđa, poručuje nam: „Ta Sin Čovječji dođe potražiti i spasiti izgubljeno!“ (Lk 19, 10). Ima li u nama spremnosti da se djelotvorno prepustimo u ruke Božje providnosti i milosrđa? Sve drugo čini Bog koji je započeo djelo milosrđa Isusovim rođenjem, a dovršio ga smrću Isusa Krista na križu. Djelo milosrđa je i Isusovo uskrsnuće, jer ono daje puninu Božje ljubavi. Budimo mi punina, glasnici Božje ljubavi i milosrđa u svijetu, među ljudima kojima smo poslani ili koji su stavljeni na naš životni put.

Psalmist ovako kliče: „Jakosti moja, tebi ću pjevati, jer ti si, Bože, zaštita moja, Bog moj, milosrđe moje“ (Ps 59, 18). Papa Franjo nas poziva. „Živa mi je želja da kršćanski narod, tijekom Jubileja razmišlja o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Na taj će se način probuditi naša svijest, koja je previše često uspavana pred dramom siromaštva. Isus nam u svojem propovijedanju stavlja pred oči ta djela milosrđa, kako bismo mogli shvatiti živimo li ili ne kao njegovi učenici“ (*Lice milosrđa*, br. 15). Budimo milosrdni da bismo se mogli zvati i biti sinovi Oca nebeskog.

*Čestit Božić i blagoslovljenu novu godinu svim sestrama, čitateljima,
prijateljima i dobročiniteljima naše Družbe želi*

s. Nives Stubičar
Vrhovna glavarica

Radost i zajedništvo, karakteristike redovničkog života

Redovnice i redovnici Riječke metropolije proslavile su 12. rujna Redovnički dan cjelodnevnim susretom u Nadbiskupskom domu u Rijeci te misom u kapucinskoj crkvi Gospe Lurdske koju je predvodio gospičko-senjski biskup Mile Bogović. Nakon molitve Trećeg časa, kojom je započeo susret, biskup Bogović redovnice i redovnike je potaknuo da ustraju u svom pozivu. „Neka rastu karizme po kojima će vas ljudi prepoznati, jer redovnički put je poseban životni put“,

rekao je biskup. Prenio je i pozdrave odsutnog domaćina, riječkog nadbiskupa Ivana Devčića. Redovnicama i redovnicima obratio se i fra Anto Gavrić, voditelj Povjerenstva za trajnu formaciju redovnika i redovnica unutar Hrvatske konferencije viših poglavara i poglavarica te s. Nela Gašpar, članica redovničkog i nadbiskupijskog Povjerenstva za osobe posvećenog života. Fra Anto je podsjetio da je papa Franjo 2015. godinu označio kao Godinu posvećenog života te objasnio kako se zbog toga Redovnički dan proslavlja u više biskupijskih središta u Hrvatskoj kako bi što veći broj redovnika i redovnica mogao sudjelovati u njemu. Tema susreta bila je radost i zajedništvo, dvije od tri karakteristike redovništva koje Papa ističe u svojoj poruci za Godinu posvećenog života. „Budite radosni! Pokažite svima da nasljedovanje Krista i življenje njegova Evanđelja ispunja vaše srce radošću. Podijelite ovu radost s onima koji su vam blizu, kako bi tolike osobe i same osjetile želju da vam se priključe u prekrasnom i uzbudljivom evanđeoskom izazovu... Budite žene i muškarci zajedništva! Ukorijenjeni u osobno zajedništvo s Bogom, kojeg ste izabrali kao bolji dio svojega života (usp. Lk 10,42), neumorni ste graditelji bratskog zajedništva; svjedočeci evanđeoski zakon uzajamne ljubavi među sobom, a potom prema svim ljudima, osobito najsiromašnijima. Svjedočite kako univerzalno bratstvo nije kakva utopija, nego Isusova želja za čitavo čovječanstvo“, podsjetio je na Papine riječi fra Anto. Uvodno izlaganje održao je dr. fra Darko Tepert, OFM s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu koji je govorio o radosti kao značajci mesijanskog doba. Dr. don Edvard Punda s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu u poslijepodnevni satima održao je izlaganje o zajedništvu na primjeru svete Terezije. Biskup Bogović u propovijedi je povezao temu radosti i zajedništva s redovničkim životom te istaknuo kako je redovništvo visoka škola zajedništva, a zajedništvo je po sebi radost jer se temelji na darivanju. „Ideal zajedništva očituje se u Presvetom Trojstvu i njemu se nastojimo približiti.“ Biskup je objasnio kako se sve stvoreno, cijeli svijet, temelji na zajedništvu, povezanosti. Od najmanjih atoma do živih bića i čovjeka, svi opstojе u komunikaciji s nekim i ostvaruju se kao dio veće cjeline. „Stoga je zajedništvo formula života i radosti“, rekao je biskup Bogović. Redovnice i redovnike je pozvao da svakim danom nastoje uspostavljati savršenije odnose sa članovima svoje zajednice i drugim ljudima, te da svatko na svoj način nastoji obogatiti život zajednice. (ika/ri-nadbiskupija.com)

Svjetski susret posvećenih muškarca i žena mlađe životne dobi

U sklopu održavanja Godine posvećenoga života u Rimu je od 15. do 19. rujna 2015. godine održan prvi svjetski susret za mlade redovnike i redovnice i Bogu posvećene osobe pod geslom „Probudite svijet“. Susret je okupio više od 5000 redovnika i redovnica iz 500-tinjak različitih zajednica i 125 zemljama, a započeo je 15. rujna na Trgu sv. Petra u Vatikanu molitvenim susretom. Svim

okupljenima tada je svoj pozdrav uputio prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i društva apostolskog života S. Em. João Braz Card. de Aviz riječima: „Želimo odmah poći k Njemu, Isusu Kristu, zajedno kao Njegovi učenici, i kao sinovi i kćeri naših utemeljitelja i utemeljiteljica, dopuštajući sebi da nas On zavede, kao u prvim trenucima našega poziva.“ Kardinal Braz de Aviz je pozvao mlade redovnike i redovnice da slušaju „Riječ Božju srcima sinova i kćeri, uvijek s pouzdanjem i bistrinom, osobito ako to težimo živjeti u našim životima.“

„Samo hrabro, budite snažni! Ustrajte, budite vjerni! Donosite ploda, probudite svijet!“ Tim je pozivom na bdjenju na Trgu sv. Petra predvoditelj bdjenja mons. José Rodríguez Carballa, OFM, nadbiskupa tajnika CIVCSVA, započeo Svjetski susret mladih Bogu posvećenih osoba. Dnevni red seminara započinjao je u auli sv. Pavla zajedničkom molitvom u 8.45 sati nakon koje su uslijedila predavanja te radionice sa euharistijskim slavljem, a zatim je slijedio večernji program koji su sudionici mogli sami odabrati. Svaki dan seminara imao je svoju okvirnu temu na kojoj su se bazirala predavanja dotičnog dana. Prvi dan seminara, 16. rujna, bio je obilježen govorom o pozivu. S temom „Probudite svijet: evanđelje, proroštvo, nada“ mladim se posvećenim osobama obratio prefekt Kongregacije S. Em. João Braz Card. de Aviz. U središtu predavanja bila je novost života koju su posvećene osobe pozvane utjeloviti kao odgovor na Božji poziv. „Crkva nas“, objasnio je, „poziva na duhovnost zajedništva, na kulturu susreta, u kojoj brat i sestra s kojima slijedimo Isusa nisu samo naša ‘najveća pokora’, već postaju mogućnost da se Boga doživi konkretno jer nam brat i sestra omogućuju ljubiti.“ Potom je José Rodríguez Carballo, OFM, tajnik Kongregacije, promišljao o temi „Učitelju, gdje stanuješ? Dođite i vidite (Iv 1, 38-39)“. „Ne postoje specijalna zvanja“, istaknuo je pak mons. Carballo u svome istupu, „postoje samo specifična zvanja.“ Svatko je pozvan na osoban susret s Gospodinom i odgovoriti na njegov poziv surađujući s njim. Poziv na posvećeni život je specifičan poziv nasljedovati Isusa „izbliza“. Od Boga posvećenih osoba „tražit će se da prekinu s prošlošću i sve dijele s Isusom: njegov način života, njegov put, njegovo poslanje i njegovu sudbinu“. Poziv nije neko „zanimanje“ ili „djelatnost“, to je nasljedovanje osobe, Isusove osobe. To je osoban poziv i slobodan odgovor, to je dar koji treba dijeliti s drugima, ostaje svjež i obnavlja se u mjeri u kojoj postaje sredstvo po kojem drugi mogu susresti Gospodina. Nakon

kratka odmora mladima se obratio i Fabio Ciardi, OMI, predavanjem pod naslovom „Poput olovke u Božjim rukama. Vođeni Duhom“. „Biti mladi znači biti otvoreni novom“, rekao je o. Fabio, „slobodni od predrasuda, neuvjetovani u darivanju, raspoloživi za Božju pustolovinu Duha, s Božjom budućnošću pred sobom, njegovim beskrajnim obzorima.“

To je poziv imati hrabrosti pouzdati se u Boga i pustiti se vodstvu njegova Duha, poput olovke, poput kista u rukama umjetnika. Kako to učiniti? „Slušati i živjeti Božju riječ“, objašnjava o. Ciardi, „razgovarati s njim, s ljubavlju, u molitvi; vježbati se u djelotvornoj ljubavi prema svima, osobito prema siromašnima i posljednjima.“ Posljednje je predavanje, naslovljeno „Crkva na mjestu slušanja i sastanka“, prezentirala Mary Melone, SFA, rektorica Papinskog sveučilišta Antonianum. Prihvatiti poziv u Crkvi i za Crkvu, biti svjesni da svaki poziv „treba druge“, da ono što se prima pomaže rasti u zahvalnosti i čuva se od napasti da živimo poziv „individualistički“, dodala je s. Mary, zaključivši svoje izlaganje snažnim pozivom na suodgovornost: „Crkva je naše mjesto gdje nas Gospodin neprestano poziva da preuzimamo

na sebe odgovornost za izgrađivanje zajednice. Kakvu Crkvu mi izgrađujemo?“ Nakon završetka svih izlaganja prisutni su mogli iznijeti svoja razmišljanja i postavljati pitanja.

Tema drugoga dana bila je „U srcu zajedništva“. Tada je mlade Bogu posvećene osobe u dvorani Pavla VI. u Vatikanu posjetio i svoju im riječ uputio papa Franjo. Izaberite pravu slobodu koja dolazi od Duha, a ne od svjetovnosti, gajite velike snove prema Bogu, imajte srce koje plamti od ljubavi, poručio je Sveti Otac mladim Bogu posvećenim osobama. Započevši govor, papa Franjo se u svojim mislima sjetio Sirije naglasivši kako su njezini stanovnici mučenici našega vremena. Nakon što je svoje misli upravio prema današnjim mučenicima u Iraku i u Siriji, Papa je odložio svoj pripremljen govor te se izravno obratio mladima otvoriivši se njihovim pitanjima. Pritom je kazao da je prije nekoliko dana primio malen križ koji je u ruci držao irački svećenik ubijen zato što se nije želio odreći Isusa. Svim mladima zauzetima u produbljivanju svojega zvanja Sveti je Otac preporučio da ne miruju u udobnosti posvećenoga života koji je sastavljen samo od stroga poštivanja zapovijedi i pravila. Posvećeni život može biti neplodan, kada nije proročki, kada nije dopušteno sanjati. Poštivanje pravila ne treba biti strogo. Ako je strogo, onda nije poštivanje, nego osobno samoljublje, odnosno traženje sebe uz osjećaj da smo bolji od drugih. Potom ih je pozvao da se čuvaju ogovaranja koje je teror današnjeg vremena jer se njime baca bomba koja razara dok onomu o kojemu se govori nije dana mogućnost da se brani. Papa se potom osvrnuo na kulturu privremenosti koja je ušla u Crkvu, u redovničke zajednice, u obitelji, i u brak zaboravljajući pritom kulturu konačnosti. „Bog je svojega Sina poslao zauvijek! Ne privremeno, samo jednom naraštaju ili jednoj zemlji, nego svima. Svima i zauvijek“, istaknuo je Papa. Govoreći o evangelizaciji, Papa je istaknuo da evangelizirati ne znači samo uvjeriti, nego svjedočiti da je Isus Krist živ. A svje-

dočanstvo se može dati samo životom, a ne nikakvim znanjem. Možeš učiti, ali sposobnost za grijanje srдца ne dolazi iz knjiga, već iz tvoga srća.

Nakon susreta sa Svetim Ocem održana su još dva predavanja: predavanje pod nazivom „Živjeti zajedno i biti ujedinjeni: biblijski korijeni bratstva“ koje je održao Paul Bere, SJ, te predavanje naslovljeno „Crkva u Betaniji. Obitelj, vjera, svjedočanstvo“ predavačice Junkal Guevara, RJM. Kako je lijepo i kako je dobro kao braća zajedno živjeti. „Je li moguće stvarno živjeti riječi iz Psalma 133“, pita se pater Paul, u svojem izlaganju kojim je započeo dan posvećen temi bratskog života. Bratstvo je dinamičan dar čije je osnovno obilježje osjetiti se odgovornim za drugoga. Riječi toga psalma izražavaju sigurnost da je bratska ljubav moguća, da nema potrebe da se temelji na krvnim vezama, vezama nacionalnosti ili simpatije: bratstvo se gradi. Ako Crkva kao Božja obitelj u mnogostrukosti svojih darova želi vidljivi znak toga otajstva objavljenog u Kristu Isusu, posvećeni život služi kao svjetlo svjedočanstva u svakodnevici: „Posvećene osobe postaju, tada, po pozivu, konkretan znak milosti ponuđene ljudskom rodu radi izgrađivanja bratskih odnosa. Nije li možda jedini način na koji se može živjeti bratstvo u posvećenom životu jednostavno biti ono što jesmo: braća i sestre“, pitao se pater Paul Bere. O Crkvi kao obitelji govorio je Junkal Guevara, RJM, referirajući se na Betaniju, kuću Marte i Marije i Lazara. Iskustvo Crkve združeno u Božje prijateljstvo, koju je sazvaio Isus Krist, predstavlja Betanija koja nije toliko zemljopisno mjesto koliko teološko. Nakon uskrsnuća, naime, rađa se bratstvo koje se ne temelji na rodbinskim vezama, već na Isusu Kristu koji sve čini braćom. Betanija je također Crkva u misiji, „u izlasku“, Crkva koja postoji za svijet jer u njoj postoji i mora postojati spasenje. „Nade i tjeskobe svijeta“ bila je tema trećeg dana seminara. Prvo predavanje pod nazivom „Poslanje kao mistika. U svjetlu Pisma“ održao je Andrzej Wodka, CSSR. „Što danas znači živjeti poslanje kao mistiku približavanja?“ pitao se o. Andrzej. Postoji „svakodnevna“ mistika koja se sastoji u tome da se pokrenemo i pođemo ususret drugomu prihvaćajući ga i pomažući mu, tražeći njegovo dobro. Približavajući se bližnjemu, susreće se Boga i drugoga se doživljava kao brata. Ta mistika, ipak, kaže Wodka, traži različite elemente, među ostalim „hrabrost zajedništva, za koju moramo

biti stručnjaci“; traži nadalje misionarsko i pastoralno obraćenje, koje dovodi do susreta, do prihvaćanja i uzajamne potpore. U jubilarnoj godini koja započinje „mi posvećene osobe moramo biti stalni i jednostavni ‘živ spomen’ toga vječnoga Očeva zagrljaja sa svojom djecom“. Potom je predavanje naslovljeno „Misija posvećenog života Crkve danas: društveno-ekološki odnos“ održala Maria Inés Vieira Ribeiro, MAD, a Fabio Ciardi, OMI, govorio je o temi „Prolaziti svijetom čineći dobro. Instrument Božje ljubavi“. Poslanje posvećenoga života danas je društveno-ambijentalna zadaća, objašnjava Marija Inés Ribeiro u svome izlaganju stavljajući naglasak ne toliko na ono što se mora učiniti koliko na to kakvi trebamo biti. Misionar je „prijateljska, ljubavljiva prožeta, proročka i kritička prisutnost, kadra očitovati Božju ljubav i milosrđe u svojim djelima, riječima i životnom svjedočanstvom“. Prijeko je potrebna obnova posvećenoga života (prilagoditi karizme urgentnostima sadašnjega trenutka) kao i proročko zauzimanje (živjeti zajedništvo koje rađa zajedništvo, živjeti u skladu sa stvorenjem, činiti da život raste). Na kraju prijepodneva o. Fabio Ciardi pozvao je mlade da nasljeđuju primjer svojih utemeljitelja i utemeljiteljica, muškaraca i žena sposobnih „uočiti vrijednosti tamo gdje drugi vide samo ne vrijednosti, prepoznati ljepote tamo gdje ih drugi nisu kadri zamijetiti“. Od svih se traži ista kreativna sposobnost, odvažnost i poduzetnost utemeljiteljâ, sposobnost poznavati i shvatiti društvo u kojem se živi, raditi zajedno kako bi se dalo odgovore na čovjekove potrebe. „Nemamo samo veliku povijest za pripovijedati“, zaključuje o. Ciardi citirajući sv. Ivana Pavla II., „već također veliku povijest za izgrađivati.“ Popodnevni rad započinjao je u 16 sati, a održavao se po skupinama na različitim lokacijama u Vatikanu i Rimu ovisno o jezičnoj skupini. Sudionici su mogli izabrati jezik na kojem će se slušati seminar, a ponuđeni jezici bili su talijanski, engleski, španjolski, francuski i portugalski. Bile su to radionice gdje su posvećeni razmjenjivali svoja iskustva prema zadanoj temi toga dana. Nakon radionica u 18.15 sati slavila se sveta misa na mjestima organizacije radionica. Mladi Bogu posvećeni mogli su izabrati gdje će provesti večernji program. Naime, večernji program seminara bio je organiziran na različitim lokacijama Vatikana i Rima. Program je bio organiziran u kontekstu svjedočanstva pod zajedničkim geslom „Put“, koji je bio razdijeljen na tri dijela: „Put objave“ u sklopu kojeg se moglo nazočiti programu održanu u crkvi S. Maria in Trivio ili u bazilici S. Bartolomeo all’Isola Tiberina; „Put susreta“ s programima održavanima u siromašnim četvrtima Appio i Nomentano, u institutu San Gallicano ili na mjestima Caritasa Rima; „Put ljepote“ koji se otkrivao promatrajući Vatikanske muzeje ili u klanjanju pred Presvetim Oltarskim Sakramentom u bazilici S. Andrea della Valle, bazilici S. Maria in Via Lata ili bazilici Di San Marco. U petak, 18. rujna, večernji je program za sve sudionike seminara bio organiziran kao zabavno-glazbeni program sa svjedočanstvima redovnika i redovnica na Trgu svetoga Petra u Vatikanu.

Seminar je završio u subotu 19. rujna kada je na jutarnjem susretu u auli sv. Pavla održana diskusija na kojoj su prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života S. Em. João Braz Card. de Aviz te tajnik Kongregacije José Rodríguez Caraballo, OFM, odgovarali na postavljena pitanja. Nakon diskusije uslijedila je svečana sveta misa u bazilici sv. Petra koju je predvodio prefekt S. Em. João Braz Card. de Aviz uputivši mladim redovnicima i redovnicama te Bogu posvećenim osobama ohrabrujuće riječi te ih pozvao na radosno svjedočenje. Pozvao ih je da nikada ne zaborave na trenutak kada su osjetili Božji poziv i da se tom trenutku uvijek vraćaju jer sve prolazi, sve se mijenja, ali on uvijek ostaje. Rekao je da će dolaziti krize, ali ih je ohrabrio da nikada ne odlaze od Krista koliko god bilo teško jer On nikada potpuno ne napušta, On se uvijek vraća. (www.redovnistvo.hr)

Radost i zajedništvo

Tema *Radost* protezala se, poput zlatne niti, kroz sva predavanja XXXI. redovničkih dana održanih u Zagrebu 23. i 24. listopada. Redovnički dani započeli su molitvom Trećega časa nakon koje je prisutne pozdravio fra Jure Šarčević OFM^{Cap.}, predsjednik HKVRPP. Nakon uvodnih riječi pozdrava i dobrodošlice uslijedio je niz predavanja: 1. Radost kao značajka mesijanskog doba - fra Dar-ko Tepert, OFM; 2. Radost u Novom zavjetu – Dar i odgovornost kao konstitutivne značajke spasenjske radosti - s. Silvana Fužinato; 3. Zajedništvo u radosti - fra Ljudevit Maračić, OFM^{Conv.}

Na radost naše Družbe ove godine je Redovničke dane svojim predavanjem obogatila članica naše Družbe s. Silvana Fužinato čije ću razmišljanje iznijeti u najkraćim crtama. S. Silvana je u svom predavanju uzela nekoliko novozavjetnih tekstova koji govore o radosti. Istaknula je da se u Novom zavjetu čak 133 puta spominje riječ radost. Svoje izlaganje podijelila je u tri dijela: radost spasenja, radost odgovornosti i radost križa. Naš redovnički život trebao bi biti odraz iskustva spašenosti te, poput Isusova, dar ljubavi vlastita života Bogu i čovjeku u odgovornoj izgradnji kraljevstva Božjega. Tumačenje blaženstava zaokružila je rečenicom: „Bog je ostvarenje spasenja položio i u naše ruke“, pozivajući sve okupljene na radost i odgovornost u izgradnji Božjega kraljevstva koje je služenje Bogu i čovjeku ovdje i sada. Nakon predavanja imali smo priliku za sakrament pomirenja te slavljenje svete mise. Misno slavlje predvodio je fra Anto Gavrić OP, koji je u homiliji govorio o našim nemoćima

i rastrganostima koje se očituju u svakodnevici te potrebi svih nas za Onim koji će nam pomoći. Svi smo mi svjesni prisutnosti zla u našem životu te želje i borbe da mu umaknemo. U tom traženju dogodi se da ne uspijevamo. Potrebno je uvijek iznova moliti Božju snagu i pomoć te radosno živjeti spasenjsku stvarnost.

U popodnevним satima uslijedila su još dva predavanja: 1. Depresivnost – psihički poremećaj ili nešto drugo? - prim. dr. sc.

Petrana Breščić; 2. Odnosi i komunikacija u zajednici na primjeru samostanskog kapitula - Branimir Stanić. Nakon predavanja bila je plenarna rasprava i završna riječ fra Jure Šarčevića. Prvi dan Redovničkih dana završili smo zajedničkom molitvom Večernje iz časoslova.

s. Kristina Tunić

Redovnici i redovnice u Hrvatskoj, gdje je vaše srce?

Drugi dan zagrebačkih Redovničkih dana održan je 24. listopada u kompleksu franjevačke župne crkve i samostana sv. Križa u Sigetu. Njegova posebnost svakako je susret s nadbiskupom Joséom Rodríguezom Carballom, tajnikom Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. Mons. Carballo je u prigodnom predavanju upozorio na bitne stvari. Govorio je vrlo jasno i iskreno o današnjem stanju u redovništvu te o redovništvu u budućnosti. Istaknuo je kako je posvećeni život u cijelome svijetu u vremenu krize

i zime. Upozorio je da krizu treba shvatiti kao trenutak pročišćenja, kao poziv na obraćenje, mogućnost da se vratimo onom bitnom i milostima naših početaka, kao priliku za obnavljanje.

Odabir redovničkoga života nužno sa sobom donosi izbor življenja bratskog života u zajednici. Mons. Carballo ističe da su za (ne)kvalitetan život u redovničkoj zajednici odgovorni svi članovi, a ne samo poglavari, i nema smisla voditi utopističke razgovore koji frustriraju. Ističe kako je važnije više moliti, a manje govoriti o molitvi i da je važnije živjeti bratstvo, a manje govoriti o njemu. Činjenica je da svake godine oko 2500 osoba u svijetu napusti posvećeni život kao i sve veći broj starijih redovnika, a manje mladih. Mons. Carballo upozorava da uzroke za to ne treba tražiti u društvu, nego unutar redovničkih zajednica. Problem je u tome što redovnici postaju sve manje proročki, manje značajni i vjerodostojni svjedoci. Spomenuo je samodostatnost i duhovnu anemiju koja rezultira osrednjošću i zaključio da, uz takve redovnike, ne može biti novih zvanja. Žalostan život nije posvećeni život, nije evanđeoski život.

Prisutna je potreba za formacijom koja je jedinstvena i sveobuhvatna te uzima u obzir sve dimenzije osobe. „Dragi hrvatski redovnici i redovnice, vi imate milost zvanja, pratite ih, inače ćete ih izgubiti, čak i ako mladi koji su vam došli ostanu u samostanu. Zato je važno formirati odgojitelje koji će biti sposobni pratiti mlade. Važno je promijeniti shemu formacije. Ključni trebaju biti vjera, bratski suživot i osjećajnost. Biti redovnik ne znači biti vjernik, iza habita se može kriti i ateist. Oni koji su zavjetovani ne smiju biti u samostanima samo zato što ih od kopanja bole leđa ili ih je prositi stid. Papa Franjo nam je poručio da mi redovnici ne smijemo biti tužne sljedbe, već da trebamo živjeti strastveno, srca zaljubljena u Isusa Krista“, rekao je mons. Carballo i upozorio da se zbog straha od propasti redovničkih zajednica u samostane nerijetko primaju neprikladni kandidati te je nužno dobro razlučiti pri primanju novih zvanja. Mladima je savjetovao da se dobro intelektualno pripreme jer u suprotnom neće moći voditi dijalog sa suvremenom kulturom u kojoj je najvažnije da budu proročki znak budućega života.

Nakon predavanja uslijedila je kratka stanica nakon koje je mons. Carballo odgovarao na pitanja sudionika. Misno slavlje predvodio je dubrovački biskup mons. Mate Uzinić. Uz

mons. Carballa koncelebrirali su mons. Alessandro D'Errico, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, fra Jure Šarčević, OFMCap., predsjednik HKVRPP-a, fra Anto Gavrić, organizator Redovničkih dana i voditelj Povjerenstva za trajnu formaciju HKVRPP-a te petnaestak svećenika redovnika. U propovijedi je mons. Carballo govorio o radosti na koju je u Godini posvećeno

noga života pozvao papa Franjo rekavši da radost nije opcija, nego odgovornost. „Redovnici i redovnice u Hrvatskoj, gdje je vaše srce? U Isusu ili u mnogim drugim idealima poput bogatstva i moći“, zapitao je mons. Carballo, ističući da svijet očekuje redovnike zaljubljene u Isusa Krista. „Papa Franjo poručuje redovnicama da budu majke a ne usidjelice, a redovnicima da budu očevi a ne stari momci, a da biste to bili, morate znati gdje vam je srce. Važna nam je i nada jer Bogu nije ništa nemoguće“, zaključio je u propovijedi mons. Carballo. Misno slavlje glazbeno je animirao Redovnički band aid.

Ovim susretom završeni su Redovnički dani koji su ove godine održani u Dubrovniku, Rijeci, Splitu, Đakovu i Zagrebu, a koji su, prema poticajima pape Franje, bili posvećeni radosti i zajedništvu.

s. Ana Kapular

U Banguiju sam se susreo s jednom redovnicom, bila je Talijanka. Vidjelo se da je stara: "Koliko godina imate?", pitao sam. "81". – "Ma nije valjda toliko, dvije više od mene" – Ta je sestra tamo od svoje 23., 24. godine života: čitav život! I mnoge druge poput nje. S njom je bila jedna djevojčica. A djevojčica joj se, na talijanskom, obraćala s: "Nonna" (baka). I sestra mi je rekla: "Ja nisam odavde, već iz susjednog Konga; došla sam kanuom s ovom djevojčicom". Takvi su vam misio-

nari, hrabri. "A što radite, sestro?" – "Ja sam medicinska sestra a kasnije sam malo studirala pa sam postala primalja i asistirala kod 3.280 poroda". Tako mi je rekla. Cijeli život utrošen za život, za život drugih. A mnogo je takvih poput te sestre, jako mnogo: tolike redovnice, toliki svećenici, toliki redovnici koji su uložili svoj život u naviještanje Isusa Krista. Lijepo je vidjeti to. Baš lijepo!

Papa Franjo

Poziv na susret u Rimu

Ur. Br. Sp R. E3/2014

Vatikan, 20. listopada 2015.

Cijenjeni poglavari/generali, Gospodin vam dao mir!

Srca još uvijek ispunjena zahvalnošću za svjetski susret mladih Bogu posvećenih osoba i spomen mučenikâ i netom slavljenih svetaca, spremamo se napraviti sintezu ove Godine posvećenog života kako bi plodovi bili obilni.

Od 28. siječnja do 2. veljače naći ćemo se u Rimu da bismo doživjeli važno iskustvo zajedništva različitih oblika posvećenog života: ordo virginum, monaški život, apostolske ustanove i družbe apostolskog života, svjetovne ustanove, nove ustanove i novi oblici. Bit će to prigoda za produbljivanje zajedničkog temelja poziva „da, koliko je to moguće, reproduciramo u sebi oblik života koji je uzeo Božji Sin kada je došao u svijet“ (VC 16).

Događaj Posvećeni život u zajedništvu započet će 28. siječnja molitvenim bdjenjem u papinskoj bazilici Svetog Petra na koje su, zajedno s Bogu posvećenim muškarcima i ženama iz svih krajeva svijeta, pozvani svi redovnici prisutni u Rimu. Sadržavat će susrete, razmišljanja i dijeljenja iskustava svih oblika posvećenog života u dvorani Pavla VI. u danima 29. siječnja i 1. veljače. Ovaj potonji dan je posebno važan jer će biti obogaćen Papinom audijencijom. Tjedan će obuhvaćati usto radove na različitim mjestima, posvećenim specifičnim formama; zaključit će se hodočašćem Vultus misericordiae i euharistijskim slavljem kojim će 2. veljače predsjedati Sveti Otac Franjo u papinskoj bazilici Svetog Petra.

Za svaki oblik posvećenog života postoje zasebne upute i korisne informacije za sudjelovanje. Zbog toga vas pozivamo da posjetite Internet stranicu www.congregazionevitaconsacrata.va putem kojeg će se moći također izvršiti prijavu sudionika.

Da bi se obogatilo sučeljavanje nemamo ograničen broj mjesta za sudjelovanje, izuzev kapaciteta raspoloživih mjesta u raznim strukturama u kojem će se održavati radovi. Iz istog razloga molimo da pripadnici iste ustanove budu iz različitih zemljopisnih područja i po mogućnosti budu različite životne dobi.

Koristim rado prigodu da vam uputim srdačan pozdrav u Gospodinu.

José Rodríguez Carballo, O.F.M.
Nadbiskup tajnik

Zajedništvo u radosti

Napokon je stigao taj dan. Dan koji smo očekivali s nestrpljenjem i čežnjom. Konačno nam je svanuo 28. studenoga kada smo se mi novakinje, s. Mirjam i s. Faustina, uputile k Nadbiskupijskom pastoralnom institutu, gdje je u dvorani „Vijenac“ trebao započeti prvi susret mladih redovnika, redovnica, novaka i novakinja, postulanata i postalantica, kandidata i kandidatice. Ondje smo se pridružile našim sestrama iz Rijeke s. Terezi, s. Tajani, s. Martini i s. Ani iz Zagreba.

Radost zbog ponovnoga susreta sjajila je na našim licima. Zajedno smo se uputile u dvoranu te zauzele mjesto u iščekivanju zanimljivoga programa. No nešto je bilo neuobičajeno, jer je bilo novo. Svijetla dvorana se zamračila i odjednom smo začuli budilicu te glas dviju sestara. Bila nam je to poznata scena, jer se radilo o jutarnjem buđenju, buđenju za molitvu Časoslova.

Nakon te vesele predstave svoj pozdrav uputio nam je fra Jure Šarčević, predsjednik HKVRPP-a. Istaknuo je kako se plodovi djela, koja smo činili kroz ovu milosnu godinu nama posvećenu, ne mogu odmah vidjeti, ali će ih vrijeme pokazati. Na srce nam je stavio tri riječi: budimo snažni, vjerni i donosimo plod. Pozvani smo biti vjerni dokraja, darivati sami sebe. Bogu posvećena osoba pripada samo njemu. Onaj koga je Bog pozvao, pozvan je na ljubav. Upitao nas je možemo li doista reći da je Isus naša prva i jedina ljubav, jer ako je on uistinu prva i jedina ljubav, onda ćemo moći ljubiti svaku osobu na svome putu, jer smo od njega naučili što je ljubav i kako treba ljubiti. Preporučio nas je Majci Mariji koja je uzor posvećenih osoba.

Slijedilo je predavanje „Zajedništvo u radosti: u društvu s papom Franjom“ koje je održao fra Ljudevit Maračić, konventualac. Istaknuo je kako Papa od nas očekuje istinsku radost, jer obješena lica su tužna lica, a tužno nasljedovanje je žalosno nasljedovanje. Papa od nas traži istinsko življenje u zajednici koja jača našu radost. „Gdje god su posvećeni, gdje god su sjemeništari, redovnici i redovnice, gdje god su mladi, tamo je radost, tamo je uvijek radost!“, riječi su pape Franje. U svim poteškoćama i noćima duha trebali bismo naučiti prepoznati lice Krista koji nam je u svemu bio sličan, osim u grijehu. Papa polazi od naših osnivača te tvrdi kako su upravo oni bili očarani jedinstvom dvanaestorice apostola koji su s Isusom u zajedništvu oblikovali prvu jeruzalemsku zajednicu. Osnivanjem vlastite zajednice oni su bili kadri vratiti evanđeoske vrline te su tako bili „jedno srce i jedna duša“. Živjeti radosno sadašnjost u ovom vremenu znači, prema Papinim riječima, biti stručnjacima zajedništva. Poslani smo graditi konkretni oblik zajedništva i priznati dostojanstvo svake osobe. Biti znak i to vidljivi znak Duha Svetoga te živjeti mistiku susreta s njim. Poslani smo pokazati drugima da je Bog sposoban učiniti nas sretnima i da on može dati našem životu sreću i puninu. Pozvani smo učiniti Crkvu školom i domom zajedništva. Podsjetio nas je da gledamo prošlost sa zahvalnošću, živimo sadašnjost s velikom ljubavlju i prigrlimo budućnost s nadom. Papa nas poziva da se upitamo jesmo li i u kojoj mjeri stručnjaci zajedništva. Nakon bogatoga predavanja imali

smo kratku stanku, a potom smo u skupinama razgovarali o ponuđenim temama. Svatko je imao priliku iznijeti svoje mišljenje i svoj stav.

U crkvi sv. Vinka Paulskoga u 12 sati svečano misno slavlje predvodio je pomoćni zagrebački biskup mons. Ivan Šaško. U svojoj homiliji suočio nas je sa Svetim pismom. „Božja riječ – Krist – riječ je koja nas dohvaća neočekivano. Pripada onomu koga mi nismo izabrali – nego on je izabrao nas. Pripada onomu koji radosno iznenađuje“, riječi su to kojima nas je mons. Šaško zapitao: Bismo li mi, ako bismo birali ljude za Božju službu, izabrali i sebe? „Sigurno bismo sebe preskočili“, nastavio je dodavši da je Bog svoj milosni pogled zaustavio baš na nama i upravo s nama računa. Redovnici uvijek imaju proročko poslanje, istaknuo je mons. Šaško te završio svoju homiliju riječima: „Bog vas je sabrao danas da rasteretite srce, da vidite njegovu prisutnost i ostanete budni te da molitvom unosite Boga u život svijeta“.

Okrijepljeni duhovnom hranom zaputili smo se u dvorište samostana sestara milosrdnica gdje nam je doista trebalo mnogo energije, jer je na programu bila rekreacija. Od plesa koji su animirali salezijanci i njihova mladež, turnire košarke, pjevanja i svjedočenja duhovnog poziva nismo mogli ni predahnuti. A nije nam ni bilo potrebno. Punim plućima uživali smo u svakom dragocjenom trenutku. Upoznali smo mnogo redovnika i redovnica iz drugih zajednica, izmijenili iskustva i mišljenja o redovništvu. Svi smo zaključili da bi ovakvi susreti mogli biti češći. Slijedila je zajednička fotografija, a papi Franji poslali smo kao zahvalu video u kojem smo mu izrekli svoju zahvalu što nam je ovo omogućio. „Grazie, papa Francesco!“

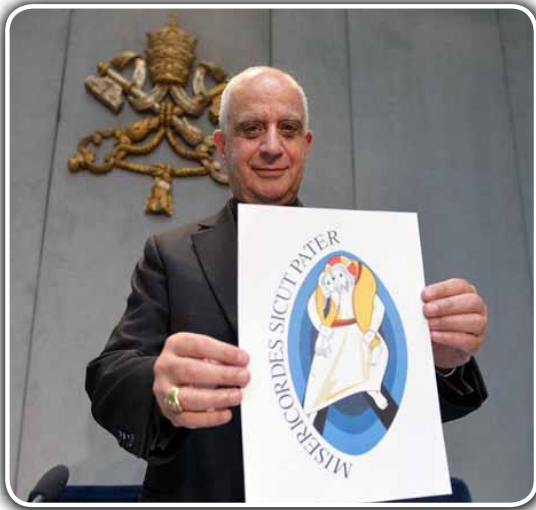
No kakvi bismo mi to bili redovnici i redovnice ako ne bismo za takav susret zahvalili našem Gospodinu? Vratili smo se svi u crkvu kako bismo mu u klanjanju pred Presvetim Oltarskim Sakramentom dali hvalu i čast i zahvalu za ovaj prekrasan dar i dan. Hvala Ti, Isuse! I molimo Te – izađi na polja. Radnike pozovi nek' je Tvoja volja!

s. Faustina Matijević, novakinja

Na „putu milosrđa“

Izvanredni Jubilej milosrđa najavljen još 13. ožujka o. g., tj. na drugu obljetnicu izbora pape Franje, započeo je otvaranjem Svetih vrata u bazilici sv. Petra u Vatikanu na svetkovinu Bezgrješnog začeca, dok je njegov završetak najavljen za 20. studenoga 2016., na svetkovinu Krista Kralja. Početak Godine milosrđa obilježen je obredom otvaranja Svetih vrata. Tim obredom Sveta vrata postala su „Vrata milosrđa“ i svaki koji kroz njih uđe, moći će iskusiti ljubav Boga koji tješi, koji oprašta i daje nadu. Na treću nedjelju došašća, prema želji pape Franje, otvorena su i Sveta vrata rimske katedrale sv. Ivana Lateranskog, kao i ona u svakoj partikularnoj crkvi posebnoga značenja ili u

svetištu od osobite važnosti kako bi se što većem broju vjernika omogućilo da kroz njih prođu sa zahvalnošću i odgovornošću (usp. *Lice milosrđa*, br. 3-4).

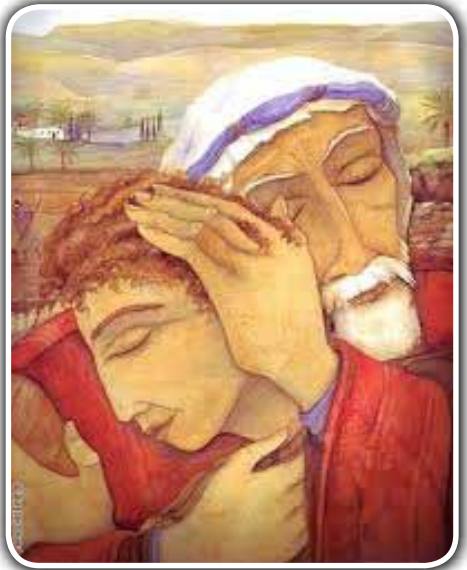
Jubilej milosrđa izvanredan je po tome što je posvećen jednoj sasvim određenoj temi koju papa Franjo smatra izuzetno važnom za Crkvu koja se posvećuje zadaći nove evangelizacije. Milosrđe kao svojstvo Božje i očitovanje njegove svemoći u ljubavi posebno je draga tema papi Franji koju ističe od samog početka pontifikata: „(...) na sam spomen milosrđa ta riječ mijenja sve. To je nešto najbolje što možemo čuti: mijenja svijet. Malo milosrđa čini svijet manje hladnim i pravednijim. Trebamo shvatiti dobro to milosrđe Boga, toga milosrdnog Oca koji ima toliko strpljenja ...“ (*Angelus*, 17. ožujka 2013.).

Geslo Jubileja: Milosrdni kao Otac (usp. Lk 6, 36), poziva sve Isusove učenike na isto. „Sve u njemu govori o milosrđu. Ništa u njemu nije lišeno suosjećanja“ (*Lice milosrđa*, br. 8). Milosrđe nije dakle kršćanska ideja, ono je djelo očitovanja Božje ljubavi i kriterij za utvrđivanje identiteta kršćana, njihovih namjera, stavova i vladanja koji se pokazuju u svakodnevnom životu. Sukladno tom uvjerenju tijekom Jubileja milosrđa Sveti Otac želi putujuću Crkvu uputiti na „put milosrđa“. To je zapravo jedan duhovni put u čijem je središtu Bog – milosrdni Otac koji sve poziva k sebi kako bi iz susreta s njim nastavili ići životnim putem s krepošću milosrđa. Usuglašavanje s „valnom duljinom“ Božjega milosrđa i prenošenje istoga vlastitim riječima i djelima pridonosi stvaranju „oaza milosrđa“ koje su toliko potrebne današnjem svijetu (usp. *Isto*, 9-12). Logo Jubilarne godine je poput jedne male teološke sinteze koja umjetnički ocrta evanđeoski ideal i zahtjev milosrđa. Prema zamisli autora, o. Marka Ivana Rupnika, DI, logo prikazuje Krista kako na ramenima nosi izgubljenog čovjeka dovršujući tako djelo utjelovljenja s djelom otkupljenja. Logo ocrta i način na koji Dobri pastir dodiruje čovjekovo tijelo. S ljubavlju koja je kadra mijenjati život, tj. milosrđem, Isus se oprtio tjelesnošću prvog čovjeka - Adama. Njihove se oči djelomično podudaraju u jednom zajedničkom oku

kako bi svaka osoba, kontemplirajući Kristovim okom Očevu ljubav, u novom Adamu - Kristu, otkrila svoju čovječnost i budućnost koja je očekuje. Hod prema toj budućnosti, u koju Krist iznosi čovječanstvo iz tame grijeha i smrti, očituju tri elipse koje okružuju Bogočovjeka Isusa Krista i izgubljeno stvorenje. Središnja elipsa je najtamnije boje i upućuje na tajanstvenost Oca koji sve oprašta.

Različita slavlja u Godini milosrđa pratit će i Himna „Misericordes sicut Pater“ za koju je glazbu napisao britanski skladatelj Paul Inwood, a tekst o. Eugenio Costa, DI. Tijekom Jubileja, nedjeljna čitanja kroz godinu bit će uzeta iz Evanđelja po sv. Luki, koji je prozvan evanđelistom milosrđa. Jedne subote u mjesecu, održavat će se još jedna opća audijencija, po uzoru na opće audijencije srijedom. Bit će to opća audijencija s obilježjem Jubilejske godine. Svake će se večeri u 18 sati na Trgu

sv. Petra moliti sv. krunica. Posebna povlastica Jubileja je mogućnost zadobivanja jubilarnog oprosta. U pismu što ga je papa Franjo uputio 1. rujna predsjedniku Vijeća za promicanje nove evangelizacije nadbiskupu mons. Salvatoreu Fisichelli, naznačeno je kako prolaz kroz Sveta vrata ili Vrata milosrđa omogućuje zadobivanje potpunog oprosta, uz slavlja sakramenata pomirenja, euharistije i druge uobičajene uvjete. Isto će moći zadobiti i svi bolesni i ne-moćni koji nisu u mogućnosti hodočastiti do Svetih vrata, a mogu se pričestiti ili sudjelovati na sv. misi i zajedničkoj molitvi, pa i posredovanjem sredstava društvenoga priopćavanja, kao i svi zatvorenici prolazom kroz vrata svojih ćelija. No oprost će zadobiti i svaki onaj tko se s većom zauzetošću potruđi živjeti djela milosrđa, duhovna i tjelesna.

Neki najavljeni događaji očituju vrlo dinamičan hodogram velikih događanja i slavlja tijekom 2016. godine. Dani od 19. do 21. siječnja bit će posvećeni svima koji su uključeni u organizaciju za hodočasnike. Na Čistu srijedu, 10. veljače, poslanje će primiti misionari milosrđa koji će moći otpuštati grijeha pridržane Apostolskoj Stolici. U ponedjeljak 22. veljače Jubilej će slaviti rimska kurija i institucije povezane sa Sv. Stolicom. Od 4. do 5. ožujka organizirat će se pokorničko bogoslužje u Sv. Petru u sklopu inicijative „24 sata za Gospodina“. Od 1. do 3. travnja, tj. nedjelje Božanskoga milosrđa, održat će se susret i slavlje za sve pokrete, udruge i redovničke institute koji su nadahnuti karizmom milosrđa. Od 23. do 25. travnja više će događaja biti organizirano za mlade, u dobi od 13 do 16 godina. Na svetkovinu Uzašašća Gospodinova, 5. svibnja, održat će se bdjenje za sve one koji su potrebni utjehe. Od 27. do 29. svibnja, tj. slavlja Tijelova u Italiji, održat će se susret đakona. Od 1. do 3. lipnja kada slavimo 160-tu godišnjicu svetkovine Presvetog Srca Isusova održat će se susret svećenika. Susret bolesnih i osoba s posebnim potrebama održat će se od 10. do 12. lipnja. Svjetski dan mladih slavit će se od 26. do 31. srpnja u Krakovu. Karitativni dragovoljci iz čitavoga svijeta okupit će se od 2. do 4. rujna i proslaviti Jubilej na spomendan bl. Tereze iz Kalkute. Katehisti će imati svoje slavlje 25. rujna. Oni koji se osobito nadahnjuju Marijom, Majkom milosrđa, imat će

posebno slavlje 9. listopada. Jubilej za osobe koje su u zatvoru proslavit će se 6. studenoga. Na 33. nedjelju kroz godinu, 13. studenoga, zatvorit će se Sveta vrata u rimskim bazilikama i biskupijama. Završetak Jubilarne godine slavit će se 20. studenoga na svetkovinu Krista Kralja kada će se zatvoriti Sveta vrata u bazilici sv. Petra (usp. *Informazioni*, 28-29)¹

„Sve što pojedinac treba učiniti jest prihvatiti poziv na obraćenje i podvrgnuti se pravdi u ovome posebnom vremenu milosrđa koje Crkva nudi. (...) Milosrđe se ne protivi pravednosti, nego izražava način na koji Bog postupa s grješnikom, nudeći mu novu priliku da prizna svoj grijeh, za njega se pokaje, obrati se i vjeruje.“ (*Lice milosrđa*, br. 19 i 21). U tu svrhu Sveti Otac uputio je nekoliko vrlo konkretnih savjeta kako bi svi mogli što plodonosnije živjeti Jubilej milosrđa: oraspoložiti se za slušanje Božje riječi i otkrivati vrijednost šutnje kako bi je razmatrali; poduzeti jedno hodočašće koje će predstaviti put što ga svaka osoba prelazi u vlastitome životu; ne suditi, a suosjećati, opraštati i darivati; otvoriti srce onima koji žive i u najjudaljenijim egzistencijalnim periferijama, noseći riječ i gestu utjehe, oslobođenja; živjeti tjelesna i duhovna djela milosrđa; otvoreno, mudro, budno, čestito i transparentno se boriti protiv korupcije, prokazujući svaku zloporabu dobara; intenzivnije živjeti korizmu uz Božju riječ i slavljenje sakramenta pomirenja kako bi se primilo oprost Oca (usp. *Isto*, 13-19; 22). „Ova je, dakle, izvanredna Sveta godina posvećena tomu da živimo u svakodnevnome životu milosrđe koje Otac neprestano proteže na sve nas. Dopustimo da nas u ovome Jubileju Bog iznenadi. On se nikada ne umara širom otvarati vrata svoga srca i ponavljati nam da nas voli i da želi dijeliti s nama svoj život“ (*Isto*, 25). Neka nas sve na tom putu prati zagovor Marije, Majke milosrđa i zaštitnika ovoga izvanrednog Jubileja, sv. Leopolda Bogdana Mandića i sv. Faustine Kowalske.

s. Marijana Mohorić

1 Sve informacije o Jubileju mogu se pronaći na stranici: www.iubilaeummisericordiae.va

Treća etapa putovanja bila je Srednjoafrička Republika, zemljopisno smještena u srcu Afrike: ona je upravo to, srce Afrike. Taj je posjet zapravo bio prvi u mojim planovima, jer ta zemlja nastoji izaći iz vrlo teškog razdoblja, nasilnih sukoba i velikog trpljenja njezinih stanovnika. Zbog toga sam želio upravo ondje, u Banguiju, tjedan dana ranije, otvoriti prva sveta vrata Jubileja milosrđa, kao znak vjere i nade za taj narod, i na simboličan način za sve afričke narode koji imaju najveću potrebu za oslobođenjem i utjehom.

Papa Franjo

Neraspadnuta tijela sv. Padre Pija i sv. Leopolda Mandića bit će izložena u Vatikanu u Svetoj godini milosrđa

„Želio bih da sv. Leopold Mandić bude jedan od zaštitnika ove Svete godine milosrđa“, upravo je tim riječima na audijenciji 22. travnja ove godine papa Franjo uputio svoju poruku okupljenima na trgu sv. Petra, najavljujući Svetu godinu milosrđa. Relikvije navjestitelja milosrđa i Božjeg praštanja svetaca stižu u Rim već 1. veljače 2016. i bit će izložene u crkvi sv. Lovre u Rimu. U toj glasovitoj rimskoj bazilici 2. veljače bit će proslavljen Dan posvećenog života, a zatim će se tijela prenijeti u crkvu San Salvatore in Lauro, gdje će se na molitvi

okupiti molitvene skupine sv. Padre Pija iz cijelog svijeta. U petak 5. veljače tijela svetaca milosrđa u procesiji će biti dopraćena do bazilike sv. Petra, gdje će naši sveti zaštitnici biti izloženi na štovanje u blizini otvorenih Svetih vrata bazilike sv. Petra u Rimu. Ta Čista srijeda (10. veljače) ima posebno značenje, jer će na taj dan u vatikanskoj bazilici Papa svojim „misionarima milosrđa“ udijeliti ovlasti za odrješenje i od onih grijeha koji su inače pridržani Svetoj Stolici. Nazočnost relikvija u tom tjednu u bazilici tijekom Svete godine milosrđa bit će „važnim znakom potpore za sve misionare i svećenike, jer su Padre Pio i sv. Leopold Mandić bili primjer ustrajnog i strpljivog ispovjednika, pravi svjedoci Božjeg milosrđa“. Potvrđeno je kako će tijelo sv. Padre Pija biti izloženo u Rimu od 8. do 14. veljače 2016., a tijelo sv. Leopolda Mandića nakon Rima dolazi u Zagreb, gdje će biti izloženo na štovanje vjernicima od 13. do 18. travnja u župi svetoga Leopolda Bogdana Mandića – Dubrava koju vode franjevci kapucini. Agencija Ichtis travel iz Splita, specijalizirana za organizaciju hodočašća, za taj događaj pripremila je poseban program hodočašća u Rim sa sigurnim polaskom iz Splita 7. veljače 2016., koji uključuje posjete hodočasnika svetim mjestima i proslavi Stepinčeva. Više informacija na linku: www.ichtisonline.com. (www.bitno.net)

Ako se ne zanimaš za patnju svoga bližnjega, onda u sebi nemaš Božje samilosti. Suosjećanje nije ušutkivanje onoga koji trpi, nego logika usredotočena na slobodu koja se rađa iz ljubavi i koja više od svega cijeni dobro druge osobe. Mi ne svjedočimo neku ideologiju, nismo Božji činovnici, već svjedoci spasonosne i milosrdne Isusove ljubavi. Nismo posebni, niti bolji od drugih, ali smo zahvalni svjedoci Božjega milosrđa koje preobražava osobu.

Papa Franjo

Kako li je divno lice Gospodnje za kojim čeznem

Službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić

Promatrajući lica osoba s kojima se susrećemo možemo zaključiti kako ona više govore nego riječi koje osobe izgovaraju.

I naša lica govore drugima o našem raspoloženju ili o onome što proživljavamo ili čemu se radujemo. Kao što se za oči kaže da su „ogledalo duše“, tako se možda može reći i za lica da je „ogledalo srca“.

U Godini milosrđa Gospodnjega pozvani smo promatrati lice, Očevo lice milosrđa. Bula kojom papa Franjo najavljuje izvanredni Jubilej milosrđa započinje riječima: „Lice milosrđa nebeskog Oca je Isus Krist. Otajstvo kršćanske vjere kao da je sažeto u tim riječima“ (*Lice milosrđa*, br. 1).

Službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić u dugim je molitvama i razmatranjima znala stajati pred licem Gospodnjim. Iz promatranja toga Lica crpila je snagu za svagdanji život, rad, trpljenja. Iz iskustva boravljenja pred licem Očevim mogla je uskliknuti: „Kako je divno lice Gospodnje za kojim čeznem“. To lice za kojim je čeznula i u molitvi ga promatrala, nalazila je u licima i sudbinama mnoge djece i mladih koje je sklanjala s ulice i u Zavodu se za njih brinula. U mnogim bolesnima i umirućima prepoznavala je patničko lice Isusa Krista kome je u njima služila.

Svi imamo iskustvo kako rado promatramo lica bezazlene djece ili lica dragih nam osoba. Lica se ne možemo nagledati, jer u njima prepoznajemo i otkrivamo lice Božje. U svakoj molitvi, usmenoj ili mislenoj, pozvani smo promatrati i kontemplirati lice Božje. Poput službenice Božje Majke Krucifikse i mi u ovoj Godini milosrđa nastojmo moliti pred licem Božjim i u tom licu prepoznati svu ljubav, brigu i milosrđe našega Oca nebeskog.

O, milo Očevo lice!

Tvoj sjaj neka nas obasjava i mijenja u ljude
koji oduševljeno hode ovozemaljskim stazama!

Tvoje lice, Oče, neka nam pokaže putove mira, radosti i svetosti!

Tvoje lice neka nas uči opraštanju, milosrđu i poniznosti!

Tvoje lice, Oče, neka se zrcali na našim licima kako bismo Te jedni u drugima mogli vidjeti i diviti se Tebi.

S vjerom molimo za tu milost i sa psalmistom recimo: „Smilovao nam se Bog i blagoslovio nas, obasjao nas licem svojim, da bi sva zemlja upoznala putove tvoje, svi puci tvoje spase-nje!“ (Ps 67,2-3).

s. Nives Stubičar

Novi broj „Riječke Majke“

Prvi ovogodišnji broj Riječke Majke, Glasila Postulature službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić izašao je tijekom srpnja. Glavna urednica s. Dobroslava Mlakić donosi riječi Majke Marije Kozulić o Božanskom milosrđu, te je daje kao uzor u ovoj Godini posvećenog života, te opisuje neke detalje iz života Majke Marije Kozulić. Na stranicama Glasila Riječka Majka opisano je hodočašće pape Franje glavnom gradu susjedne Bosne i Hercegovine, a sudjelovale su i redovnice Družbe sestara Presvetog Srca Isusova iz Rijeke, Omišlja, Zagreba, Slatine i Gospića. Vijesti iz života Crkve u Hrvatskoj daju pregled događanja poput: ređenja novog krčkog biskupa mons. Ivce Petanjka, proslave svetkovine Presvetog Srca Isusova na Pomeriju, proslave u Dječjem vrtiću „Mima“, vijesti vezane uz Dan Majke Marije Krucifikse Kozulić. Mnogi su tijekom prošle godine upoznali karizmu službenice Božje Majke Marije Kozulić, neki tijekom projekcije filma Riječka Majka-Marija Krucifiksa Kozulić, drugi u predavanjima, igrokazu, druženju i molitvi sa sestrama u Kući matici Družbe sestara Presvetog Srca Isusova. Urednica je razgovarala i s jednom od najstarijih sestara zajednice Kćeri Presvetog Srca Isusova s. Teresom Stradiot, rođenom Riječankom koja svoje redovničke dane živi preko 60. godina. Uz Molitve i uslišanja prikazani su i podaci o emisijama koje svakog 29. u mjesecu slušatelji Radio Vatikana mogu slušati o Majki Mariji Kozulić, te je tiskana Molitva za beatifikaciju službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić. (www.ika.hr)

Dani Majke M. Krucifikse Kozulić

U subotu 26. rujna počela je trodnevna duhovna priprema koju su organizirale sestre Presvetog Srca Isusova povodom preminuća službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić u kapelici Presvetog Srca Isusova u Rijeci s početkom u 18 sati. Nakon svete mise bilo je i euharistijsko klanjanje koje su glazbeno animirali molitvena zajednica *Srce Isusovo*, bend *Assunta* i sestre Presvetog Srca Isusova.

Trodnevnicu je predvodio vlč. Velimir Martinović, povjerenik za studente i mlade Riječke nadbiskupije. „Kroz ova tri dana, propovijedi, svete mise i klanjanja nastojat ćemo se približiti ponajprije Bogu, ali i životu Majke Marije Krucifikse Kozulić“, rekao je vlč. Velimir. Kroz tri dana pripreme mogli smo se više približiti i upoznati sa životom i djelovanjem službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić. U svojim propovijedima vlč. Velimir govorio je o snazi Božje riječi,

euharistiji i zajedništvu te o Božjemu milosrđu.

Prvoga dana trodnevnice govorio je o riječi Božjoj i njezinoj snazi. Jako malo ljudi koristi Božju riječ i zato nemaju snage – čovjek ako je koristi, ako dopusti da djeluje u njegovu životu, ona će mu pomoći promijeniti život, razumjet će Boga, razumjet će bolje svoga bližnjega. Marija Krucifiksa Kozulić je primjer takvoga načina života. Ona je živjela Božju riječ, dopustila je Bogu i njegovoj riječi da djeluju kroz nju. Bila je potaknuta Božjim Duhom. U drugima je vidjela braću i sestre u Kristu. Naveo je i dva termina: minimalna i maksimalna ljubav. Minimalna ljubav je ljubav prema bližnjemu: „Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe“, a maksimalna ljubav je ljubav prema Bogu, kada sve dajemo za Boga. „Marija Krucifiksa Kozulić dala je sve za Boga, služila mu je i zbog toga je posebna – posebna i jednostavna jer je živjela riječ Božju“, rekao je vlč. Velimir.

Službenica Božja je osobito štovala euharistiju iz koje je crpila snagu za život i djelovanje o čemu živo svjedoči njezina skrb za djecu koju je toliko voljela i borila se za njih. Kako je papa Franjo proglasio Godinu milosrđa, vlč. Velimir se osvrnuo i na to te istaknuo kako Božje milosrđe možemo iščitati iz lika i djela Marije Krucifikse Kozulić jer je u sirotima, odbačenima i prezrenima prepoznavala Božje lice i cijeli svoj život posvetila njima. Rekao je i kako čovjek često ima krive slike o Bogu, kao strogom sucu i zbog toga ne vidi pravu sliku Boga koji je savršena ljubav, pun milosrđa i koji voli čovjeka. On nama daje potpuno milosrđe i očekuje od nas da ga primimo i dijelimo ga s drugima. „Marija Krucifiksa Kozulić primila je Božje milosrđe, imala je milosrdno srce koje je bilo spremno davati i voljeti – to je ono što Bog želi. Ona je svima nama primjer.“

Na dan preminuća službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić, u utorak 29. rujna, svetu misu u 18 sati predvodio je porečki i pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan. Nakon mise djevojke Učeničkog doma „Marija Krucifiksa Kozulić“ izvele su koncert duhovne glazbe.

Ana Marija Antunović

Marija Krucifiksa znala je čitati znakove vremena

Porečki i pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan predvodio je u utorak 29. rujna u dvorištu Kuće utemeljenja Družbe Presvetog Srca Isusova na Pomeriju u Rijeci svečano misno slavlje u povodu obilježavanja dana preminuća službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić.

Okupljene je na početku pozdravila vrhovna glavarica Družbe s. Nives Stubičar. Podsjetila je na riječi buduće blaženice koje je pred kraj života izgovarala: „Rado ostavljam zemlju jer sam izvršila svoje poslanje.“ „Promatrajući ekonomsku i moralnu situaciju u Rijeci, Marija Kozulić je 1. listopada 1895. godine, prije točno 120 godina kao članica Pobožne udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova utemeljila u Rijeci karitativnu ustanovu, Zavod Presvetog Srca Isusova, za siročad, napuštene i nezbrinute djevojčice i žensku mladež, a 11. listopada u istoj ustanovi i dječji vrtić. To je bila četvrta takva socijalno-odgojna ustanova za zbrinjavanje predškolske i školske siromašne i napuštene djece u Rijeci. Jedini uvjet za primanje u ustanovu bilo je siromaštvo bez obzira na vjeru i narodnost.“

Karizma koju je Majka Krucifiksa živjela, žive današnje članice Družbe, kazala je s. Nives. U prigodnoj propovijedi mons. Milovan podsjetio je na duhovni razvoj Marije Krucifikse, kao i duboko življenje vjere njezinih roditelja koji su je uspješno prenijeli na djecu. Ona je, poput bl. Miroslava Bulešića, vjeru shvaćala ozbiljno, a time i Boga, Krista, dar života, ispovijed, pričest, molitvu itd., kazao je mons. Milovan. „Miroslav Bulešić i Marija Krucifiksa pozivaju nas da ozbiljno uzmemo Krista i njegovu ljubav, da s njim svakodnevno budemo na ‘ti’ u molitvi, slušajući i svakodnevno izvršavajući njegove Riječi Života.“

U nastavku je istaknuo kako je Marija Krucifiksa Kozulić znala čitati „znakove vremena“ te je njezino djelo spašavanja djece s ulice, slično apostolatu sv. Ivana Bosca koji je slično radio

na ulicama Torina. Crkva je pozvana razumjeti prave želje i iščekivanja čovječanstva; budna u sadašnjosti i znajući preduhitriti budućnost, kazao je mons. Milovan. „Službenica Božja Marija Krucifiksa Kozulić nije bila slijepa i gluha pred izazovima svijeta oko nje. Formirana u školi zdrave duhovnosti, posjedujući veliku ljubav prema najpotrebnijima, ona se postupno uključivala u apostolat jedne pobožne udruge u Trstu, što je zatim postalo dio njezina života: živjela je intenzivnim vjerskim životom iz čega će proizići nutarnja potreba za radom oko najpotrebnijih.“ Zaključujući propovijed potaknuo je vjernike za molitvu za što skorije proglašenje blaženom službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić.

Po završetku misnoga slavlja, a u povodu 120. godišnjice Dječjeg vrtića kojega je osnovala Riječka Majka, djeca Dječjeg vrtića „Mima“ izvela su recital: „Riječkoj Majci“, kojega je napisala Ljubica Kolarić Dumić, kao i himnu vrtića na tekst s. Nikodeme Stojak: „Majka Mima“. Također, djevojke Učeničkog doma „Marija Krucifiksa Kozulić“ održale su koncert duhovne glazbe.

Helena Anušić

Proslava Dana preminuća Majke Krucifikse i blagdana sv. Anđela Čuvara - Dana Doma

*„Kamo god okrenem svoj pogled, Tebe vidim silni Bože,
divim Ti se Tvojim djelima, prepoznajem Te u svom srcu.*

Zemlja, more, nebesa o Tvojjoj moći govore.

Ti si posvuda, i svi mi u Tebi živimo.“

Marija Krucifiksa Kozulić

Prekrasni stihovi Riječke Majke najbolji su uvod u opis ozračja kakvo je vladalo na proslavi dvostrukoga slavlja u našem Domu – Dana preminuća Službenice Božje (29. rujna) i Dana Doma, tj. blagdana sv. Anđela Čuvara (2. listopada). Svečano misno slavlje 29. rujna s početkom u 18 sati u nadahnjujućem prostoru parka Doma predslavio je mons. Ivan Milovan, porečki i pulski biskup u miru, dok je trodnevnicu uoči dana preminuća predvodio vlč. Velimir Martinović.

Nakon liturgijskoga slavlja slijedilo je i ono glazbeno, kako i priliči ovom svečanom danu: neposredno nakon pozdravnih riječi vrhovne glavarice Družbe sestara Presvetog Srca Isusova s. Nives Stubičar, kao i predstojnice samostana Presvetog Srca Isusova i postulatorice kauze službenice Božje Majke Krucifikse s. Dobroslave Mlakić, a prije svečanoga domjenka Majci u čast, najprije su nastupila djeca iz Dječjeg vrtića i jaslica „Mima“, a potom i učenice našega Doma. Glazbeni program otvorio je Zbor učenica Doma *Himnom Majci Krucifiksi*, koju je uglazbio Miroslav Martinjak na tekst s. Nikodeme Stojak. Potom su *Sonatom br. 68 A*. Vivaldija nastupile Donata V. na flauti i Anastazia Š. U., a njihov je nastup poslužio kao vrlo lijep i nadahnut uvod u sljedeću izvedbu, onu Tine G., koja je otpjevala skladbu *Gabriel's oboe E. Morriconea*, u pratnji Anastazije Š. U. na violini i Danijele Z. na klaviru. Pri samom kraju uče-

nica Katarina P. je nadahnuto odrecitirala nekoliko duhovnih misli Utemeljiteljice pod nazivom *Moje blago*, dok su posljednju pjesmu *Ljubav, to si ti* Josha Grobana, vokalno vrlo izražajno izvele Donata V., Romina P. i Nicole D. uz instrumentalnu pratnju Natali H. na gitari. Voditeljica programa bila je učenica Amanda L.

Dolores Crnjac i Katarina Štambuk, odgojiteljice

Svidjelo mi se biskupovo povezivanje pojednosti iz života Marije Krucifikse Kozulić i bl. Miroslava Bulešića, njihovo štovanje Presvetog Srca Isusova te naglašavanje činjenice da su ljestve koje se spominju u starozavjetnom čitanju Isus Krist i da uvijek po njemu dolazimo do Boga. Bilo je posebno lijepo slušati program u mirnom okruženju našega vrta uz pobožno raspoloženje naših gostiju.

Tina G., 3. r. Glazbene škole

Bio je to, prema našem skromnom mišljenju, vrlo lijep i ispunjen dan središte kojega je bila prekrasna sv. misa, održana u parku Doma, gdje smo svi bili kao jedna velika obitelj. Svi su se veoma potrudili oko toga dana te s nestrpljenjem iščekujemo sljedeću proslavu Krucifiksina.

Petra P., Petra G. i Blanka P., 3. r. Medicinske škole

Teško je riječima opisati obilježavanje preminuća Riječke Majke, svake godine je ono sve ljepše i sadržajnije! Možemo reći da smo uživale u svakom trenutku! Radosno iščekujemo iduću godinu!

Ana B., Klara P., Tamara M. i Ines K., 2. r. Medicinske škole

Nastup naših učenica me oduševio, a sv. misa je, unatoč jakoj buri, protekla u ozračju zajedništva i obiteljske atmosfere, onako kako bi se to svidjelo i Majci Krucifiksi. Bilo je lijepo ponovno vidjeti mnogo meni dragih osoba na jednom mjestu, kao i upoznati neke nove ljude!

Mikela O., 3. r. Medicinske škole

Bože moj, sjedinjena sa zaslugama Isusa i Marije, prikazujem za duše u čistilištu sva moja zaslužna djela kao i ona koja su mi drugi primijenili za života, u smrti i nakon moje smrti. Amen.

*Sl. Božja Marija
Krucifiksa Kozulić*

Stota obljetnica djelovanja Riječke Majke u Risiki

U povodu 100. obljetnice djelovanja Riječke Majke u Risiki na otoku Krku te 75. obljetnice posvete crkve sv. Jeronima, krčki biskup Ivica Petanjak predvodio je 30. rujna svečano misno slavlje u istoimenoj crkvi te nakon mise otkrio i blagoslovio spomen-ploču posvećenu službenici Božjoj Mariji Krucifiksi Kozulić.

Biskup je na početku istaknuo da župa kao živi organizam okuplja žive, ali njeguje i sjećanje na mrtve te one koji ne pripadaju župi, odnosno one koji se još nisu

obratili. Da župa ne bi bila sasvim grešna ima zaštitnika koji je svet, a ova župna zajednica ih ima čak tri, među kojima je i Majka Marija Krucifiksa Kozulić. Ona je 1915. otvorila u Risiki prvu filijalu zajednice koja je nastala u Rijeci, kazao je biskup. Svaka zajednica, obiteljska, župna, redovnička ili neka druga, u svom nastanku prolazi kroz boli, a Krucifiksina zajednica je odmah u početku prolazila kroz nju. Utemeljiteljica Marija Krucifiksa Kozulić morala je napustiti kuću u Rijeci i došla je u Risiku. Bila je prognana i nije se zbog toga bunila što je jedan znak njezine svetosti. Došavši u Risiku, okupila je siromašnu djecu, brinula se o njima i držala im vjeronauk nedjeljom, istaknuo je biskup. U nastavku je kazao kako je tadašnji krčki biskup Antun Mahnić sakupljao hranu za odraslo stanovništvo, a Marija Krucifiksa za dječicu. Za oboje je pokrenut postupak za proglašenje blaženima, poručio je krčki biskup. Govoreći o sv. Jeronimu, istaknuo je kako je riječ o svecu polemičaru koji je volio raspravljati. Bio je svadljiv, žestoke naravi i imao je dvije velike ljubavi: monaški život i Sveto pismo. Jedna od njegovih poruka je da ako čovjek traži samoću, treba se moliti, a molitva traži čitanje Svetoga pisma. Također, još jedna njegova poruka svima je da treba voljeti Sveto pismo - čitati ga, prodrijeti u duh Svetoga pisma i studirati ga, kazao je propovjednik. Zaključujući propovijed istaknuo je tri majčinske kreposti koje je imala Marija Krucifiksa Kozulić: briga, ljubav i skrb za malene. Za biskupa Mahnića je kazao kako nije bio daleko od sv. Jeronima, jer je bio svetac na svoj način. U ovoj župnoj zajednici imamo tri vrste svetosti, muške i ženske, majčinske i polemičarske i nitko u ovoj župi ne može reći kako ne može biti svet, jer su ove tri osobe to pokazale, zaključio je biskup Petanjak.

Na misnom slavlju sudjelovale su sestre Družbe Presvetog Srca Isusova, predvođene vrhovnom glavaricom s. Nives Stubičar. Nakon mise biskupu se u ime župljana Risike obratila djevojčica Viktorija i uručila mu cvijeće, a u ime sestara Presvetog Srca Isusova biskupu i svima prisutnima obratila se vrhovna glavarica s. Nives Stubičar i sa s. Dobroslavom Mlakić, postulatoricom kauze za proglašenje blaženom službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić, biskupu darovala sliku utemeljiteljice Družbe.

Ana Marija Antunović

Majka Krucifiksa u Domu sv. Josipa u Risiki

„Svako dobro djelo prate križevi i različite poteškoće koje sveci primaju iz Božje ruke u korist vlastitog savršenstva i posvećenja, a koje ih dovodi do zajedništva s Onim komu su povjerovali i svoj život posvetili i žrtvovali. I Majka Krucifiksa se u životu susretala s raznim poteškoćama i križevima, ali po snazi milosti Božje službenica je Božja ravno kročila ususret svome raspetom Zaručniku. Majka Krucifiksa je provela gotovo tri i pol godine u Risiki na otoku Krku. Kuću je Družbi darovala 1914. domaća mještanka Marija Brusić. Utemeljiteljica je kuću nadogradila i proširila, te otvorila malu privatnu kapelicu, i sirotište. U to je vrijeme ravnatelj Zavoda Presvetog Srca Isusova u Rijeci, bio svećenik don Luigi Torcoletti, koji je bio poznat po svojoj protalijanskoj orijentaciji u gradu. On je 16. srpnja 1916. premjestio Utemeljiteljicu u Risiku, imenovavši je i nadalje generalnom glavaricom, a njezinu sestru s. Terezu postavio poglavaricom Zavoda i Samostana u Rijeci. Majka Krucifiksa je tom prigodom samo rekla: «Fiat Amor mio, Fiat» – Neka bude, Ljubavi moja, neka bude! Majka je prihvatila premještaj s predanjem i poslušnošću volji Božjoj. Risika je tada bila malo pusto i siromašno selo, a bilo je i vrijeme Prvog svjetskog rata te se posvuda raširila nestašica i glad. U Risiki je Majka sve vrijeme bila u službi siromašne djece i za njihovo je uzdržavanje obrađivala po prvi put zemlju, i odlazila u prošnju. Snagu je crpila iz molitve i sjedinjenja sa svojom raspetom Ljubavi, i na toj životnoj postaji još je više uronila i razvila duboku kontemplaciju, a svojim je duhovnim kćerima ostala uzor u krjeposti poslušnosti. U Risiki je Majka Utemeljiteljica ostala do prosinca 1919., iz koje se vratila bolesna u Rijeku.“¹

s. Dobroslava Mlakić

*Budi žrtva dostojna Presvetog Srca
Isusova... žrtva uvijek žrtvovana,
uvijek prinesena, uvijek savršeno
izvršena. Sve to ne bi mogla bez Njega,
ali znaj da nam je On blizu...
Isus ti ne želi trnje, ne želi teškoće, ali
znajući da samo trnje može proizvesti
ružu vječne sreće, od srca ti želim to
trnje.*

*Sl. Božja Marija Krucifiksa Kozulić
Vila Sv. Josip, 30.08.1917.²*

1 Izvor: www-sestre-scj.hr

2 A. JENDRIČKO – D. MLAKIĆ, *Život i djelo Marije Kozulić*, Družba sestara Presv. Srca Isusova, Rijeka, 1992., str. 100.

Susret sa Svetim Ocem

U osam sati ujutro, 5. lipnja, autobus u kojemu su bile redovnice s područja Riječke nadbiskupije krenuo je u Sarajevo na susret s papom Franjom, u pratnji mons. Nikole Uravića, nadbiskupijskoga povjerenika za redovnice. Zajedno su putovale sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog, Kćeri Božje Ljubavi, sestre Kćeri Marije Pomoćnice te sestre Presvetog Srca Isusova s vrhovnom glavaricom s. Nives Stubičar.

Putovanje smo započeli kratkom molitvom te pjesmom u čast Majci Božjoj. Iako je bilo još jutro, nije nam bilo do spavanja, nestrpljivo smo očekivale sutrašnji dan. Oko podneva prešli smo hrvatsku granicu te ušli u Bosansku Gradišku gdje smo imali male zastoje zbog sigurnosti, a potom smo krenuli prema Banja Luci.

Nakon ulaska u grad posjetili smo banjalučku katedralu koja je posvećena sv. Bonaventuri, zaštitniku biskupije. Ondje smo slavili sv. misu, zatim nas je s poviješću katedrale i biskupije upoznao kancelar Banjalučke biskupije vlč. Pero Ivan Grgić.

Prolazeći manjim i većim mjestima promatrali smo kako se mali i veliki brežuljci stapaju s jednostavnom ravnicom i bujnom prirodom. Putujući prema Sarajevu zaustavili smo se kod crkve sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju te na čudotvornom izvoru sv. Ive osvježili smo lice i utažili žeđ hladnom izvorskom vodom. Prolazeći kroz Travnik, u autobusu, naša s. Dobroslava Mlakić, inače podrijetlom iz Travnika, pokazivala nam je neka važna mjesta u Travniku te nam pregledom povijesti uljepšala putovanje. Kako smo sve više ulazili u unutrašnjost Bosne, izgledalo je kao da ulazimo u drugi svijet. Više nije bilo mnogo ravnice, brda su bila jedno do drugoga, a razdvajala su ih cesta i rijeka. Putovanje pored njih izgledalo je kao da prolazimo između dva kanjona kojima ne vidiš put jer je cesta imala mnogo zaokretišta. Razgledavajući tako ljepotu Bosne i raznolikost građevina, osobito džamija koje su ondje najviše zastupljene, stigli smo u Sarajevo poslije dvadeset sati te nakon večere otišli na spavanje u organizirano prenoćište. Iako nam se ujutro nije bilo lako ustati, nestrpljivo smo krenuli tramvajem prema

olimpijskom stadionu Koševo, gdje je održana sv. misa s papom Franjom. Dok smo čekale dolazak Svetoga Oca na stadion, uživali smo u bogatom programu mladih koji su nas zabavljali pjesmom i plesom. Kada se začuo ogroman pljesak i još sretnije pjevanje, shvatili smo da je papa Franjo stigao. Svi smo ga radosno pozdravljali uz pjesmu Krist na žalu nakon koje je počelo slavlje sv. mise. U proповijedi Sveti Otac se dotaknuo teme mira.

Iako je u današnjem svijetu to već poznat pojam, mi ga često ne upotrebljavamo. Ako budemo pravedni jedni prema drugima, imat ćemo mir. Spomenuo je i međusobno praštanje. „Trebamo praštati kao što je i nama oprostio Gospodin“, rekao je Papa i nadodao nešto što me se posebno dojmilo: „To su osjećaji koji nam pomažu da, ondje gdje živimo, postanemo ‘umjetnici’ u stvaranju mira.“

Nakon sv. mise svećenici, redovnici i redovnice uputili su se pješice prema sarajevskoj katedrali Srca Isusova, gdje su u 16,20 imali susret sa Svetim Ocem. Katedrala nije mogla primiti sve pristigle pa su unutra bili samo oni koji su dobili kartu, dok su ostali bili ispred katedrale. Možemo reći da nam je bila čast prisustvovati tome susretu. Pri ulasku pape Franje u katedralu pozdravili smo ga pjesmom, a neke naše sestre pozdravile su se s njim i razmijenile koju riječ. Na početku susreta u katedrali svećenik, redovnik i redovnica ispričali su svoja svjedočanstva i snagu vjere koja ih je vodila i sačuvala kroz strašna mučenja i progonstva koja su preživjeli. Njihova životna svjedočanstva sve su nas prisutne dotakla, vjerujem da

nitko nije mogao ostati ravnodušan. Nakon svakoga izgovorenog svjedočanstva papa Franjo zagrlio je osobu koja je svjedočila te su većini ljudi okupljenih u katedrali potekle suze. Bilo je doista tužno čuti što su sve morali proživjeti. Njihova svjedočanstva još u nama odjekuju i pokazuju nam primjer vjere, strpljenja i ljubavi prema neprijateljima. Nismo mogli ni pomisliti da ćemo čuti takvo iskustvo života. Sveti Otac je pripremio govor koji je trebao pročitati, ali kada je čuo svjedočanstva svećenika, redovnika i redovnice nije ga mogao izreći pa je odlučio imati kratak govor, rekavši: „Govorit ću vam iz srca“. Najviše je spominjao praštanje. Nama, mlađima i osobama koje nisu doživjele progonstvo i mučenje, teško je katkada oprostiti osobi koja nas je povrijedila riječju, iako možda to nije ni mislila, pitam se kako su oni oprostili svojim neprijateljima?! Božja ljubav djeluje i danas!

Oснаženi lijepim i poticajnim riječima koje štite mir, većina je krenula prema svome domu, a nas redovnice iz Riječke nadbiskupije ugostile su sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog iz Sarajeva te nas ugodno i srdačno primile u svoj samostan na večeru i odmor. Zahvalne dragom Bogu što nas je čuvao od početka putovanja preko susreta na stadionu Koševo te susreta u katedrali, dok nas je sunce pozdravljalo, uputile smo se prema našim zajednicama prvo moleći i pjevajući, a kasnije i spavajući u autobusu.

Marija Živković, postulantica

Proslava svetkovine Družbe u Kući matici

Za ovogodišnju proslavu svetkovine Družbe pripremali smo se trodnevnicom koju je predvodio fra Božidar Šustić, OFM. Kroz tri dana promišljali smo o krepostima na koje nas upućuje duhovnost Srca Isusova, napose onima za koje molimo u Zlatnoj krunici, blagost i poniznost, te nekima iz Litanija Presv. Srca Isusova koje predstavljaju zapravo općeljudske kvalitete: pravednost, dobrostivost i strpljivost. U zajedništvu s vjericima laicima te smo dani slavili Gospodina koji nam je u Isusu objavio puninu svoje ljubavi, puninu svoga božanstva i ideal čovječstva.

U petak 12. lipnja u radosti euharistijskoga i obiteljskoga stola proslavile smo svetkovinu Presvetog Srca Isusova u Kući matici na Drenovi. Euharistijsko slavlje u 10,30 predvodio je riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić, a u koncelecijaciji je bilo desetak svećenika. U prigodnoj homiliji Nadbiskup je isticao iskonski izvor svake prave ljubavi, a taj je Bog. Iz toga izvora čovjek prima ljubav i može je nasljedovati samo na putu vjernosti, razumijevanja, oprostjenja, žrtve i križa. Iako neshvatljiva, kako kaže i sam sv. Pavao, takva nam se ljubav očitovala u Isusu Kristu, a svoj je vrhunac dostigla u žrtvenom prinosu iz poslušnosti Ocu nebeskom. Znak te i takve ljubavi je Srce Isusovo, probodeno na drvu križa, znak otajstva Crkve, Božje ljubavi koja želi spasenje za sve. Na kraju homilije Nadbiskup je potaknuo sve okupljene da mole za milost ljubavi za sebe i svoje bližnje, kako bi je zauzeto živjeli i tako Ljubav svjedočili u svojoj svakodnevnici. Misno slavlje svojim pjevanjem uzveličao je župni zbor iz Omišlja pod ravnanjem s. Valentine Marinović. Nakon misnoga slavlja, u samostanskoj kapeli uslijedilo je euharistijsko klanjanje koje se nastavilo u osobnom klanjanju sve do 17 sati kada su sestre s vjericima imale zajedničko klanjanje i molitvu Večernje.

Večernju sv. misu u 18 sati predvodio je mons. Gabrijel Bratina. Središnja misao propovijedi bila je pashalno otajstvo, a napose Isusova želja za spasenjem čovječanstva u njegovim posljednjim satima života na zemlji. Jedan vrlo lijep i sažet prikaz i poticaj kako živjeti u ljubavi koja se daruje primajući zauzvrat, od ljudi nezahvalnost, a od Oca proslavu. Na to je Isusa navela želja za spasenjem ljudi. Uvijek iznova neka nas na Isusov put dovode njegove želje sukladne Očevoj volji, zaključio je mons. Bratina. Zahvaljujemo svima koji su svojim dolaskom i sudjelovanjem uzveličali proslavu svetkovine Presv. Srca Isusova i naše Družbe. Neka Presveto Srce Isusovo sve blagoslovi i čuva u svojoj ljubavi po zagovoru službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić, koja je vječnom Ocu prikazivala Isusovo i svoje srce čineći sve za spasenje duša.

s. Marijana Mohorić

Srce Isusovo – svetkovina Božje nježnosti

U Kući novicijata, u zajedništvu sa sestrama iz Laščinske te prijateljima i dobročiniteljima naše zajednice, proslavile smo 12. lipnja svetkovinu Presvetog Srca Isusova. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je dr. sc. Marko Matić, DI u koncelebraciji s dr. sc. Ivanom Koprekom, DI. Svetkovina Presvetog Srca Isusova s kojom, kako je istaknuo p. Koprek u prigodnoj propovijedi, naša Družba slavi svoj imendan, svetkovina je Božje nježnosti koja u sebi nosi najaktualniju istinu – Božju ljubav prema čovjeku.

Razmišljajući o Isusovoj smrti na križu iz čijeg su probodenog boka potekle krv i voda, izraz njegove slave i potpune ljubavi za sve nas, p. Koprek nas je pozvao da se zapitamo što je to ljubav i što čini ljubav? Govor o ljubavi nezamisliv je bez govora o srcu koje, prema hebrejskom izrazu *lev*, predstavlja čovjekovu bit te obilježava njegovu osobnost i čine. Istina, u ovome svijetu koji se guši u uzajamnom i kolektivnom individualizmu i koji na razne načine nagrđuje i obeščaćuje ljubav čineći je predmetom trgovine, slabosti i strasti teško je govoriti o ljubavi kao o nečemu što se širi i ne isključuje, što oprašta i služi. U društvu koje se razmeće kultom efikasnosti i uspjeha, a koje često marginalizira i isključuje siromahe mi, koji smo se odlučili na posvećeni život, pozvani smo svojim proročkim stilom života probuditi svijet. Ljudi danas trebaju riječi, ali iznad svega potrebna su im djela koja svjedoče o Božjem milosrđu, o Božjoj nježnosti. Potrebno im je nešto što grije srce, budi nadu i privlači prema dobru.

Stoga nas je p. Koprek pozvao da, poput Majke Utemeljiteljice, ljubavlju Kristova Srca ljubimo Boga i bližnjega te svojim predanjem, molitvom i apostolskom djelatnošću u duhu naknade i zadovoljštine, kako stoji u našim Konstitucijama, pridonosimo rastu kraljevstva Božjega na zemlji i spasenju svih ljudi. „Udijeli mi Gospodine duboku poniznost i milosrdnu ljubav“, molila je Majka Krucifiksa znajući da je dubina ljubavi nemjerljiva, a širina poniznosti neobuhvatna. Neka nas Božansko Srce, izvor žarke ljubavi, oslobađa od svih smetnji i tjeskoba, neka nas čisti od naših bahatosti i neurednih sklonosti, neka naš strah pretvara u nadu, našu mlakost u žar i zauzetost, naše brige u radost življenja našega redovništva - molitva je i želja p. Kopreka kojom nas je pozvao na autentičnije življenje redovničkog posvećenja, napose u ovoj Godini posvećenog života.

Ljepotu susreta i radost zajedništva nastavili smo i nakon euharistijskog slavlja u samostanskoj blagovaonici dijeleći ne samo materijalni kruh nego i „kruh“ ljubavi Presvetoga Srca kojemu smo se posvetile i koje, poput Majke Utemeljiteljice, želimo utjeloviti u svojem svakodnevnom životu i služenju Bogu i bližnjemu.

s. Silvana Fužinato

LAUDATO SI', mi' Signore

U Vatikanu je 18. lipnja predstavljena dugo iščekivana enciklika pape Franje „Laudato si'“ posvećena „brizi za zajednički dom“. To je enciklika socijalnog karaktera, a dobila je ime po početnim riječima Pjesme stvorova, odnosno po zazivu sv. Franje: *Hvaljen budi, Gospodine moj (Laudato si', mi' Signore)* koji podsjeća da je Zemlja naš zajednički dom. Mi sami smo zemlja (usp. Post 2, 7). Samo naše tijelo sastavljeno je od zemaljskih elemenata, čiji zrak nam daje dah i čija voda nas oživljuje i obnavlja (br. 2). Stoga, Papa ovu encikliku upućuje svim ljudima, odnosno, „želi ući u dijalog sa svima u našem zajedničkom domu“ (br. 3). Poticaj za pisanje enciklike Papa pronalazi, kako sâm navodi, u ljudskoj nebrizi za okoliš, ističući da je „prirodni okoliš pun rana koje smo mu zadali svojim neodgovornim ponašanjem“ (br. 6), a iza svega krije se ljudska težnja za moći i bogatstvom. Srce enciklike je pitanje: „Kakav svijet želimo ostaviti onima koji dolaze poslije nas, djeci koja sada odrastaju?“ (br. 160). Značenje ovoga svijeta, njegove vrijednosti i smjer u kojem ide, stvarnosti su koje na dramatičan način utječu na nas, jer upravo te stvarnosti imaju veze s krajnjim značenjem našega ovozemaljskog putovanja.

Enciklika je podijeljena u šest susljednih poglavlja. Započinje predstavljajući sadašnje stanje na temelju najboljih, danas dostupnih, znanstvenih spoznaja (prvo poglavlje). Slijedi pregled biblijske i judeokršćanske predaje (drugo poglavlje) o stvaranju. U trećem poglavlju Papa ukazuje na korijen ekološke krize kroz pogrešan antropocentrizam jer „kada se čovjek proglasi neovisnim

o stvarnosti i postavlja se za apsolutnoga gospodara, urušava se sam temelj njegova postojanja jer umjesto da vrši svoju ulogu Božjega suradnika u djelu stvaranja, čovjek se stavlja na mjesto Boga te tako na kraju izaziva pobunu prirode“ (br. 117). Enciklika zatim, u četvrtom poglavlju, predlaže ekologiju cjelovitosti koja jasno prepoznaje ljudske i društvene dimenzije, neraskidivo povezane s pitanjem okoliša. Naglašava nužan odnos između ljudskog života i moralnog zakona koji je upisan u samu našu narav i nužan za stvaranje dostojanstvenijeg okoliša (br. 155). Susljedno rečenome, Papa u petom poglavlju predlaže pokretanje časnoga i otvorenoga dijaloga te poziva na sudjelovanje i zauzimanje svih razina društvenoga, gospodarskog i političkog života, koje bi izgradile jasan način donošenja odluka. Ključni pojam koji Papa koristi je – dijalog u svrhu općeg dobra. No nemoguće je učiniti bilo kakav pothvat koji bi bio učinkovit ako nije prožet formiranom i odgovornom savješću, pa u šestom poglavlju predlaže ideje koje bi u tom smislu pomogle rastu i sazrijevanju na odgojnoj, duhovnoj, crkvenoj, političkoj i teološkoj razini. Tekst završava dvjema molitvama, jednom ponuđenom svima koji vjeruju u Boga koji je svemogućí Stvoritelj te drugom, ponuđenom onima koji ispovijedaju vjeru u Isusa Krista.

„Kršćani na poseban način shvaćaju da su njihova odgovornost prema stvorenom svijetu i njihove dužnosti prema prirodi i Stvoritelju sastavni dio njihove vjere“ (br. 64). Ovim riječima sv. Ivana Pavla II. Papa želi poručiti i nama da bolje prepoznamo ekološke obveze koje su plod naših uvjerenja. Uloga je Bogu posvećenih osoba, što se tiče ekologije, ukazivati na

ljepotu svega stvorenoga, učiti današnjeg čovjeka zastati pred tom ljepotom. Priroda sa svim svojim bogatstvima Božji je dar, a ne čovjekovo vlasništvo. Nemoгуće je graditi zajedništvo s Bogom ako, pri tome, ne vidimo patnje i potrebe siromaha, napuštenih i slabih ljudi ili vapaj prirode koja umire pod teretom ljudske nebrige. Potrudimo se stoga, dignuti pogled od sebe i počnimo graditi naš zajednički dom u kojem će svi biti jednako vrijedni i zaštićeni.

s. Martina Vlahović

Između tame i svjetla

U subotu 4. srpnja na Krasnom, sestre Presvetog Srca Isusova, proslavile su Dan Družbe i 3. godišnju skupštinu. Na početku radnoga dijela proslave vrhovna glavarica s. Nives Stubičar pozdravila je okupljene sestre sa željom da radom, molitvom i rekreacijom, svaka osobno i zajednički pogleda na svoj život i Družbu iz perspektive vječnosti, a i papa Franjo nas podsjeća da su Bogu posvećene osobe pozvane naviještati milosrdno Božje lice, biti kvasac u svijetu i nositi Božje spasenje.

U radni dio susreta sestre je uvela s. Silvana Fužinato iscrpnim biblijskim predavanjem „Između tame i svjetla“ detaljno razlažući i analizirajući svaku riječ iz Ivanova evanđelja (Iv 9), o slijepcu od rođenja s ciljem da svaka sestra sebi odgovori na pitanja: Tko sam? Gdje sam? Kamo i kome idem? Ne zaustav-

ljajući se toliko na ozdravljenju slijepca koje je opisano samo u prva dva retka, nego na ostala 34 retka, potaknula je sestre da sagledaju ovaj „sudski postupak“ sa stajališta reagiranja četiriju skupina ljudi koji se u njemu javljaju: *susjeda* koji samo prepričavaju, površni su, ne

zanima ih istina i bave se tuđim životima; *farizeja* koji se javljaju kad treba izreći sud, ne zanima ih čovjek, nego samo kršenje zakona, ne znaju slušati glas događaja, nemaju ljubavi i ostaju samo na razini razuma; *roditelja* koji ne svjedoče svoju vjeru jer su vođeni strahom i sudom drugih, a ne Božjim sudom, stoga nisu spremni založiti sebe u obranu Istine; *slijepca od rođenja* koji jedini dovodi u pitanje samoga sebe, ali i farizeje, priznaje Isusa za Proroka, vjeruje i svjedoči, ima ljubavi i ne boji se otvoriti Božjoj spasenjskoj riječi, ne boji se živjeti u Istini i hoditi u svjetlosti. Ovaj zadnji model – slijepca od rođenja trebao bi biti jedini model za posvećeni život, jer jedini on radosno živi u Istini i njegov je život – život svjedočenja. Sestre su o tome imale priliku razgovarati i promišljati pojedinačno, u paru ili manjim skupi-

nama, nakon čega se razvila rasprava, dijeljenje iskustava, promišljanja, potrebitih zaokreta i putova obraćenja.

Za osnutak Družbe i sve primljene milosti sestre su imale prigodu zahvaliti u euharistijskom slavlju, koje je u crkvi Gospe Krasanske predslavio vlč. Zvonimir Badurina Dudić. Prigodnom homilijom potaknuo je sestre da se uvijek stavljaju u Božju prisutnost u usponima i padovima jer sam Isus je radost Bogu posvećenih osoba i želi da svaka osobno bude dionik i djelitelj te radosti drugima. No za tu radost potrebno je ucijepiti se u Gospodina i umirati samima sebi, a vjerne njemu do kraja koji nježnost svoje ljubavi otkriva u majčinstvu Blažene Djevice Marije kojoj je prvoj upućena radost Sina Božjega. Nakon tjelesne okrepe, sestre su za živu prisutnost Boga kroz povijest pa do danas, zahvalile „Putom svjetla“, razmatrajući nad evanđeoskim tekstovima o Isusovu uskrsnuću i uživajući u ljepotama prirode. Zasigurno je svaka ponijela sa sobom duboko iskustvo lomljenja Božje Riječi, po kojoj će sama na putu svakodnevnog obraćenja i posvećenja Gospodinu biti kruhom koji se lomi za druge i unosi svjetlo ponajprije u svoju zajednicu, a onda i svima kojima je Bog šalje.

s. Tajana Hrvatin

Obnova privremenih redovničkih zavjeta

Po završetku osmodnevnih duhovnih vježbi, u četvrtak 13. kolovoza, u samostanskoj kapeli Kuće matice u Rijeci s. Martina Vlahović i ja, s. Ana Kapular, za vrijeme euharistijskoga slavlja obnovile smo svoje predanje Gospodinu na godinu dana. Naše zavjete u ime Crkve i Družbe sestara Presvetog Srca Isusova primila je vrhovna glavarica s. Nives Stubičar. Misno slavlje u nazočnosti mnoštva sestara predvodio je vlč. Vjekoslav Đapić uz koncelebraciju vjernog i dragog nam mons.

Gabrijela Bratine. Vlč. Đapić u svojoj propovijedi uputio nam je riječi podrške i savjeta rekavši kako smo pozvane živjeti s Gospodinom darujući mu sebe i sve svoje kako bi nas učinio sredstvom svoje ljubavi i milosrđa u ovome svijetu. Gospodin hoće oblikovati našu nutrinu da naše srce bude komadić neba na zemlji. Samo tako možemo biti nositelji istinske radosti te darovatelji drugima onoga što nosimo u sebi, a to je živi Krist. Propovijed je zaključio sa željom da nam Gospodin i njegova majka Marija pomognu neprestano govoriti Gospodinu, bez obzira na okolnosti: „Neka mi bude“. Zahvalne na daru redovničkoga poziva i svim primljenim milostima molimo Gospodina da nas uvijek prati i bude naša snaga, naš oslonac i naš mir kako bismo hodile djetinjim povjerenjem u njega znajući da se ovim putem ne može ići vlastitim silama i snagama, nego surađujući s onim koji nas je pozvao.

s. Ana Kapular

Ulazak u novicijat

Uoči svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije, 14. kolovoza, bio je zaista poseban dan za nas postulantice Ivanu Matijević i Mariju Živković, jer smo u Kući matici na Drenovi započele vrijeme novicijata u ovoj Družbi dobivši i nova redovnička imena: s. Faustina i s. Mirjam.

Nakon Jutarnje molitve časoslova započeo je obred ulaska u novicijat svečanom procesijom u kapelu Navještenja uz pjesmu „Pusti mreže te“. Vrhovna glavarica Družbe s. Nives Stubičar obratila se nama i cijeloj zajednici pozdravom te uvodnim riječima kojima je najavila dijelove obreda ulaska u novicijat. Slijedilo je čitanje iz Novoga zavjeta, psalam te Evanđelje. Potom nas je Vrhovna glavarica svojim kratkim govorom ohrabрила da budemo duhovne majke, svoje žrtve prinosimo Bogu i služimo se darovima koje smo od Boga primile te budemo na korist pomažući i hrabreći jedni druge, a za primjer nam je dala rečenicu iz Evanđelja po Ivanu: Ljubi Boga svoga svim srcem svojim, a druge kao sebe samoga (usp. Iv 15, 12). Svrhu i duh Družbe pojasnila nam je pročitavši iz Konstitucija Družbe sestara Presvetog Srca Isusova sljedeće: „Uz opću svrhu, slavu Božju i vlastito posvećenje, posebna je svrha Družbe da se sestre žrtvuju za dobro bližnjega putem djela milosrđa, posebno odgojem siročadi, napuštenih, poučavanjem u kršćanskoj vjeri i školskim obrazovanjem djece.“

Tim riječima potakla nas je na sebedarje i milosrđe te nam priopćila da smo službeno primljene u novicijat. Kao znak pripadnosti Družbi dobile smo Konstitucije i Direktorij te križ s Respetim. Vrhovna glavarica s. Nives zahvalila je s. Kristini Tunić, našoj dosadašnjoj učiteljici u kandidaturi i postulaturi te nas povjerila učiteljici novakinja s. Feliciti Špehar. Ulazak u novicijat uljepšale su nam s. Martina i s. Ana svojim prigodnim programom i recitacijom, hvala im! Primile smo čestitke naših sestara i zajedničko druženje radosne nastavile u blagovaonici.

s. Faustina Matijević i s. Mirjam Živković, novakinje

Jedanaest sestara proslavilo zlatne i dijamantne jubileje redovništva

Jedanaest sestara Družbe Presvetog Srca Isusova proslavilo je u petak 14. kolovoza u crkvi Blažene Djevice Marije Karmelske na Donjoj Drenovi visoke jubileje redovništva. S. Alojzija Toto, s. Flavija Prepunić, s. Ignacija Mihaljević, s. Judita Podnar, s. Leopolda Rukav, s. Mihaela Djaković, s. Natalija Franjković, s. Viktorina Radošević i s. Viliberta Čepelja prve zavjete dale su prije pedeset godina u Crikvenici, 12. rujna 1965., dok su deset godina ranije, 12. rujna 1955. to u Crikvenici učinile s. Regina Kristanić i s. Rozarija Elek.

Za svaku redovničku zajednicu velika je radost i slavlje prvih i doživotnih zavjeta jer su oni izraz vitalnosti zajednice, ali bi veća radost trebala biti kada se slave srebrni, zlatni i dijamantni zavjeti jer su oni potvrda da ono što se prvim i doživotnim zavjetima obećalo - održalo i živjelo, kazao je riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić predvođeni svečano misno slavlje. Upozorio je na činjenicu kako su danas brojnija slavlja ovih posljednjih, nego prvih doživotnih zavjeta koje u zajednicu unose tjeskobu i strah jer je riječ o znacima starosti, a ne mladosti redovničke zajednice.

Ipak, treba se radovati što su životi jubilarke urodili plodovima i njihova radost treba biti radost cijele redovničke zajednice i Družbe. S vama se raduje i Riječka nadbiskupija i sve druge biskupije i nadbiskupije u kojima ste tijekom svog redovničkog života požrtvovno djelovale, kazao je nadbiskup. Dodao je kako su jubileji prigoda da od Boga darovani trenutak iskoristimo za propitkivanje dosadašnjeg nasljedovanja Krista i pripadnosti njemu. Na svakoj etapi puta poziv se može živjeti dostojno i nedostojno, cjelovito ili djelomično, odlučno ili kolebljivo. Ne možemo dostojno živjeti poziv ako smo podijeljeni, posvađani, ili ako svatko gleda samo na svoje interese i u zajednici živi svoj privatni život, upozorio je nadbiskup.

Stoga je jubilarke pozvao da se u povodu svojih visokih jubileja propitaju u kojoj mjeri i na koji način su živjele svoj poziv gradeći i čuvajući zajedništvo Duha Svetoga u Družbi i u sredinama u kojima su živjele i djelovale. Također, istaknuo je da Gospodin još uvijek ima planove za njih te im čestitao na dosadašnjoj vjernosti i ustrajnosti. Na kraju misnoga slavlja čestitao je sestrama visoke jubileje kazavši kako su služeći u mnogim krajevima Hrvatske i inozemstva, nasljeđujući Isusa, svjedočile Kristovu ljubav drugima. Upisane ste u povijest Riječke nadbiskupije i Gospičko-senjske biskupije u kojima ste djelovale i pomagale svećenicima u najtežim vremenima nakon Domovinskog rata, poručio je jubilaricama nadbiskup Devčić. (www.ri-nadbiskupija.com)

Euharistijsko klanjanje s laicima u samostanu časnih sestara u Otočcu

U četvrtak 3. rujna održano je euharistijsko klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom s laicima u samostanu časnih sestara Presvetog Srca Isusova u Otočcu. Okupljene oko orgulja u župnoj crkvi nakon svete euharistije i euharistijskoga klanjanja u župi srijedom, rekle smo s. Ljubomiri Lešić kako smo radosne što možemo imati klanjanje jednom tjedno, no da bi nam bilo milosno imati ga barem dvaput tjedno jer nam je potrebno za dušu i tijelo. Tada nam se s. Ljubomora nasmiješila i pozvala nas radosna srca u samostan na ovu predivnu pobožnost, a sve ostale sestre su joj izrazile radosnu podršku. Pobožnost je počela u 20

sati. Unutarnji prostor male samostanske kapelice potpuno ispunjen duhom postaje oaza mira koji se prenosi na prostor okupljenih srca. To su trenutci povezanosti čovjeka i Boga samoga koji nas duhovno hrani i daje snagu za prihvaćanje njegove volje u našim životima, trenutci kada otvorimo dušu svom Bogu koji nas neizmjerljivo ljubi i koji nas nikada neće ostaviti same.

Klanjanje nas želi preobraziti. Ono liječi, uzdiže, jača, čini od nas nove ljude i kvalitetnije kršćane. Klanja-

nje je predanje Bogu, predanje koje se hoće ostvariti u konkretnoj svakodnevnici. Ono je susret s Kristom koji se predao za sve nas, da i mi u predanju svoje ljubavi iskusimo njegovu ljubav u sebi i predamo je dalje ljudima koji na nas čekaju. Da bismo to mogli činiti odlučile smo biti pred Isusom u klanjanju četvrtkom kod časnih sestara, a srijedom u župnoj crkvi. Klanjanje su započele sestre Ljubomira, Ciprijana, Judita i Pavlinka uvodnim molitvama, zatim su tri mlade župljanke Antonija Marić, Mateja Posavi i Kristina Sigurnjak pripremile prigodne tekstove i nastavile voditi klanjanje. Pjesmu je predvodila s. Ljubomira, a na gitari je svirala Mateja Posavi. Nakane klanjanja bile su za duhovna zvanja, za nerođene, za obitelji, mlade, za sve potrebe naše župne zajednice te sve prisutne nakane u našim srcima. Nakon euharistijskoga klanjanja sudjelovale smo u molitvi Povečerja, a potom se svi razišli u tišini.

Ova pobožnost osvojila je naša srca i dušu, s velikim žarom i ljubavlju čekamo četvrtak kako bismo mogle biti sa živim Kristom, oči u oči. *Dođite i kušajte kako je dobar Gospodin blago čovjeku koji se njemu utječe.* Što da uzvratimo Gospodinu za sva dobra koja nam daje? Mrvicu zahvalnosti iskazujemo prisustvovanjem klečeći ispred živoga Boga pod zaštitom svetoga Josipa Radnika. Hvala sestrama što su nam otvorile vrata svoga samostana i svoga srca.

Kristina Sigurnjak

Marija je divan uzor poniznosti

U utorak 8. rujna riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić predvodio je svečano euharistijsko slavlje u katedrali sv. Vida u povodu blagdana Male Gospe. Bila je to i misa zahvalnica za višedesetljetno djelovanje sestara Družbe Presvetog Srca Isusovog u Katedrali. Nadbiskup je na početku istaknuo da Crkva blagdanom Marijina rođenja slavi početak ispunjenja odnosno ostvarenja Božjeg spasenja. Dodao je kako izvor Marijine veličine nije prvenstveno u njoj, nego u tome da je

od Boga izabrana. Njezina veličina proizlazi iz Krista kojemu se potpuno posvetila. To znači da Bog čini velikima samo one koji mu se posve predaju, posve posvećuju i sve čine vodeći se po načelu: „Sve na veću slavu Božju!“, istaknuo je nadbiskup. „U tom smislu, blagdan Marijina rođenja trebamo slaviti zahvaljujući Bogu za sve što smo po njoj primili i ispitujući se u svjetlu njezina primjera, njezine poslušnosti i predanosti Bogu, koliko smo samo svoje ciljeve i svoju volju podložili Božjim ciljevima i njegovoj volji s nama.“ Također, pogrešno je atribute ‘Velika’ i Mala’ Gospa shvaćati u fizičkom smislu, jer ‘mala’ znači - ponizna, a ‘velika’ da je od Boga proslavljena, objasnio je nadbiskup. Stoga blagdan Male Gospe potiče vjernike da se usredotoče na njezinu ‘malenost’ koja se očitovala kroz njezin život u kojemu je, iako je bila miljenica Božja, Bogu odgovorila: ‘Evo službenice Gospodnje’, ukazujući tako da želi vršiti volju Božju. U svojoj poniznosti ona si ne pripisuje nikakve zasluge, nego isključivo Bogu. Stoga nam je divan uzor poniznosti i zahvalnosti Bogu, poručio je propovjednik. Ovim povodom zahvalio je sestrama Družbe Presvetog Srca Isusova za šezdeset godina služenja u katedrali. Podsjetio je na prve dokumente koji svjedoče o njihovu dolasku, a datiraju u 1953.-1954. godine. „Tijekom proteklih šest desetljeća mnoge su se sestre izredale u službi katedrale, a jedna, časna sestra Regina, bila je stalno. Ona je dočekivala i u službu uvodila sve sestre koje su tijekom ovih šezdeset godina radile u katedrali i ispraćala ih kad su odlazile. Koji su sestre poznavali i gledali, cijenili su njihovu malenost po kojoj su, kako se nadamo, postale velike, a sve to jer su slijedile Mariju u njezinoj malenosti.“

Prigodnu riječ uputila je vrhovna glavarica Družbe s. Nives Stubičar kazavši kako je s. Asunta bila prva sestra koja je 1953. godine došla u katedralu. Nakon nje, službu je vršila s. Celina Mušak te posljednjih šezdeset godina s. Regina Krstanić. „Spominjemo se svih bolesnih sestara koje su sada ovdje među nama ili su na liječenju, a darovale su veliki dio svog života i zdravlja za ovu katedralu. Sestre samo od Boga očekuju nagradu, jer samo on zna sve i svakome će uzvratiti njegovim djelima.“ S. Regini zahvalili su članovi Katedralnog zbora Cantores Sancti Viti s kojima je od početka svoje službe u riječkoj prvostolnici, te vjernici koji redovno dolaze u katedralu. Opraštam se od ovih zidina, ali ne i od zbora. Zauvijek ćete ostati u mom srcu, poručila je s. Regina. (www.ri-nadbiskupija.com)

članovi Katedralnog zbora Cantores Sancti Viti s kojima je od početka svoje službe u riječkoj prvostolnici, te vjernici koji redovno dolaze u katedralu. Opraštam se od ovih zidina, ali ne i od zbora. Zauvijek ćete ostati u mom srcu, poručila je s. Regina. (www.ri-nadbiskupija.com)

Dan molitve za duhovna zvanja u Ogulinu

U petak 11. rujna u ogulinskoj župnoj crkvi sv. Križa, a u sklopu priprema za proslavu svetkovine župe, Uzvišenja sv. Križa, održan je Dan molitve za duhovna zvanja. Misu je predslavio dr. Milan Špehar, profesor na Teologiji u Rijeci i domaći sin u suslavlju mjesnog župnika i dekana ogulinskog preč. Roberta Zubovića, župnika iz Pazina vlč. Željka Zeca, generalnog vikara Gospičko-senjske biskupije mons. mr. Tomislava Šporčića i župnog vikara iz Ogulina vlč. Roberta Krajinovića. Svečanu liturgiju uzveličao je župni zbor pod vodstvom s. Pankracije Žižić. Svako zvanje veliko je u Božjim očima, bilo da je riječ o sveučilišnom profesoru ili čistaču ulica. Kao kada nas zaboli bilo koji dio tijela, zaboli nas cijelo tijelo, tako su i sva zvanja Bogu mila. Ipak, Bog nas poziva i u duhovna zvanja i sam osobno mogu posvjedočiti na temelju raznih iskustava djelovanja u župi, fakultetu, Caritasu, papinskim misijskim djelima i trapistima, najljepše je slavlje euharistije. Tada osjećamo Božju blizinu a to je ono što naše zvanje čini uzvišenim. Iako sam kao dijete rekao svojoj baki koja je imala 23 djece da ću ih ja imati više, nisam pogriješio izabравši ovo zanimanje, istaknuo je dr. Milan Špehar poručivši da u vrtu Gospodnjemu ima puno mjesta za duhovna zvanja za koja uvijek ima posla. Za to su potrebne molitve jer i moje je svećenstvo plod nečije molitve, zaključio je dr. Špehar svoju prigodnu homiliju u Godini posvećenog života. (www.ika.hr)

Posjet iz Neussa

Posjeti dugogodišnjih prijatelja redovito su nam dragi. Bilo je tako i 16. rujna kada su našu zajednicu sestara u Kući matici posjetili Seniori iz Neussa. Osim dugogodišnjom suradnjom sestara naše Družbe i grada Neussa, njihov je posjet povezan i prijateljstvom gradova Neussa i Rijeke. U organizaciji udruženja umirovljenika iz Neussa stigli su u Rijeku 10. rujna predvođeni župnikom Jochenom Koenigom i gospođom Imkom Kronhof koja je u ime Grada zadužena za Seniore Neussa. Tijekom višednevnog boravka u Hrvatskoj posjetili su nekoliko gradova i mjesta. Prigodom dolaska na Drenovu u Kući matici dočekala ih je vrhovna glavarica s. Nives Stubičar koja im je uputila riječi dobrodošlice i darove, a pozdravio ih je i mons. Ivan Devčić, riječki nadbiskup.

U sklopu posjeta upoznali su se s likom i djelom naše Majke Utemeljiteljice, službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić, o kojoj su pogledali dokumentarni film. Nakon počašćenja i razgledavanja samostana upoznali su se pobliže i s djelatnošću sestara u Dječjem vrtiću „Nazaret“. Posebno su bili radosni susretom sestara koje su djelovale u Neussu dugi niz godina. Pozdravili su nas, radosni i zahvalni, uz usklik: „Auf Wiedersehen!“

s. Zvonimira Marojević

Gostovanje članova Komornog zbora Capella Quirina Neuss u Rijeci

U povodu 25. obljetnice prijateljske suradnje između gradova Neussa i Rijeke u petak 9. listopada za članove Komornog zbora Capella Quirina Neuss, koji su u Rijeku došli u pratnji rektora katedrale St. Quirinusa u Neussu mons. Guida Assmanna, Riječka nadbiskupija i Grad Rijeka organizirali su zajednički prijam u Velikoj dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Rijeci.

Goste iz Neussa primio je riječki nadbiskup Ivan Devčić, uz nazočnost rektora katedrale Sv. Vida preč. Matije Matičića te pročelnice Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke Ankice Perhat. Tim povodom, u nedjelju 11. listopada zbor iz Neussa pjevao je zajedno s riječkim katedralnim zborom Cantores Sancti Viti na pontifikalnoj misi u katedrali Sv. Vida, koju je predvodio nadbiskup Devčić, a suslavili su rektor katedrale St. Quirinusa u Neussu mons. Assmann te rektor katedrale sv. Vida u Rijeci preč. Matičić. Mons. Assmann poručio je da nas Božje zapovijedi moraju voditi kroz život i biti stupovi našeg života. Riječki nadbiskup osvrnuo se na tekst nedjeljnog Evanđelja o mladiću koji dolazi Isusu da bi baštinió život vječni, te kazao da se trebamo pitati kako ostvariti takav život. Vjeruje li mladić u život vječni? Bog mu je rekao da ima zapovijedi i da se posebno osvrne na one prema Bogu i bližnjemu. Mladić je sve zapovijedi vršio, ali mu je opet nešto nedostajalo. I mi ih vršimo, ali vjerujem da ima onih kojima isto kao i ovom mladiću nešto nedostaje. Što je to što nam nedostaje? Nedostaje nam ljubavi, nedostaje nam da te zapovijedi vršimo s ljubavlju, poručio je nadbiskup. Dodao je da ono što daje istinsko značenje jest vršiti Božje zapovijedi s ljubavlju. Isus je razapet iz ljubavi jer je vršio Očevu zapovijed, ali i iz ljubavi prema nama. Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom - ali do kraja, kazao je riječki nadbiskup. Na kraju je podsjetio na riječi sv. Augustina: „Ljubi i čini što hoćeš! Ljubi kao Isus.“ Nadbiskup je zahvalio gostima iz Neussa na prijateljstvu, istaknuvši da su hrvatskom narodu bili na pomoći u najtežim trenucima prije 25 godina, ali i dodao da nas iduća nedjelja kada se obilježava Svjetski dan misija, poziva da budemo na pomoći potrebitima. (www.ika.hr)

Dan novicijata

U Kući novicijata u Zagrebu 16. listopada, na blagdan zaštitnice novicijata sv. Marije Margarete Alacoque, proslavile smo Dan novicijata. Mnogo smo čule o ovoj svetoj ženi redovnici, o njezinoj duhovnosti i posebnim milostima koje je primila od Boga. Zahvaljujući sv. Margareti koja se rodila 22. srpnja 1647. godine u Lautecouru, i mi smo obdareni velikom milošću.

Sam naš Gospodin Isus Krist objavio se ovoj nezatnoj redovnici u samostanu sestara od Marijina Pohoda u Paray-le-Monialu i naredio joj da se počne štovati njegovo Presveto Srce. Prvo ukazanje dogodilo se na blagdan sv. Ivana Evanđelista, 27. prosinca 1673. Po naredbi majke Marije-Franciske de Saumaise, sv. Margareta započinje zapisivati svoje doživljaje i tegobe. Odatle i spoznajemo što se u njezinoj duši sve tih godina zbivalo. Sv. Margareta zajedno sa novakinjama iskazala je 20. srpnja 1685. prvu javnu pobožnost Srcu Isusovu. Od toga časa, unatoč mnogim poteškoćama, častilo se Srce Isusovo javno. U veljači 1765. godine dopušta se bratovštini Srca Isusova svetkovati blagdan Srca Isusova. Mnogi su širili u Crkvi ovu pobožnost u raznim oblicima. A i za našu zaštitnicu u biskupiji Auton započeo je postupak za proglašenje blaženom koji je pokrenuo generalni vikar Languet. Papa Pio IX. proglasio ju je blaženom, a svetom papa Benedikt XV. 13. svibnja 1920. godine.

Mi smo naš dan, Dan novicijata, proslavile u skrovitosti i skromnosti u društvu našega patra Marka Matića, DI, koji je predvodio misu u kućnoj kapeli. Na kraju što reći nego:

Ja darujem i posvećujem Presvetom Srcu Gospodina našega Isusa Krista svoju osobu i život, svoja djela, muke i patnje, da od sada svim svojim bićem samo njega ljubim, štujem i slavim. Ovo je čvrsta moja volja da budem sav njegov i da sve činim njemu za ljubav, odričući se cijelim srcem svega, što bi njemu moglo biti mrsko. Tebe, dakle, Presveto Srce, odabirem za jedini predmet svoje ljubavi, za zaštitnika svoga života, za osiguranje svoga spasenja, za lijek protiv svoje slabosti i nestalnosti, za naknadnika svih pogrešaka svoga života i za svoje sigurno utočište na času smrti. O predobro Srce, ti budi moje opravdanje pred Bogom, svojim Ocem, i odvрати od mene zaslužene udarce njegove srdžbe. O Srce puno ljubavi, u tebe stavljam sve svoje ufanje, jer se bojim svega od svoje zloće i slabosti, a nadam se svemu od tvoje dobrote. Uništi, dakle, u meni sve, što bi moglo biti neugodno i protivno. Neka se tvoja čista ljubav tako utisne u moje srce, da nikada ne zaboravim na te i da se nikada ne odijelim od tebe. Zaklinjem te tvojom neizmjernom dobrotom, daj da moje ime bude u tebi upisano, jer ja hoću, da moja sreća i slava bude u tom da živim i umrem kao tvoj rob. Amen.

s. Faustina Matijević, novakinja

Posjet Muzeju bl. Alojzija Stepinca

U utorak 20. listopada, okrijepljene jutarnjoj euharistijom, uputile smo se zajedno s našom magistrom s. Felicitom Špehar u Muzej bl. Alojzija Stepinca gdje smo vidjele mnogo zanimljivih sadržaja i saznale toliko toga novoga o životu bl. kardinala Stepinca što nas je doista oduševilo.

U Muzeju smo pogledale kratki dokumentarni film o kardinalu Stepincu te saznale mnogo toga o ovome blaženiku, a što svjetski mediji inače prešućuju. No mi znamo da će istina kad-tad doći na svjetlo dana. Promatrajući Spomen-zbirku koja živo svjedoči o veličini, svetosti i skromnom životu bl. Stepinca imale smo osjećaj kao da nas on prati na svakom koraku.

Vidjele smo razne osobne predmete kojima se za života služio, knjige i različite dokumente koji na svoj način pripovijedaju dio života bl. Alojzija Stepinca. Sve što je imao, podijelio je drugima. To je stvarno više nego hvale vrijedno! Teško je opisati sve ovo bogatstvo, zato bih svakom preporučila da dođe, vidi vlastitim očima i uvjeri se. Osobito me dirnula duhovna oporuka koju je naš blaženik ostavio svome stada prije nego je preminuo. Zaista, svi koji vide ovaj dokument i pročitaju ga, izaći se zasigurno s drugim izrazom na licu i duhovno obogaćeni. Naš blaženik uvijek je težio istini i vječnoj nagradi, a i nas također hrabri svojim primjerom da pođemo radosni tim koracima k vječnoj sreći.

s. Faustina Matijević, novakinja

47. plenarna skupština HKVRPP

U prostorijama dominikanskog samostana u Ivanić-gradskoj ulici u Zagrebu, 26. i 27. listopada 2015. održana je 47. plenarna skupština Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica. Na Plenarnoj skupštini bili su prisutni viši redovnički poglavari i poglavarice redovničkih zajednica koje djeluju u Hrvatskoj.

Uvodno misno slavlje u župnoj crkvi bl. Augustina Kažotića predvodio je predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, dubrovački biskup Mate Uzinić, u zajedništvu s prisutnim redovničkim poglavarima na čelu s fra Jurom Šarčevićem. Biskup nas je na početku misnog slavlja pozvao da se otvorimo poticajima Duha Svetoga kako bismo u svom osobnom životu i u životu svojih zajednica

mogli živjeti i djelovati snagom dara Duha Svetoga. U prigodnoj propovijedi protumačio je evanđeoski tekst iz Lukina evanđelja (Lk 13, 10-17) o ozdravljenju žene u sinagogi u dan subotnji. Isus je ženu izliječio od njezine nesposobnosti da pogleda gore, da vidi druge ljude. Nadstojnik sinagoge bio je uspravan i mogao je gledati ljude, ali je u duhu bio bolestan i Isus ga nije mogao ozdraviti. Ta zgrbljenost u duhu puno je gora od one tjelesne zgrbljenosti. Važno je upitati se u kojim se osobama prepoznajemo: u ženi, nadstojniku sinagoge ili u Isusu? I sam papa Franjo nas poziva da se ne bojimo te „pognutosti“ ako dopustimo da nas Isus ozdravi, a trebamo se bojati one pogrbljenosti u kojoj ne dopuštamo Isusu da nas dotakne i ozdravi. Kao Crkva i pojedinci pozvani smo upitati se koja je to današnja zgrbljenost koja najviše muči Crkvu? Zgrbljenost zbog skandala prilika nam je da se pitamo o sebi i da se zamislimo nad svojim ponašanjem, da se prignemo i u sebi izazovemo kajanje i žaljenje i tako otvorimo put ozdravljenju. U starenju naših zajednica i u nedostatku duhovnih zvanja možemo prepoznati „bolesti i pognutosti“ koje možemo samo Božjom pomoću nadvladati. Kod napuštanja zvanja u našim redovničkim zajednicama potrebno je pitati se ne toliko zašto su osobe otišle, nego zašto smo mi ostali? Razlog nije uvijek i jedino u pojedincu, nego i u zajednici. Kao poglavari pozvani smo u našim zajednicama biti kao Isus. U situaciji smo da susretnemo one koji su se u našim zajednicama ili u našoj blizini pogrbili, da im pomognemo na putu ozdravljenja i prestanemo biti prignuti nad sobom.

„Draža mi je Crkva koja je doživjela nezgodu, koja je ranjena i prjljava zato što je izašla na ulice, nego Crkva koja je bolesna zbog zatvorenosti i komocije, hvatanja za vlastite sigur-

nosti. Ne želim Crkvu koja je zabrinuta za to da bude središte a naposljetku biva zatvorena u klupko opsesija i procedura. Ako nam nešto treba unositi sveti nemir i brinuti našu savjest, onda je to činjenica da mnoga naša braća žive bez snage, svjetla i utjehe prijateljstva s Isusom Kristom, bez zajednice vjere koja ih prihvaća, bez obzora smisla i života. Više od straha od pogreške nadam se da nas pokreće strah od toga da se zatvorimo u strukture koje nam daju lažnu zaštitu, u norme koje nas pretvaraju u neumoljive suce, u navike u kojima se osjećamo mirni, dok je vani gladno mnoštvo, a Isus nam bez prestanka ponavlja: 'Dajte im vi jesti'" (*Evangelii gaudium*, 49).

Nakon svete mise, prigodnih pozdrava i predstavljanja članica i članova HKVRPP-a slijedilo je izvješće Predsjednika o radu HKVRPP kroz proteklu godinu, a potom rasprava. Poslijepodnevni radni dio započeo je izvješćima o radu pojedinih povjerenstava: Povjerenstva za predškolski odgoj (voditeljica s. Katarina Pišković, karmelićanka BSI); Povjerenstva za početnu formaciju redovnica i redovnika (voditeljica s. Marina Kosina, karmelićanka BSI); Povjerenstva za trajni redovnički odgoj (voditelj o. Anto Gavrić, dominikanac); Povjerenstva za promicanje redovničkih zvanja (voditeljica s. Ana Begić, dominikanka); Povjerenstva za medicinske sestre (voditeljica s. Danica Grgić, Marijina sestra) te Povjerenstva za sredstva društvenog komuniciranja i izdavačku djelatnost (voditelji fra Jure Šarčević i s. Miroslava Bradica). Budući da su neki članovi spriječeni dalje sudjelovati u radu pojedinih Povjerenstava, predloženi su novi članovi.

Drugi dan Skupštine započeo je euharistijskim slavljem koje je predvodio predsjednik Konferencije fra Jure Šarčević. U prigodnoj propovijedi, tumačeći misna čitanja, stavio je naglasak na poruku enciklike pape Franje *Laudato si'*. Istaknuo je posebno odnos sv. Franje Asiškog prema stvorenom svijetu. „Bio je mistik i hodočasnik koji je živio u jednostavnosti i čudesnom skladu s Bogom, s drugima, s prirodom i sa samim sobom. U njemu se vidi u kojoj su mjeri neraskidivo povezani briga za prirodu, pravednost prema siromašnima, zauzimanje za društvo i unutarnji mir“ (*Laudato si'*, br. 10). Svoje razmišljanje fra Jure je završio zahvalom Bogu koji nam daje milost da ga možemo u svemu i po svemu slaviti. Prema predviđenom dnevnom redu osvrnuli smo se na susret s tajnikom Kongregacije za ustanove posvećenog

Drugi dan Skupštine započeo je euharistijskim slavljem koje je predvodio predsjednik Konferencije fra Jure Šarčević. U prigodnoj propovijedi, tumačeći misna čitanja, stavio je naglasak na poruku enciklike pape Franje *Laudato si'*. Istaknuo je posebno odnos sv. Franje Asiškog prema stvorenom svijetu. „Bio je mistik i hodočasnik koji je živio u jednostavnosti i čudesnom skladu s Bogom, s drugima, s prirodom i sa samim sobom. U njemu se vidi u kojoj su mjeri neraskidivo povezani briga za prirodu, pravednost prema siromašnima, zauzimanje za društvo i unutarnji mir“ (*Laudato si'*, br. 10). Svoje razmišljanje fra Jure je završio zahvalom Bogu koji nam daje milost da ga možemo u svemu i po svemu slaviti. Prema predviđenom dnevnom redu osvrnuli smo se na susret s tajnikom Kongregacije za ustanove posvećenog

života i družbe apostolskog života, mons. Joséom Carballom. Nakon zaključaka i odluka Plenarne skupštine uslijedio je susret s mons. Alessandrom D'Erricom, apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj. Nuncija je u ime svih prisutnih poglavara i poglavarica pozdravio predsjednik HKVRPP-a fra Jure Šarčević nakon kojeg je Nuncij izložio svoje viđenje Crkve u Hrvatskoj, djelovanja pape Franje i potaknuo nas na proučavanje i djelovanje prema smjernicama koje papa Franjo daje u dokumentu *Evangelii gaudium*. „Pozivam vas da studirate taj dokument, preporučite ga svojim zajednicama, širite njegove ideje i perspektive kako bi što bolje zaživio. U središtu tog dokumenta je Papin poziv IDITE, što su zadnje Isusove riječi. Crkva treba biti u pokretu, Crkva koja izlazi, izlazi van u susret drugima. Crkva koja ne očekuje da se samo njoj dolazi, Crkva koja ima inicijativu“, zaključio je Nuncij. Predsjednik Konferencije fra Jure Šarčević zahvalio je Nunciju na poticajnim riječima i pružio priliku za pitanja. Na kraju nas je Nuncij pozvao na molitvu za papu Franju.

s. Nives Stubičar

“Srce i riječ za Vukovar”

Na akademiji „Srce i riječ za Vukovar“ održanoj 16. studenoga u dvorani „Vijenac“ Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu, sudjelovale smo i mi, s. Mirjam i s. Faustina, zajedno s magistrom s. Felicitom.

Misno slavlje započelo je u 18 sati, a predvodio ga je pomoćni zagrebački biskup mons. Ivan Šaško. U svojoj homiliji mons. Šaško posebno je istaknuo kako od Boga ne trebamo tražiti samo da nam nešto dadne nego i zahvaljivati mu na njegovoj dobroti. Osvrnuo se na Božju riječ koju smo netom slušali vraćajući se na susret Isusa i slijepca iz Jerihona koji ga je zamolio da mu se smiluje. Isus mu je odgovorio da ga je njegova vjera spasila. I doista, slijepac je progledao i počeo je hvaliti Boga. Mi bismo se također trebali pitati, jesmo li slijepi? Zahvaljujemo li Bogu kada nam nešto dadne, ali i onda kada ostajemo praznih ruku? Rekao je kako ne smijemo zaboraviti da su naši branitelji gradili našu Domovinu i dali svoje živote za nas. Jesmo li im zaista zahvalni?

Nakon liturgijskog slavlja uputili smo se na svečanu akademiju posvećenu Vukovaru koju su priredili bogoslovi Zagrebačke nadbiskupije. Na akademiji su svjedočili brigadni general Hrvatske vojske i sudionik Domovinskog rata u svim njezinim oslobodilačkim operacijama Zdravko Jakop, dušobrižnik hrvatskih branitelja u vrijeme Domovinskog rata vlč. Josip Pavlek te ratni snimatelj Hrvatske radiotelevizije i režiser dokumentarnog filma „Istinom do pobjede“ Petar Malbaša. Dirljiva svjedočanstva uljepšali su Oktet zagrebačkih bogoslova i njihov tamburaški sastav. Sva su svjedočanstva bila različita, ali vjerodostojna. Brigadni general Zdravko Jakop održao je predavanje o 7. gardijskoj brigadi „Puma“, objasnio njihovu strategiju te kako i koliko su se borili kako bi došli u željenu luku, tj. oslobodili Knin. Vlč. Josip Pavlek, dušobrižnik, duhovni otac, prijatelj i supatnik hrvatskih branitelja predočio nam je pouzdanje koje su naši branitelji imali u Boga i kronicu Blažene Djevice Marije koju im je on darivao. Najdirljivije svjedočanstvo ostavio nam je Petar Malbaša. Bio je prikazan samo kratki dio njegova dokumentarnog filma o grozotama rata „Istinom do pobjede“, koji nas je snažno potresao i izmamio suze u očima. Nakon svjedočanstava pomolili smo se za preminule branitelje, njihovu obitelj, našu domovinu Hrvatsku, za njezin mir i mir u cijelom svijetu. U znak poštovanja i sjećanja na naše mile i drage branitelje i sve stradalnike u Domovinskom ratu zapalili smo svijeću pred križem u dvorištu Bogoslovije te u miru otišli svojim kućama.

s. Faustina Matijević, novakinja

Prva Sveta Pričest u Hospiciju

23.07.2015., na Dan Sv. Brigite Švedske, u hospicijskoj kapelici, održano je slavlje Prve Svete Pričesti za desetogodišnjeg dječaka ARIANA ŽIVADINOVA iz Rijeke. Dječak nije mogao u redovitom roku prisustvovati katehetskim susretima za prvu pričest zbog teške bolesti oca Aleksandra. Danas je otac na palijativnoj skrbi u riječkoj ustanovi Marije Krucifikse Kozulić. Dječak s majkom Irenom i sestrama, danonoćno boravi u hospicijskoj, tatinjoj sobi pa je imao prilike s. Danieli izraziti jednu svoju želju. Arian je naime rekao da mu je žao što još ne može primiti tijelo Kristovo na oltaru... Ponukana željom, s. Daniela angažirala se oko skraćene prvopričesničke pripreme. Uz potvrde i dopusnice (župnika, nadbiskupa) nakon slavlja prve svete ispovijedi, to se i dogodilo. Na spomendan suzaštitnice Europe i udovica, ostvarena je Arianova želja. Misu je predvodio mladomisnik, vlč. Marko Šarić kojemu je ovo bilo prvo slavlje sakramenta Prve Svete Pričesti u svećeničkom pozivu. Prvopričesnika Ariana i mladomisnika M. Šarića ta će uzajamnost pratiti cijelog njihovog vijeka jer je upravo vlč. Marko doveo Ariana do euharistijskog stola. U krugu najuže obitelji, uz prisustvo bolesnog oca (uz pratnju medicinskog osoblja), uz ganutu majku i vesele sestre, kao da su se ostvarile objave Sv. Brigite. Svetica kaže da je Isus ušao u „tijelo Djevice poput Sunca što sja kroz najčišći dragulj...“. Tako i naš Arian od 23.07.2015., u pričesti blaguje tijelo Kristovo i sja baš poput Sunca... (<http://hospicij-marijakozulic.hr>)

Susreti i slavlja u Slatini za odgoj djece i mladih

Na poziv vlč. Dragana Hrgića od 18. do 20. rujna boravile smo u župi sv. Josipa u Slatini i susrele se tom prigodom s vjeroučenicima, njihovim roditeljima i ostalim vjernicima. Već u petak 18. rujna u župnoj dvorani dočekali su nas roditelji predkrizmanika, odnosno vjeroučenika šestih i sedmih razreda s kojima smo promišljali o općeljudskom i vjerskom odgoju njihove djece.

Sljedećega dana susreli smo više skupina vjeroučenika osnovne škole s kojima su održane radionice o temi kršćanskoga shvaćanja i življenja ljubavi koja nam se očitovala u otajstvima života Isusa Krista. Vrlo sažeto, ali cjelovito, tu je istinu izrekla i službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić: „Jaslice, križ, euharistija. To su tri čuda Božje ljubavi!“. Potaknute tim zapisom i blizinom

početka devetnice u čast njezina preminuća, s prvopričesnicima te vjeroučenicima šestih i sedmih razreda pokušali smo se „približiti“ tim otajstvima Ljubavi „slijedeći“ njezine tragove u Betlehemu, Jeruzalemu i Emausu.

Članice dječjega zbora tijekom susreta u subotu upoznavale su se s pozivom u posvećeni život i njegovom zadaćom u današnjem svijetu. Kroz različite aktivnosti pojedine skupine vjeroučenica od 3. do 8. razreda pripremili smo se za nedjeljno euharistijsko slavlje, a sve nas je povezala pjesma: „Pusti mreže te“. U večernjim satima susrele smo i ovogodišnje krizmanike te smo promišljali o prijateljstvu kao vrijednosti koja ljude zbližava, obogaćuje i koja svoj istinski izvor i ideal nalazi u Isusu iz Nazareta. U nedjelju smo se susreli s vjernicima na prijepodnevnim euharistijskim slavljinama. Naš boravak u Slatini svojim molitvama i gostoljubivošću pratile su naše sestre, napose one u Slatini, župnik i njihovi suradnici, na čemu im od srca zahvaljujemo.

s. Marijana Mohorić

Duhovna obnova u Zagrebu

U subotu 2. listopada, sudjelovala sam na jednodnevnoj duhovnoj obnovi za djevojke koju su organizirale sestre Družbe Presvetog Srca Isusova, s. Tajana Hrvatin, s. Marijana Mohorić i s. Martina Vlahović. Naš susret započeo je u 10 sati u samostanu Srca Isusova u Zagrebu. Gospodin je pozvao šest mladih djevojaka iz različitih dijelova Lijepe Naše kako bi im progovorio i pozvao ih otkriti i živjeti svoj poziv, što je ujedno bila i tema naše duhovne obnove. Nakon zajedničkoga okupljanja i upoznavanja, podijelile smo se u tri skupine i svaka je dobila svoj zadatak - tri poziva i osobe koje su ih živjele na uzoran način. Prva skupina imala je Poziv na redovnički život i lik službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić, utemeljiteljice Družbe sestara Presv. Srca Isusova. Sljedeća skupina imala je Poziv na obiteljski život te primjer mlade majke Chiare Corbelle Petrillo koja je preminula sa svega 28 godina i unatoč neizlječivoj bolesti podarila život svome trećem djetetu. Posljednja skupina je imala temu Život posvećene laikinje u svijetu, a primjer je bila službenica Božja Marica Stanković koja je utemeljila svjetovni institut Suradnice Krista Kralja koji i danas djeluje. Nakon upoznavanja s pozivima i prekrasnim primjerima osoba koje su ih revno živjele, slijedio je ručak te potom vrijeme za druženje.

Nakon ručka posjetio nas je vlč. Krunoslav Novak koji je bio na raspolaganju za sakrament svete

ispovijedi ili za duhovni razgovor. Kruna naše duhovne obnove bilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom te euharistijsko slavlje. Duhovnu obnovu zaključile smo u 18 sati slatkim kiflicama te zajedničkim druženjem i sa sestrama iz zajednice kojima zahvaljujemo na ugošćenju. Dan smo provele u molitvi, razmišljanju, rastu u vjeri, razgovorima, pjesmi, smijehu i igrama. Stekle smo nova prijateljstva, ali isto tako i obnovile stara. Gospodin nas je sve tako čudesno okupio i podario nam duhovnu okrepu za nove životne izazove. Vjerujem da će nas Gospodin još mnogo puta okupiti na ovako prekrasnim susretima jer nam je to u današnje vrijeme svima zaista jako potrebno.

Dora Ružić

Radionice uz Svjetski dan hospicija

Osim susreta suradnika, povodom Svjetskog dana hospicija, organizirane su i 2 radionice; jedna za djelatnike a druga za obitelji pacijenata i volontere. U atmosferi podrške, Zorka Sušan, dipl. soc. pedagoginja, održala je radionicu za zaposlene: Biti sam svoj emocionalni trener. Težina rada u hospiciju očituje se u stalnom suočavanju s umiranjem i zato ravnotejljica kontinuirano psihološki osnažuje i opušta osoblje. Voditeljica radionice, gđa Sušan, organizirala je rad na zajedničkoj temi upotrebljavajući raznovrsne komunikacijske obrasce a posebice koristeći osobna iskustva djelatnika. Druga, umjetnička radionica pod vodstvom Ive Laco, aranžersko-scenografske dizajnerice i odgajateljice, okupila je obitelji pacijenata i volontere. Stvaralo se u decoupage tehnici i to na stiroporu i tkanini. Bio je to pravi proces koji je u konačnici doveo do Božićnih dekoracija; kuglica, ukrasnih lopti, vrećica za poklone a sve u opisanoj drevnoj kineskoj tehnici salvetama. Vladalo je aktivno zalaganje, snažna zainteresiranost i motiviranost jer će se sav nakit prodavati na prigodnom, hospicijskom štandu na Korzu, tijekom Došašća.

Svjetski dan hospicija

U riječkom Hospiciju je povodom Svjetskog dana hospicija, 9. listopada, vladala prava epifanija. Oko Osnivača okupilo se mnoštvo dužnosnika. Svojim su prisustvom i članstvom na tom mjestu, bili u mogućnosti osjetiti nebeske sfere. Nazočili su; predsjednik Hrvatskog sabora Josip Leko, ministar rada i mirovinskog sustava Mirando Mrsić, riječki gradonačelnik Vojko Obersnel, predstavnici Županije, KBC-a Rijeka, gosti iz Istarske županije, donatori i volonteri Hospicija, djelatnici ustanove, nadbiskupijskog Caritasa te drugi bliski i predani suradnici. Ispred Osnivača - domaćina, govorio je nadbiskup riječki te ravnateljica Hospicija. Svečana trpeza, gotovo kulisa, okružila je skup a izgledala je kao da je prošla kroz ruke starorimske božice Cerere... Prisutne je pozdravio nadbiskup Ivan Devčić koji je zahvalio svim društvenim subjektima i akterima na podršci u radu Riječkog hospicija. Naglasio je da „nas različitost spaja, da različitost koristimo i da ćemo samo tako dostići svoj puni potencijal.“ Posebnu zahvalu izrekao je Gradu i Županiji te riječkom KBC-u. Izdvojio je darežljivost Riječke bolnice koja je dvosatno i svakodnevno rasporedila svoju djelatnicu Mariju Petković, onkologinju, na rad s palijativnim pacijentima u Hospiciju. Tako je riječka profesorica baš poput Danteove Beatrice dobila posebno mjesto u sustavu koji ispraća odlazeće... Po nadbiskupovim riječima, stvorena je jedna skladna, lepezasta, učinkovita ekipa koja je sastavljena od mnogo ruku. Sloga aktivira pozitivne rezultate pa je nadbiskup završio svoje pozdravno slovo onom narodnom: „Kad se ruke slože i olovo plivat može...“ Različitost je bio i ravnateljčin light motiv u obraćanju. S. Daniela je naime u svom toplom stilu dobrog vođe koji zna izabrati ljude i koji se zna suzdržati od miješanja u njihov rad, izrekla univerzalnu istinu: „Svi smo različiti po mnogočemu ali smo zajedno u brizi za čovjeka od rođenja do smrti.“ Govorila je o hospicijskim počecima, o današnjem ustroju, o brojkama koje kažu da je u riječkoj Krucifiksi od prvog dana do 30. rujna 2015., preminulo 416 osoba. Ocijenila je rad uspješnim, naglasila da Hospicij predstavljaju djelatnici koji imaju zajednički cilj, predodžbu, iskustvo, osjećaj, nadu i san. „Rim nije bio izrađen u jednom danu; sve što vrijedi, traži određeno vrijeme“, završne su riječi prve ravnateljice prvog hrvatskog hospicija. Zahvalila se svima na dolasku, suradnji, na podršci palijativnoj skrbi diljem svijeta i to baš preko riječkog Hospicija. (<http://hospicij-marijakozulic.hr>)

Volonterska radionica u Domu

U našem Domu 15. listopada održana je radionica o volontiranju u suradnji s Caritasom Riječke nadbiskupije. Predavanje je imala djelatnica Caritasa Slađana Tuftan, dipl. defektolog i socijalni pedagog. Raznim igrama predavačica je učenicama približila ljepotu volontiranja i razbila moguće predrasude koje omalovažavaju volonterstvo. Na obostrano zadovoljstvo „pale“ su i volonterske ideje između Caritasa i učenica našega Doma.

Dolores Crnjac, odgojiteljica

Dodijeljeno priznanje za osvojeno 3. mjesto na 40. državnoj domijadi

U Salonu Grada Rijeke 21. listopada svečano su dodijeljena priznanja mentorima i učenicima koji su na državnoj i međunarodnoj razini natjecanja, susreta i smotri u školskoj godini 2014./2015. postigli prvo, drugo ili treće mjesto. Tako je našoj učenici Katarini Kuljanski i mentorici Dolores Crnjac dodijeljeno priznanje za osvojeno 3. mjesto na 40. državnoj domijadi 2015. godine. Učenica je izradila skulpturu „Plet“.

*Učenica Katarina Kuljanski,
4. razred Škole za primijenjenu umjetnost u Rijeci*

Dolores Crnjac, odgojiteljica

Projektni dan u Učeničkom domu „Kvarner“

U Učeničkom domu „Kvarner“ 23. listopada održan je projektni dan „Sidro u Kvarneru“. Sudjelovala je naša učenica Katarina Šestan u pratnji odgojiteljice Dolores Crnjac. U programu su bile vrlo zanimljive kreativne radionice na kojima smo naučili izrađivati ukrasne lutke, kućice iz bajki, razne medaljone s imenima, pa i ekološki i prirodni melem za usne. Zadovoljstvo zbog poučnog i zabavnog druženja učenika i odgojitelja može se vidjeti po radovima koji su toga dopodneva napravljeni i izloženi.

Dolores Crnjac, odgojiteljica

Počeli duhovni susreti za učenice Doma

Duhovni susreti za učenice našega Doma u ozračju pobožnosti prvih četvrtaka u mjesecu započeli su upravo u četvrtak 5. studenoga u 20,30 sati, a otvorio ih je i nastaviti će ih voditi vlč. Siniša Vujčić, župnik Župe sv. Ćirila i Metoda te povratnik sa studija kanonskoga prava u Rimu, koji je već i prije imao priliku raditi s učenicima i studentima Riječke nadbiskupije. Njegov osebujan i zanimljiv pristup, iskrenost, dobrotu i zarazan osmijeh naišli su na topao prijam kod naših učenica tijekom uvodnoga susreta na temu međusobnog upoznavanja.

Sve učenice dobre volje imale su priliku nakon toga pristupiti sakramentu sv. ispovijedi. Inače, susreti će se održavati u prostorima našega Doma svakoga prvog četvrtka u mjesecu do kraja nastavne 2015./2016. godine, a tematski će obrađivati područja od posebne važnosti za duhovni rast i razvoj mladih, kao i ona osobito zanimljiva samim učenicama te će nakon svakoga od njih biti prilike i za pokorničko bogoslužje. Važno je napomenuti kako ovi susreti nisu namijenjeni samo i isključivo učenicama našega Doma, nego i svim zainteresiranim učenicama te studenticama na području grada Rijeke, željnim napretka u području duhovnog rasta i razvoja.

Prepušti Gospodinu putove svoje, u njega se uzdaj i on će sve voditi. (Ps 37, 5)

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Svjedočanstvo u Istri

U nedjelju 8. studenoga na poziv vlč. Jure Purkića, župnika u Boljunu, sestre Marijana Mohorić, Martina Vlahović i Tajana Hrvatin uputile su se u Istru. Sudjelujući na euharistijskim slavljinama u tri male seoske župe: Vranji, Dolenjoj Vasi i Boljunu, sestre su svjedočile o svom pozivu, predstavile lik i djelo službenice Božje Marije Krućikse Kozulić, kao i današnje djelovanje sestara. Animirajući euharistijska slavlja na Vranji i u Boljunu sestre su vjernicima obogatile nedjeljnu euharistiju. Provele su predivan dan jer su ih župljani srdačno primili, a neki od njih rado su se preporučili u molitve. Nadajući se da su donijele bar tračak nade i osvježenja sestre će rado moliti po preporučenim im nakanama.

s. Tajana Hrvatin

Dodjela priznanja učenicima i njihovim mentorima

U prostorima Zajednice Talijana Rijeke 10. studenoga održano je primanje za mentore i učenike koji su osvojili jedno od prva tri mjesta na državnim i međunarodnim natjecanjima, susretima i smotrama u protekloj školskoj godini iz područja sporta i tehničke kulture. Budući da je šahovska ekipa našega Doma u sastavu: kapetanica Antonela Bogdanić i Mikela Oklen na 40. državnoj domijadi osvojila 2. mjesto, i mi smo imale čast nazočiti spomenutoj svečanosti. Učenice su, zajedno sa svojom voditeljicom, odgojiteljicom Katarinom Štambuk, dobile priznanja Grada Rijeke, koja su im uručili gradonačelnik Vojko Obersnel, njegov zamjenik Marko Filipović te pročelnik Odjela gradske uprave za sport i tehničku kulturu Igor Načinović. Nakon primanja slijedio je i prigodni domjenak za sve nagrađene učenike i njihove mentore.

Zahvaljujemo našim učenicama na uloženom vremenu i trudu u ostvarenju uspjeha no ponajprije našem Stvoritelju za sve dobro koje nam je učinio, jer njegova ljubav svakoga dana čini čuda.

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Obilježavanje Dana sjećanja na Vukovar

Prošle su pune dvadeset i četiri godine od dana kada je Vukovar izgubio bitku s vremenom i daleko jačim neprijateljem. Uništili su njegove kuće i ulice, protjerali i poubijali dio njegovih stanovnika, no grad nisu uništili. Poput feniksa, iznikao je i traje živ i postojan, u našem srcu. Cijela Hrvatska je u srijedu 18. studenoga bila u mislima s njegovim mučenicima, a mi smo žrtvi Vukovara, uz molitve i zapaljene svijeće, odali počast u domskoj kapeli Presvetog Srca Isusova. Jer Vukovar - to smo svi mi! Sa zahvalnošću,

svim braniteljima i žrtvama herojskoga Vukovara, učenice i djelatnici Ženskoga učeničkog doma Marije Krucifikse Kozulić s pravom javnosti.

*Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svijetlila njima.
Počivali u miru Božjem. Amen.*

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Osjećala sam se lijepo u kapeli, nekako mirno, sigurno i spokojno...

Donata V., 3. r. Glazbene škole

Molitva za heroje Vukovara bila mi je najljepši dio te srijede i mislim da bismo svi trebali osjećati ponos što su ti ljudi pretrpjeli kako bismo mi danas imali slobodnu zemlju.

Ada O., 2. r. Medicinske škole

Sinoć je u kapeli bilo jako lijepo. Mislim da smo na dostojan način odali počast žrtvama Vukovara... molitve su bile prožete snažnim osjećajima svakoga od nas!

Matea J., 3. r. Građevinske tehničke škole

Kreativni radovi za božićnu humanitarnu akciju

U našem Domu 18. i 25. studenoga održane su likovne radionice. Voditeljice Slađana Tufan, djelatnica Caritasa, i Dolores Čelić Urem, volonterka u Caritasu, pokazale su učenicama kako ukrašavati predmete dekupaž tehnikom i namijeniti ih u razne svrhe. Učenice su izradivale božićne čestitke, ukrašavale čaše koje će poslužiti kao svijećnjaci, lončanice za cvijeće, kutije za nakit, staklenke, vješalice za odjeću i ključeve. Naša učenica Katarina Š., 3. razred Graditeljske škole za industriju i obrt, pokazala je i objasnila izradu eko adventskih vjenčića te s nekoliko učenica izradila par zanimljivih. Svi predmeti s radionice bit će izloženi na Caritasovu božićnom štandu na Korzu u svrhu humanitarne akcije. I tako je na radionici uz druženje, opuštanje i korisno učenje bila prisutna i želja za pomoći najpotrebnijima i ovoga Božića.

Dolores Crnjac, odgojiteljica

Osvojeno prvo mjesto u šahu

I ove godine naš šahovski tim, Antonela Bogdanić i Mikela Oklen, sudjelovale su 27. studenoga na Zimskom šahovskom turniru u Učeničkom domu „Podmurvice“. Učenice su treći put zaredom osvojile prvo mjesto u kategoriji ženskoga šaha te tako omogućile da, inače prijelazni pehar, od sada bude u vlasništvu našega Doma. Našim dragim učenicama od srca čestitamo i zahvaljujemo na rezultatima, a posebno na trudu, volji i vremenu koje odvajaju. Bravo djevojke!

Dolores Crnjac, odgojiteljica

„Anđeli u adventu“

Anđeo uđe k njoj i reče: „Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!“ (Lk 1, 28). Promišljanje nad odlomkom iz Lukina evanđelja koji govori o navještenju Isusova rođenja Blaženoj Djevici Mariji, bila je polazišna točka, ali i sadržaj adventske pripreme u skupini „Anđeli“ za dar Isusova rođenja. K tom cilju usmjeravali smo sve naše aktivnosti s djecom nastojeći održati radost živahnom. Stoga smo naše zajedničke aktivnosti uvijek započinjali molitvom „Anđele čuvaru“, a završili molitvom „Tri Zdravo Marije“. Time smo nastojale stvarati molitveno ozračje u skupini te pobuditi u djece potrebu za molitvom, stavljajući naglasak na važnost Isusova rođenja u tišini i čistoći njihovih malenih srca.

Okupljajući se oko adventskog kalendara u vjerskom kutiću, svakoga dana otvorili smo jedan prozorčić, pročitali molitvenu nakanu jednoga djeteta i svi zajedno pomolili se po toj nakani, za to dijete i njegovu obitelj. Time smo nastojale staviti naglasak na svetost obitelji i ozračja ljubavi i milosrđa, vjere i poštovanja u njoj tako potrebnih za sretan i zdrav razvoj djece. Kako bismo i roditelje potaknuli na molitvu i predložili im važnost zajedničke obiteljske molitve, za njih smo priredile kutić „Adventskog sela“ u kojem su roditelji svakoga djeteta imali zadatak pronaći kućicu s imenom svoga djeteta, izvući iz nje zvjezdicu s molitvenom nakanom i odlukom djeteta te je prikačiti iznad kućice. No da bi ta zvjezdica zaista zablislala i obasjala njihov dom kao obavezu imali su zajednički se pomoliti i pomoći vlastitomu djetetu u ostvarenju njegove nakane.

Osim vjerskim, naš advent nastojali smo obogatiti i drugim aktivnostima, posebno likovnim i glazbenim, što djeci pruža širok spektar izražavanja i učenja, ali i razvojem literarnih i glumačkih sposobnosti, pripremajući se time za božićnu priredbu kojom će djeca svojim najdražima prirediti veliku radost i još jednom pokazati da su ponos svojih roditelja. Kako ne bi zaboravili važnost sakramenta euharistije, poticali

smo ih na redovit odlazak u crkvu s roditeljima što je ujedno bila i prigoda za izradu velikoga adventskog vijenca s četiri svijeće. Svaki tjedan upalili su plamičak na još jednoj svijeći što je povećavalo radost djece zbog približavanja Isusova rođenja.

Posebno su se veselili izradi čizmica i dolasku sv. Nikole u naš vrtić. Za taj dolazak pripremali smo se cijeli tjedan upoznavajući lik sv. Nikole i pripremom za njegov doček uz pjesmu i recitaciju.

Veselje im uvijek pruža i izrada božićnih čestitki čime razvesele svoje roditelje. Posebnu važnost pridali smo i blagdanu sv. Lucije čiji smo lik također nastojale približiti djeci. Tom prigodom djeca su napravila likovne uratke, a svako je dijete imalo mogućnost samo posijati svoju pšenicu i o njoj se brinuti. Ono što me osobno posebno oduševilo nakon navedenih adventskih aktivnosti i intenzivnog rada i pripreme s djecom je izjava jednoga dječaka iz skupine koji je, usred igre, dotrčao do mene pitajući: „Je li tako časna da drugima možemo najbolje pomoći tako da im uvijek oprostimo?“. To je uistinu za svakoga od nas, i dijete i odraslu osobu, najbolja adventska priprema, jer oprost podrazumijeva prihvaćanje, ljubav i mir. „Učini Bože i naša srca velikima u svojoj malenosti. Amen.“

s. Tajana Hrvatin

Život je konstantna borba, nemamo mnogo odmora između dvije bitke. Gospodin to zna, i silno nam želi pomoći! Isus je prolazio slomljenost od samoga početka, sve do kraja: još kao nerođeno dijete mogao je biti ostavljen od poočima Josipa, da nije bilo ingerencije Anđela; slomljenog srca u jaslicama, neprihvaćen od Betlehemaca; povrijeđen dvoličnošću i lažnim povlađivanjem te gotovo ubijen već pri prvom pojavljivanju u javnosti u sinagogi u Nazaretu, slomljen izdajom Jude u Getsemaniju, natjecanjem u časti svojih apostola, nerazumijevanjem obitelji... Te konačno, slomljena srca na križu, na kojemu su Mu zadali, kao posljednju ranu, probadanje srca.

o. Marko Glogović

Duhovne vježbe u Kući matici

Od 5. do 12. kolovoza u Kući matici u Rijeci održane su osmodnevne duhovne vježbe na kojima je sudjelovalo tridesetak sestara i postulantice. Duhovne vježbe predvodio je vlč. Vjekoslav Đapić koji nas je mnogobrojnim primjerima svetaca uvodio u teme: Božji plan sa mnom, što je prava sreća, tajne vječnosti Bog objavljuje male-nima, ljubav prema Bogu, pobožnost, čistoća nakane, napasti, poniznost, zajedništvo, bratska opomena, zavjeti. Bilo je to vrijeme tišine, molitve i promišljanja o daru poziva, jer Bog nas je pozvao, vodi nas milosrdnom ljubavlju i računa na naš odgovor koji ne može biti ništa drugo doli ljubav. Bog u nama uvijek budi želju za promjenom, jer želi da budemo istinski sretni i da naša sreća raste. Ovaj život prilika je da trajno zahvaljujemo Bogu koji nam uvijek čini dobro, uvijek nas ljubi i nikada nas ne ostavlja. Prožeti tom ljubavlju možemo svakodnevne male žrtve pretvarati u veliku ljubav moleći za milost da se uvijek radujemo dobru drugoga. Ove i mnoge druge poticajne misli bile su naša duhovna hrana, a vjerujem da će još dugo odzvanjati u našim srcima i približavati ih Srcu Isusovu.

s. Martina Vlahović

Susret animatora za duhovna zvanja

Godišnji susret animatora za duhovna zvanja (nad)biskupijskih i redovničkih zajednica iz cijele Hrvatske te Bosne i Hercegovine održan je od 22. do 24. rujna u franjevačkoj oazi mira i tišine na otoku Košljunu, a organiziralo ga je Vijeće za sjemeništa i duhovna zvanja Hrvatske biskupske konferencije. Nalazimo se u Godini posvećenog života pa je i tema bila posvećena redovnicima i redovnicama: „Redovnik jučer, danas, sutra i zauvijek“.

Predavač o. Mihály Szentmártoni, DI, temu je razradio u četiri predavanja: „Pozvani i poslani“, „Redovnici i apostolat“, „Misli o obnovi redovništva“ te „Neki suvremeni izazovi za redovnike“. Vrijeme smo proveli u razmišljanju i traženju odgovora na mnoge izazove današnjega vremena koji su pred nama. Isus nas je pozvao i poslao promijeniti svijet: samim svojim

opstojanjem kršćani mijenjaju svijet budući da svjedoče o Božjoj prisutnosti i njegovoj ljubavi u onoj sredini u kojoj žive. U nama postoji golema snaga samo je mi često nismo svjesni. Ove i još mnoge druge misli ponijeli smo sa sobom u svoje redovničke zajednice i (nad)biskupije, a svakako ono najdragocjenije je naše druženje i svjedočenje kako je najvrjednije od svega biti Isusov učenik, biti čovjek za druge.

s. Martina Vlahović

Sudjelovanje na Konferenciji o palijativnoj skrbi s međunarodnim sudjelovanjem „Deset godina palijativne skrbi u Istri“

Konferencija se održavala od 2. do 3. listopada u hotelu Park Plaza Histria u Puli a povodom deset godina palijativne skrbi u Istri. Konferenciju je otvorio zamjenik ministra zdravlja, prim. mr. sc. Marijan Cesarik, predstavnici Istarske županije, Grada Pule i Porečko pulske biskupije. Ispred domaćina, u pozdravnom obraćanju, dr. Ante Ivančić, ravnatelj Istarskih domova zdravlja, rekao je da je cilj ovakvog skupa „postizanje kvalitetnije razine usluga u ovoj djelatnosti“. Konferenciju su organizirali istarski Domovi zdravlja, Hrvatsko društvo za palijativnu medicinu, Liga protiv raka Pula i Palijativna skrb Istarske županije a sve pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, Grada Pule i Istarske županije. Vodeći stručnjaci i predavači su pokazali i dokazali da palijativna skrb dobiva značajno mjesto u zdravstvenom sustavu, posebice nakon donošenja Nacionalne strategije razvoja palijativne skrbi. Upravo je istarski model palijativne skrbi prepoznat i uzet kao osnova za izradu Strateškog plana razvoja palijativne skrbi a kojeg je potom vlada i usvojila 2013. god. Predavačima-vodećim stručnjacima za palijativnu skrb RH, pridružili su se i stručnjaci iz Poljske, Austrije i Engleske. Sudjelovalo je više od 300 liječnika, medicinskih sestara, socijalnih radnika, volontera. Bila je to prigoda da se dr. Julijani Franinović Marković - voditeljici palijativne skrbi u Istarskoj županiji, uručí priznanje-pohvalnica kao utemeljiteljici i začetnici palijativne skrbi u Istri.

Rad riječkog Hospicija na Konferenciji, predstavila je prof. dr. sc. Marija Petković, vanjski suradnik Hospicija, onkolog i produžena ruka KBC Rijeka. Ona je naime od strane riječke bolnice raspoređena na svakodnevni-dvosatni rad s palijativnim pacijentima u Hospiciju. Autorstvo prezentacije potpisuje i ravnateljica Hospicija, Daniela Orbančić koja je tom prigodom uručila dar domaćinima; Julijani Franinović Marković i Anti Ivančiću. Riječ je o umjetničkoj

slici-papi Franji - reljefnom uratku koji ima za cilj ostati i postati trajni simbol suradnje i sjećanja na ovaj lijepi i svečani jubilej. Govoreći o radu Hospicija, profesorica Petković je u svom izlaganju uspjela povezati nekoliko konferencijskih tema: Mobilni palijativni tim, Palijativna skrb u bolnici, Palijativni pristup onkološkom bolesniku, Povezivanje bolničke i izvanbolničke skrbi, Duhovna palijativna skrb itd. jer su u radu prvog, hrvatskog Hospicija sve te djelatnosti involvirane i objedinjene. To je organizirani sustav sveobuhvatne podrške palijativnim pacijentima pa je za poželjeti vrijednoj Puli da potpisano pismo namjere o izgradnji hospicija u njihovom gradu, što prije zaživi. (<http://hospicij-marijakozulic.hr>)

Duhovna obnova u Kući matici

U ponedjeljak 9. studenoga u Kući matici na Drenovi održana je mjesečna duhovna obnova za sestre koje žive i djeluju u Rijeci. Duhovnu obnovu vodio je fra Tomislav Faletar, magistar novaka na Trsatu. Na poseban smo se način osvrnuli na Ivanovo evanđelje (Iv 21, 1-14), razmatrajući o trećem Isusovu očitovanju učenicima nakon Uskrsa. Pogled na razočarane i zbunjene učenike može nas

podsjetiti i na nas same kada se vraćamo starim navikama koje smo već jednom ostavili radi Isusa. No onda se iznenada pojavi „Stranac“ koji zatraži od nas ono što nemamo. Ponekad Bog želi i naš neuspjeh pretvoriti u početak jednoga novog puta, puta koji će biti posve drugačiji od naših planova. Prihvatiti takav poziv nije uvijek lako, ali on u sebi nosi jednu sigurnost: *I nitko se od učenika ne usudi upitati ga: „Tko si ti?“.* Znali su da je Gospodin. Nakon predavanja, za vrijeme euharistijskoga klanjanja, imale smo priliku zahvaliti Gospodinu na svim životnim susretima i darovima te pristupiti sakramentu pomirenja.

s. Martina Vlahović

Ako je Gospodin Isus nama promijenio život, i ako nam ga mijenja svaki put kada idemo k njemu, kako ne osjetiti žar da ga pomognemo upoznati onima koje susrećemo na svom radnom mjestu, u školi, u zgradi u kojoj živimo, u bolnici, na mjestima gdje se ljudi susreću? Ako se osvrnemo oko sebe pronaći ćemo osobe koje bi bile spremne otpočeti ili se vratiti na put vjere, samo da susretnu kršćane koji su zaljubljeni u Isusa. Ne bismo li trebali ili mogli mi biti ti kršćani? Pitam vas: "Jesam li ja doista zaljubljen u Isusa? Jesam li uvjeren da mi Isus nudi i daje mi spasenje?". A ako sam zaljubljen, moram druge s njim upoznavati. Moramo biti hrabri: poravnati brda oholosti i suparništva, ispuniti doline koje su iskopale ravnodušnost i apatija, poravnati putove naše lijenosti i naših kompromisa.

Papa Franjo

DAN SLUŽBENICE BOŽJE MAJKE MARIJE KRUCIFIKSE KOZULIĆ

29. u mjesecu

U Kući matici

Samostan "Nazaret"
(Rijeka - Cvetkov trg 5)
Euharistijsko slavlje u 7 sati
Euharistijsko klanjanje od 9 do 12 sati

U samostanu Presv. Srca Isusova

(Rijeka - Pomerio 17)
Večernja u 17,15 sati
Krunica u 17,30 sati
Euharistijsko slavlje u 18 sati
Euharistijsko klanjanje

U Kući novicijata

(Zagreb - A. Alagovića 44)
Euharistijsko klanjanje od 8,30 do 12,00

U samostanu Gospe Lurdske

(Slatina - Braće Radića 19)
Večernja i euharistijsko klanjanje od 18 sati

U samostanu Bezgrješne

(Kraljevica - Strossmayerova 14)
Euharistijsko slavlje u 9 sati
u župnoj crkvi sv. Nikole
Euharistijsko klanjanje od 18 do 19 sati
u kapelici samostana

U katedrali Navještenja BDM (Gospić)

Euharistijsko slavlje u 18 sati
Euharistijsko klanjanje

Milosti primljene zagovorom službenice

Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić možete javiti na sljedeći kontakt:

**s. Dobroslava Mlakić, postulatorica kauze za proglašenje
blaženom Utemeljiteljice Družbe sestara Presvetog Srca Isusova**

Pomerio 17, 51 000 Rijeka

e-adresa: postulatura.m.k.kozulic@gmail.com

dobroslavam@yahoo.it

Tel./faks: 051/ 325 936

MOLITVA

Gospodine Bože,
Ti si odabrao
Majku Mariju
Krucifiksu Kozulić
da širi ljubav Tvoga
božanskog Srca
među malenima
i najpotrebnijima.

Proslavi svoju Službenicu
čašću oltara
da nam bude primjer
i zagovornica
na našem životnom putu
i radu za rast
Tvoga kraljevstva na zemlji.

Ponizno Te molim
da mi po njezinu zagovoru
udijeliš milost
za koju Te sada
posebno molim ...
Po Kristu Gospodinu
našem.
Amen.

DAN MOLITVE ZA DUHOVNA ZVANJA 19. u mjesecu

Prigodne materijale za animiranje molitve za nova duhovna zvanja moguće je preuzeti na našoj mrežnoj stranici uoči svakog 19. u mjesecu kada se naša Družba, prema dogovoru s Povjerenstvom za promicanje redovničkih zvanja pri HKVRPP, pridružuje molitvi za nova duhovna zvanja u Crkvi.

DANI OTVORENIH VRATA SAMOSTANA Rijeka, 8. - 10. siječnja 2016.

za djevojke koje razmišljaju o duhovnom pozivu

Informacije i prijave:
Povjerenstvo za pastoral mladih
i animaciju zvanja
zov.srca@gmail.com
Mob. 098 94 44 250

*Mariji, uzoru ponizne i radosne
evangelizacije, upravimo svoju molitvu da
Crkva postane gostoljubivi dom, majka za
sve narode i izvorište novoga svijeta.*

Papa Franjo

FORMATIVNI SUSRETI ZA SESTRE

Tema: Milosrđe među sestrama.

Voditelj: fra Diego Diklić, OFM.

1. termin: 16. siječnja 2016; Rijeka
2. termin: 6. veljače 2016; Rijeka
3. termin: 12. ožujka 2016; Zagreb

DUHOVNE VJEŽBE ZA SESTRE

1. termin: od 3. do 9. travnja 2016; Lovran. Voditelj: fra Đuro Hontić, OFMConv.
2. termin: od 15. do 21. svibnja 2016; Lovran. Voditelj: fra Ante Bekavac, OFM
3. termin: od 5. do 12. kolovoza 2016; Drenova. Voditelj: o. Nikola Stanković, DI

S. Leticija Prelec (sestra s. Benigne)

Josipa Prelec, s. Leticija, rođena je 18. studenoga 1930. godine u Podgrad-Potoku, Slovenija, od roditelja Josipa i Josipe r. Mahnič. Potječe iz brojne kršćanske obitelji. Roditelji su od Boga prihvatili desetero djece od kojih su dvije kćeri, s. Leticija i s. Benigna te sin Gašpar izabrali duhovni poziv. Sestra Leticija je živjela u Italiji kao benediktinka cistercitkinja. Veliki dio svoga života izrađivala je misna ruha sa zlatom, ali joj ni jedan drugi posao nije bio težak i stran. Bila je pobožna, požrtvovna i samozatajna. Prije tri godine teže je oboljela te je ostala u kolicima. I u vrijeme bolesti strpljivo i predano u Božju volju živjela je svoje posvećenje sve do trenutka kada ju je Gospodin pozvao k sebi. Umrla je 4. studenoga 2015. godine, a pokopana je 6. studenoga. U oproštajnom govoru, između ostaloga, život s. Leticije opisan je kao „most između dva svijeta: rimskoga i slavenskoga, između zapada i istoka te može

biti poticaj u ovom posebnom vremenu Crkve za ostvarenje Isusove molitve: 'da svi budu jedno' (Iv 17, 21). Bog, Gospodar života i smrti, neka s. Leticiji udijeli vječni pokoj u svome Kraljevstvu kao nagradu za vjerno služenje u redovničkom pozivu kroz dugi niz godina.

Štefanija Hader r. Vuzem (majka s. Hermine)

Štefanija je rođena 2. kolovoza 1929. godine u Macelju. Udala se za Dragutina i u zajedničkom braku Bog im je podario dva sina i pet kćeri od kojih je jedna, s. Hermina članica Družbe sestara Presvetog Srca Isusova. Život joj nije bio lagan, ali je ona sve do posljednjih dana u sebi nosila optimizam i volju za životom. Radovala se svakom susretu i u svojoj bolesti i nemoći nastojala je da nikome ne bude na teret. Primivši svete sakramente, pomirena s Bogom i ljudima preminula je u svom domu okružena svojim kćerima 6. studenoga 2015. godine. Pokopana je 8. studenoga na župnom groblju u Lukaču. Izraze sućuti s. Hermini i rodbini koje je poslao i riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić, na ispraćaju drage pokojnice pročitao je župnik vlč. Mario Mesić. Na sprovodnim obredima i sv. misi zadušnici sudjelovalo je šest sestara iz Rijeke, dva bogoslova i dvije sestre iz Slatine te brojna rodbina i prijatelji. Bog koji je milosrdni Otac neka dragoj pokojnici udijeli odmor u svome Kraljevstvu i nagradu za svako učinjeno dobro.

Josip Opašić (brat s. Beatrice)

Josip je rođen 28. travnja 1933. godine u Cerovlju - Pazin. Sa svojom suprugom Mirelom imao je tri sina. U mladosti je bio revan vjernik. Umro je u Pazinu 24. studenoga 2015. godine, a pokopan u Cerovlju 25. studenoga 2015. Brojna rodbina i prijatelji okupili su se na sprovodnim obredima koje je predvodio vlč. Marijan Pamić i vlč. Ilija Jakovljević. Poslije sprovoda bila je sveta misa zadušnica za pokojnoga Josipa. Gospodin, koji najbolje poznaje svakoga, neka svojim mirom i ljubavlju zauvijek nagradi pokojnoga Josipa za sve lijepo, dobro i plemenito što je učinio. Na sprovodu su bile i sestre iz Rijeke s gđicom Anom.

s. Nives Stubičar

Kata Brbić r. Crnković (sestra s. Anite)

U Tučepima kod Makarske u zoru 14. studenoga preselila se nebeskom Ocu Kata Brbić r. Crnković, kći pokojnog Mate i Mile r. Jerunčić. Kata je rodila i sa svojim mužem Antom odgojila troje djece. Pokopana je na mjesnom groblju u Tučepima 15. studenoga, a sprovodne obrede i sv. misu uz prisutnost njezine djece, unučadi, brojne rodbine te mnoštva vjernika i mještana u crkvi Male Gospe predvodio je župnik fra Nedjeljko Šarić. U propovijedi je ocrtao život pokojne Kate uspoređujući njezino djelovanje i poslanje u obitelji i župnoj zajednici sa sjemenom bačenim u zemlju koje se neprestanim umiranjem, uvijek iznova rađa i donosi nove plodove. Kata je u župi Tučepi i Makarskom primorju bila primjer jake žene te svjedok vjere i molitve, požrtvovne i nesebične ljubavi ne očekujući ništa zauzvrat. Više od četrdeset godina uređivala je s velikom ljubavlju župnu crkvu i zvonila. „Neka joj Gospodin bude vječna nagrada“, naglasio je župnik. Svakoga je dočekala u crkvi i svakoga ispratila uz osmijeh okrenut k nebu. Snažno je poštovala svećenike i župnike koje je ugošćivala često u svojoj kući, u kojoj je uvijek svatko dobrodošao. Nakon svečane sprovodne svete mise krenuli smo prema vječnom počivalištu uz molitvu i pjesmu da se dostojanstveno oprostimo od nje, a u ime svih prisutnih oprostio se od nje gospodin Ivo Pašalić sljedećim riječima:

Omiljena obitelji Brbić!

Još jednom bljesak s Neba nad dolinom suza uz škripu rajskih vrata u noćnoj tišini. Mi u nevjerici sa suzama i pitanjima: zašto se glase zvona s tornja crkve svetog Ante duže nego obično!? Zato što je smrt uzela tetu Katu, ženu Snaginu, majku, baku, svekrvu i punicu, sestru, prijatelja i dobročinitelja. Prepoznatljiva svima nama ovozemnim smrtnicima. Njezino se srce ugasio, tijelo propada, umor i bol prestaju sve za drugi početak, početak u vječnosti, koji zaslužuju ljudi rođeni s grijehom, napačeni ovozemaljskim životom, požrtvovni i daroviti prema svima više nego prema sebi. Zahvalni ljudima dobre volje, a posebice svojoj Crkvi, svojoj vjeri i svome Bogu. Teta Kate je imala trnovit život od povoja do pokrova, ali ona je znala i bosa gaziti po trnju, sakriti suze i bol, pružiti osmijeh i nadu, kako svojoj obitelji, tako svakom dobronamjernom čovjeku i sve to uz istinsku zahvalu svome Bogu. Ja znam da suze naviru sinovima Stipi i Draženu, kćeri Anki, nevjesti Nini, zetu Tončiju, unučadi Toniju i Tei, Luciji i Karlu, braći Jozi i Ivanu, sestrama Mari, Anici, Anđi s. Aniti i Nedi. Ali ponekad suze i bol treba zamijeniti ponosom i zahvalom, tako bi tila i teta Kate. Teta Kate, tvoj grob će biti kićen, tvoja žrtva i tvoja djela nezaboravna ljudima i prepoznatljiva Bogu. Neka ti bude laka hrvatska gruda i počivala u miru Božjem.

Sprovodu su nazočile vrhovna glavarica Družbe s. Nives Stubičar, s. Dobroslava Mlakić, s. Celestina Beljo i s. Anita Crnković, sestra pokojne Kate. Od srca zahvaljujem svojoj redovničkoj zajednici, Sestrama Presvetog Srca Isusova, za iskrenu sućut i molitve upućene dragom Bogu za moju pokojnu sestru. Hvala i svima ostalima koji su mi izrazili svoju sućut, neka Gospodin sve blagoslovi.

s. Anita Crnković

Ivka s. Imelda Čurić

Uoči prve nedjelje došašća, 28. studenoga, Gospodin je iznenađeno pozvao u vječni život našu s. Imeldu Čurić u 71. godini života i 49. godini redovništva. Posljednjih godina u tišini je provela mnoge sate u osobnoj molitvi pred Gospodinom u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Iako se nije mogla uvijek do kraja izreći, očitovala je svojom pojavom ono što je izricalo njezino geslo koje ju je pratilo od srebrnoga redovničkog jubileja, a ujedno i uvjerenje naše Majke Utemeljiteljice: „Samo je u Srcu Isusovu radost i mir!“. S tim je uvjerenjem s. Imelda živjela; sada molimo da je posve zahvate radost i mir koji izviru iz Božje ljubavi kako bi spokojna mogla u Bogu vječno živjeti.

Ivka Čurić rođena je 23. lipnja 1944. u Podhumu kod Livna (BiH), od oca Mate i majke Janje r. Mioč, a krštena samo dva dana poslije u župi sv. Ivana Krstitelja. U obiteljskom ozračju učila je prve korake vjere. Još u školskoj dobi bila je u svojem kraju zapažena kao lijepa djevojčica vesele naravi, sklona druženju, plesanju i pjevanju. Vrlo sitna stasa, ali zato gromka glasa još kao mala djevojčica započinjala je pjevati na sv. misama zornicama. Krizmana je 19. kolovoza u dobi od deset godina. Sazrijevajući u skladnom prožimanju ljudskih i kršćanskih vrlina u svojoj dvadesetoj godini Ivka se odlučuje za posvećeni život. Napušta svoj rodni kraj i odlazi u Hrvatsko primorje, u Crikvenicu, gdje je 15. rujna 1964. primljena u Družbu sestara Presvetog Srca Isusova. Ulaskom u novicijat dobila je ime s. Imelda. Novicijatsku godinu provela je u Grižanama. Prve redovničke zavjete položila je 3. listopada 1966. u samostanu Srca Isusova u Crikvenici, a doživotne 15. kolovoza 1972. u kapelici Srca Isusova u Rijeci.

Najveći dio života s. Imelda je provela u župnom apostolatu kao sakristanka, orguljašica, katehistica i domaćica. Djelovala je u Crikvenici, Divjakama, Krasnom, Kosinju, Gospiću te Pećinama u Rijeci. Tijekom 49 godina redovništva sestre i župnici s kojima je surađivala pamte je kao vedru, požrtvovnu i uzornu redovnicu koja se znala nositi i s križem bolesti. Bila je bliska ljudima i njihovim potrebama, srdačna i jednostavna u susretima i u prenošenju vjere, napose onim najmanjima koje je pripremala za prva sakramentalna slavlja, stavljena upravo pod zaštitu svoje zaštitnice bl. Imelde Lambertini. Posljednja župa na kojoj je djelovala s. Imelda bila je Lipa. I tamo je prema riječima, sada već preminulog župnika vlč. Mate Pavlića: „mnogima ušla u srce“. Unatoč svoj dobroj volji, zdravlje joj nije dopuštalo ostati u župnom apostolatu, pa je od 2012. godine boravila u Kući matici na Drenovi. Rado je zapjevala koju euharistijsku ili marijansku pjesmu, pomagala u kućnim poslovima i s tugom uzdahnula kad to nije mogla učiniti onako kako je prije mogla i još uvijek željela. Posebno je voljela molitvu sv. krunice i Časoslova. Unatoč teškoćama koje joj je zadavala bolest sudjelovala je u životu zajednice do dana iznenadne smrti.

U utorak 1. prosinca u 12 sati s. Imelda je pokopana na mjesnom groblju na Drenovi. Sprovodne obrede vodio je vlč. Nikica Jurić, a sv. misu zadušnicu u župnoj crkvi BDM Karmelske predvodio je mons. Gabrijel Bratina u koncelecijaciji s vlč. Nikicom, mons. Robertom Zubovićem i vlč. Željkom Kutenom. U ispraćaju su sudjelovale rođene sestre pokojnice gospođe Mila Mišić i Ljuba Pavić s obiteljima i rodbinom, te pedesetak naših sestara. Do dana ponovnog susreta s preminulom s. Imeldom i svim našim preminulima, molimo za njih pokoj vječni i najstojmo živjeti postojani u vjeri, nadi i ljubavi da nas Gospodin u trenutku prelaska u vječnost prepozna kao svoje i zatekne s upaljenim svjetilkama.

s. Marijana Mohorić

Preminule sestre Družbe Presvetog Srca Isusova

Zajednička ljubav u Bogu veže žive sestre s onima koje su preminule. Neka se sestre s ljubavlju sjećaju svojih pokojnih sestara u molitvi i žrtvi. Misao na pokojne sestre buditi će u nama poticaj da živom nadom težimo za vječnom domovinom i sigurnim koracima idemo stazom odricanja što savršenijem sjedinjenju s Kristom.

(Konstitucije SCJ, br. 45)

Siječanj

- 16. siječnja 2014. s. M. Leonija Rođak
- 18. siječnja 2004. s. M. Alfonsina Horvat
- 19. siječnja 2009. s. M. Dorotea Gelemanović
- 29. siječnja 2001. s. M. Paulina Keser

Veljača

- 7. veljače 1942. s. M. Margareta Drgalić
- 11. veljače 2005. s. M. Anđela Burić
- 18. veljače 1942. s. M. Kerubina Balentović
- 22. veljače 1974. s. M. Josipa Košuljandrić

Ožujak

- 2. ožujka 1938. s. M. Margherita Rossovich
- 5. ožujka 1988. s. M. Margareta Nuić
- 12. ožujka 1964. s. M. Alojzija Antić
- 14. ožujka 2008. s. M. Kornelija Đapić
- 16. ožujka 1988. s. M. Antonija Pavličević
- 19. ožujka 1994. s. M. Melanija Salopek
- 26. ožujka 2015. s. M. Emilija Elek

Travanj

- 9. travnja 1908. s. M. Marija Fabich
- 15. travnja 2015. s. M. Marcijana Uložnik
- 17. travnja 1988. s. M. Benicija Car
- 28. travnja 1977. s. M. Gabrijela Car

Svibanj

- 1. svibnja 2009. s. M. Veronika Ćurić
- 4. svibnja 1937. s. M. Imakulata Bajt
- 6. svibnja 1918. s. M. Francesca Piscar
- 7. svibnja 2006. s. Mirela Kamber
- 9. svibnja 1924. s. M. Auzilija Jeličić
- 16. svibnja 1918. s. M. Angelica Königsmark
- 25. svibnja 2010. s. M. Kazimira Depikolozvane
- 26. svibnja 1921. s. M. Melanija Camenar
- 26. svibnja 1998. s. M. Silvina Mihaljević
- 29. svibnja 1920. s. M. Michella Pillepich

Lipanj

- 2. lipnja 1993. s. M. Terezija Szabo
- 5. lipnja 2008. s. M. Skolastika Ivašković
- 7. lipnja 1931. s. M. Imelda Valković
- 13. lipnja 1972. s. M. Serafina Miletić
- 27. lipnja 2009. s. M. Auzilija Lulić
- 29. lipnja 2004. s. M. Klauđija Kulaš

Srpanj

- 11. srpnja 1907. s. M. Geltrude Diracca
- 25. srpnja 1986. s. M. Lucijana Čović

Kolovoz

- 8. kolovoza 1988. s. M. Elizabeta Ivković
- 10. kolovoza 2012. s. M. Benjamina Balentić
- 13. kolovoza 2003. s. M. Stanislava Špoljarić
- 14. kolovoza 2010. s. M. Presentata Jagodić
- 19. kolovoza 1982. s. M. Mehtilda Brozović
- 20. kolovoza 1923. s. M. Rosaria Vattovaz
- 24. kolovoza 1978. s. M. Ksaverija Bakan
- 26. kolovoza 1923. s. M. Rafaela Petrović
- 28. kolovoza 2007. s. M. Beata Peter

Rujan

- 1. rujna 1997. s. M. Ivana Kraljević
- 3. rujna 2000. s. M. Leticija Žderić
- 13. rujna 1988. s. M. Renata Šafar
- 14. rujna 1938. s. M. Anna Domenica
- 22. rujna 1916. s. M. Gesualda De Zorzi
- 26. rujna 2014. s. M. Kristina Popić
- 29. rujna 1922. službenica Božja Majka M. Krucifiksa Kozulić, utemeljiteljica Družbe

Listopad

- 5. listopada 2014. s. M. Miroslava Sekol
- 10. listopada 1996. s. M. Pija Kerum
- 14. listopada 2001. s. M. Celina Mušak

- 24. listopada 1934. s. M. Anđelika Posavec
- 24. listopada 2004. s. M. Kerubina Tokić
- 30. listopada 1979. s. M. Vladimira Hegedić
- 31. listopada 1985. s. M. Franciska Ivković

Studeni

- 3. studeni 1993. s. M. Valerija Bendeković
- 4. studeni 1980. s. M. Karmela Vidaković
- 7. studeni 1947. s. M. Dolores Bračevac
- 16. studeni 2003. s. M. Eufemija Baf
- 22. studeni 1982. s. M. Gertruda Marković
- 23. studeni 2003. s. M. Vjenceslava Vukić
- 28. studeni 2015. s. M. Imelda Čurić
- 30. studeni 1913. s. M. Gabriella Vittori

Prosinac

- 2. prosinca 1971. s. M. Ignacija Kerum
- 2. prosinca 1999. s. Roberta Matešić
- 6. prosinca 2010. s. M. Asunta Srakić
- 7. prosinca 1999. s. M. Agneza Činkole
- 14. prosinca 1968. s. M. Klementina Vukušić
- 17. prosinca 1937. s. M. Konzolata Balentović
- 25. prosinca 1933. s. M. Terezija Kozulić

www.sestre-scj.hr

Berba na Fratrovcu

Jednoga dana u rujnu, naša magistra s. Felicita Špehar, iznenadila nas je viješću da ćemo ići na Fratrovac u ispomoć braći isusovcima. I to ne bilo koju ispomoć, u kuhinji ili nešto slično, već, što nas je zaista iznenadilo, pozvane smo u berbu, berbu grožđa koje se koristi za misno vino. Da! Oh, koje radosti! Omogućeno nam je dati svoj udio u pripravi misnoga vina koje će jednoga dana biti na oltaru kao žrtveni dar. Neprestance mi je na umu bila Isusova prisposoba o radnicima u vinogradu, o plaći vječnoga života, o nekima koji su mislili da su nepravedno plaćeni jer su ranije počeli s radom. I mi smo počele raditi tek nakon što je grožđe bilo zrelo, a tko se prije o njemu brinuo?

Kako kaže sv. Augustin: „U onoj ćemo, dakle, plaći svi biti jednaki: prvi su posljednji, posljednji su prvi. Onaj je denar vječni život, a u vječnome će životu svi biti jednaki. Premda će zbog različitih zasluga netko sjati više, netko manje, što se pak tiče vječnoga života on će svima biti jednak. Neće nekom biti duže, nekom kraće što je jednako vječno. Što nema konca, neće ga imati ni za te ni za me.“ Svi smo svoj udio dali za Božji vinograd. Jedan više, drugi manje. No bitno je vidjeti i trud ruku onih koji stoje iza toga. Vrijedni isusovci! Kada vidimo koliko truda treba uložiti da bi se nešto postiglo, onda i sve drugo znamo cijeniti: ljude, proizvod i sve ostalo što nas veže za Boga i dobro ovoga svijeta. Veselo smo brale grožđe, šaleći se i družeći s drugim ljudima. Nakon svršetka berbe kušale smo mošt.

Pamteći tri prekrasna dana u zajedništvu s Bogom i ljudima kličemo Bogu pučkom pjesmom „Izvore vode žive“:

*Tvoj neka orosi duh,
plodove loze i njive,
darovno vino i kruh,
darovno vino i kruh.*

*Rukama žuljavim ubrani,
zorilo sunca ih žar,
s ljubavlju tebi su dani,
za sveti žrtveni dar,
za sveti žrtveni dar.*

*Po ovim darima primi
i nas za nebeski stol,
na svoje Srce privini
svu našu radost i bol,
svu našu radost i bol.*

s. Faustina Matijević, novakinja

Margareti Mariji Alacoque

*Kristovim putem hodala si
Kroz drač i trnje prošla si.
Put nam pokazala
Pokolebala se nisi.*

*Tebe djevicu kruni
Ljiljan, cvijet bijeli
I naša mlada srca
Tom ljepotom veseli.*

*Radost iz srca gleda
Ljepotu vanjštine ne umanjuje.
U duši mir usavršuje
Poput tebe svoje Ja odbacuje.*

*Životom si Boga ljubila
Sada divno svjetlo gledaš
Zagovaraj nas kod Svetog Trojstva
Da nas u njihove ruke predaš.*

*Zahvaljujmo Bogu
Za život svetice te
Himan Ljubavi vrije
„Ljubav nikad ne prestaje.“*

s. Mirjam Živković, novakinja

PUT

Život je put,
put blizine i daljine
što se stapaju u Vječnost.

Put star i nov,
obavijen suncem, kišom i maglom,
Put topline i šiban hladnoćom.

Ali siguran put.

I nije važno koliko je daleko ili blizu cilj,
i nije važno koliko će trajati put.

Jer moje posrtaje Ti uspravljaš
i umivaš me rosom svoje ljubavi.

I nije važno drhtim li ili kročim sigurno
jer pogledom srca Tebe tražim.

Da, samo Ti si moj Put i moja jedina sigurnost.

Moj put je svaki novi dan i minuta u njem:
Svako jutro ozareno buđenjem sunca i pjevom ptica.
Svaka zora pokrivena snijegom i ledom.
Svako buđenje osvježeno kišom ili bijeno munjama.
Svaki odabir uplašen nevremenom kušnji.
Svaki suton umiren povjetarcem Tvoje miline.

Moj put je put hodanja i čekanja,
put uspomena i nadanja.
Moj put je put suza i smijeha,
put razilaženja i put sastajanja.
Moj put je put samoće i put zajedništva,
put tišine i put riječi.
Moj put je put lutanja i put pronalaženja,
put traženja i put promatranja.
A u svakom trenutku već prijeđenog puta
bio si i jesi moja žarka čežnja.

Život je put...
Put koji si Ti sam koji vodiš u Život.
Na tom putu bilo je i bit će posrtaja i teških padova.
Trenutaka ukočenosti i zanosnog poleta.
Trenutaka nerazumijevanja i trenutaka prihvaćanja.
Trenutaka potpune tame i trenutaka kristalne jasnoće.
Bilo kako bilo,
neka Tvoja ljubav uvijek kuca mojim srcem
rasterećenim ili pritisnutim teškim bremenom...
...Nije važno.
Samo neka Tvoja ljubav struji mojim bićem.

Daleko Tvoja ljubav seže...
Mnogo dalje od svih mojih pogleda,
Mnogo dublje od svih mojih spoznaja,
Mnogo više od svih mojih dosega.
Tvoja ljubav seže u dubinu moga postojanja.
Ona mijenja sva moja obzorja
i prelazi horizonte mojih nadanja.

Želim živjeti tu ljubav.
I onda kada se čini nemoguće.
Jer Tvoja je ljubav vjerna.
Tvoja je ljubav Istina.
I ponad sivila svakodnevice,
njome – kao dugom resiš nebo moje duše.
U Tvojaj ljubavi
i ono najneznatnije
dobiva notu Tvojih boja.

U mojoj samoći bdiješ Ti,
U mojim vapajima moliš Ti.
I kad usne zanijeme, moje srce Te traži.
U tišini se stapaju Tvoje i moje čežnje.
I tad puštam očima da govore suzama šutnje.
I tad srcem sam tako blizu Tebe.

Smiri me i uvijek iznova oduševljavaj za sebe.
I kad poželim odlutati od Tebe
nađi načina da me čvrsto privineš uz sebe.
Prosiplji sjaj u mojim noćima
da u Tebi nađem svoj smiraj i svoje svjetlo,
Da uronim u Tebe predajući Ti sebe.
Da pronadem sebe u Tebi
i uzljubim Tebe u sebi.
Da ja postanem sve više Ti,
a Ti prožmeš moj ja.

Rasti u meni.
Probudi me za nova nadanja,
ojačaj za nova čekanja,
razbistri za nova traženja,
uspravi za nova hodanja,
otvori za nova primanja,
osvježi za nova davanja.
Rasti u meni,
jer samo u Tebi
i najtvrdje tlo
postaje plodna zemlja.

Moj je put osnažen Tvojom radošću,
korak olakšan Tvojim oproštenjem.
Zato odbacujem lažni sjaj ovozemnih privida
i teret pogubnih želja.
Biram Tvoj put...

U radosti i tuzi,
u patnji i sreći,
u suzama i smijehu,
u govoru tišine i u muku riječi,
u samoći i blizini,
u strahu i sigurnosti,
u tami i svjetlu,
u padu i milosti,
u razočaranju i u oduševljenju,...
Biram Tvoj Put.

Tvoj put uzvisuje i nije lagan,
ali je slatko Tvoje breme koje ranjava ali posvećuje.
I nijedna bol u Tebi nije gorka
jer si platio cijenu za mene.

Na tom putu disat ću duboko
i upijati miris Tebe... na mom putu...
I dok moj život obavijaš opojnim mirisom proljeća,
i dok sazrijevam iz ljeta u ljeto umanjujući se
kako bi Tvoj život u meni donio plod,
upijam miris Tvoje dobrote
da me osvježi za nova hodanja prema jeseni života
kada ću uživati prebirući po šarenilu Tvoje ljubavi.
Tada ću zahvalna za sve boje i nijanse
prepustiti svoj mali šareni život bjelini i smiraju zime
gdje me konačno čekaš Ti.

Da, Gospodine!
Biram ići Tvojim putem,
Do kraja...
Do zadnjeg daha
kada ću po Tvojem Križu biti uzdignuta
u zoru uskrsnog jutra,
u osvit vječnog gledanja Tebe oči u oči.
Pođimo zajedno Tvojim putem.

s. Tajana Hrvatin

IZMEĐU SVJETLA I TAME

Posvećeni život i različite tipologije u Iv 9

Uvod

Dan osnutka Družbe prigoda je da pogledamo prošlost sa zahvalnošću kako bismo mogle živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju te prigriliti budućnost s nadom, što je i trostruki cilj Godine posvećenog života¹. Usporedimo li život Družbe s čovjekovim, možemo ustvrditi kako je, od vremena do vremena, potrebno zaustaviti se na raskrižju prošlosti, sadašnjosti i budućnosti te odgovoriti na pitanja: Tko sam, gdje sam i kamo / komu idem? Riječ je o egzistencijalnim pitanjima o čijem odgovoru ovisi nastavak i uspješnost osobnoga i zajedničkoga životnog hoda. Naime Martin Buber prikazujući čovjekov put u knjizi *Il cammino dell'uomo*, u prvom poglavlju posvećenu povratku samome sebi, polazi od pitanja „Gdje si?“ koje Bog u Post 3, 9 upućuje Adamu te navodi:

Adam se skriva kako ne bi morao polagati račun, kako bi izbjegao odgovornost za vlastiti život. Tako se skriva svaki čovjek... Skrivajući se tako i ustrajući uvijek u svom skrivanju... čovjek uvijek i uvijek klizi sve dublje u neistinu. Na taj se način stvara nova situacija koja, iz dana u dan, iz skrivanja u skrivanje, postaje sve problematičnija. I upravo u ovoj situaciji zahvaća ga Božje pitanje: želi uznemiriti čovjeka, uništiti njegovo mjesto za skrivanje, pokazati gdje ga je doveo njegov lažni put. U ovom trenutku sve ovisi o činjenici hoće li si čovjek postaviti pitanje ili ne².

U svjetlu Buberovih riječi možemo reći da budućnost Družbe ovisi o tome hoćemo

li se u ovom trenutku zapitati: „Gdje smo?“ ili ne! Razmišljajući o posvećenom životu u svjetlu Isusova susreta sa slijepcem od rođenja (Iv 9) pokušat ćemo osobno i zajednički odgovoriti na navedeno pitanje. Između svjetla i tame, slijedeći različite tipologije koje nam evanđelist predstavlja, odlučit ćemo iznova kojim putem krenuti, za kim hoditi, što činiti i koga svjedočiti. Drugim riječima, u osobnom susretu sa Svjetlom svijeta, u istini o samima sebi, izabrat ćemo ili put svjetla ili put tame, jer trećega puta nema!

1. Literarni kontekst

Ozdravljenje slijepa od rođenja (9, 1-41) jedno je od najljepših poglavlja Ivanova evanđelja u kojemu dolazi do izražaja spasenjska snaga Svjetla i ljubav utjelovljene Riječi koja dolazi k čovjeku kako bi mu podarila puninu života za kojom čezne i za koju je stvoren. Riječ je o izvanrednoj objavi Boga ljubavi i života koji je toliko ljubio svijet da je poslao svoga jedinorođenog Sina ne da svijet osudi nego da se svijet po njemu spasi (usp. Iv 3, 16-21).

Kako bismo razumjele bogatstvo objavljene Riječi u Iv 9, osvrnut ćemo se kratko na literarni kontekst. Prema Ivanovu evanđelju Isus ozdravlja slijepa od rođenja za vrijeme blagdana sjenicâ (usp. Iv 7, 1-10). Riječ je o izvorno poljoprivrednom jesenskom blagdanu koji će kasnije zadobiti religiozno značenje te će postati blagdan u kojemu se narod prisjećao četrdesetogodišnjeg hoda pustinjom nakon izlaska iz Egipta tijekom kojega je boravio u sjenicama, kao i velikih Božjih djela. Osim religioznoga, blagdan je zadobio i proročko značenje navješćujući radost i blagodat

1 Usp. Papa Franjo, *Apostolsko pismo svetog oca Franje svim posvećenim osobama u prigodi Godine posvećenog života*, HKVRPP, Zagreb, 2015., str. 6-10.

2 Martin BUBER, *Il cammino dell'uomo*, Qiqajon, Magnano, 1990., str. 21-22.

mesijanskih vremena³. Bio je vezan uz četiri simbola koja su u sebi nosila duboku poruku. Prvi je sjenica koju su u Izraelu za vrijeme blagdana podizali u poljima ili na balkonima. Navedenim ritualnim obredom prisjećao se Izrael da njegov dom nije onaj koji je podigao svojim vlastitim rukama, nego onaj koji mu je Bog darovao u pustinji, koji mu sada daruje i koji će mu darovati u budućnosti. Drugi simbol je svjetlo. Naime za vrijeme sedmodnevne proslave noć se pretvarala u dan zahvaljujući zapaljenim velikim hramskim svijećnjacima čija je svjetlost obasjavala cijeli Jeruzalem. Treći simbol je voda koju je Veliki svećenik ujutro posljednjega svečanog dana išao u procesiji zahvatiti na izvor Siloama. Istu je na povratku u Hram prolijevao na četiri strane žrtvenog oltara. Riječ je o prelijepom obredu sa snažnom simbolikom. Naime na zapadu se nalazi Mediteran, na istoku Jordan, na sjeveru Tiberijadsko jezero, a na jugu Mrtvo more. Polijevajući vodu na sve četiri strane Izrael je ispovijedao vjeru da će Bog oploditi ne samo vodu Mediterana, Jordana i Tiberijadskog jezera nego i neplodnu vodu Mrtvoga mora. Posljednji simbol je *Lulab* – buket gracioznih grana palme i mirte te grančica niskog i beznačajnog izopa. Zašto? Da bi simbolizirali sljedeću molitvu: „Gospodine, pred tobom svako stvorenje je dragocjeno, veličanstvena palma kao i beznačajni izop koji svatko gazi“. Značenje navedena simbola sasvim je jasno: u Božjim očima posljednji je prvi, a bezvrijedni najdragocjeniji.

U kontekstu navedenog blagdana, napose u kontekstu obreda vode i svjetla, Isus ispunjava mesijanska očekivanja objavljujući se kao Svjetlost svijeta i Izvor vode žive. Naime u 8,12 nakon rasprave o Kristovu podrijetlu Isus govori farizejima: „Ja sam svjetlost svijeta; tko ide za mnom neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost

života“, a u 9,5 učenicima: „Dok sam na svijetu svjetlost sam svijeta“. Jednako tako u posljednji, veliki dan blagdana, Isus povika: „Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije koji vjeruje u mene! Kao što reče Pismo: ‘Rijeke će žive vode poteći iz njegove utrobe!’“ (7, 37-38).

2. Struktura

Izvešće o ozdravljenju slijepa od rođenja (Iv 9) egzegete strukturiraju na različite načine. Međutim slijedimo li komunikacijski proces, uočiti ćemo da je oblikovan poput sudskog procesa. Naime pogledamo li tekst u cjelini možemo lako odrediti prekršaj – ozdravljenje slijepa od rođenja u dan subotnji, tužitelje – farizeje i Židove, optuženog Isusa te svjedoke – roditelje i slijepa od rođenja. U navedenoj strukturi zanimljivo je uočiti sljedeće značajke:

- Čudesno ozdravljenje opisano je samo u redcima 6-7 čime nam autor daje do znanja da naglasak nije na čudu kao takvom, nego na onome što će potom uslijediti. Na taj način autor poziva čitatelja da usmjeri svoj pogled s čuda na znak, s ozdravljenja na njegovo značenje, s čudotvorca na reakcije sugovornika koje autor opisuje u sljedeća 34 retka!
- U cijelom izvješću, poput refrena, ponavlja se trostruko pitanje: „Što se dogodilo“, „Kako se dogodilo?“ i „Tko je onaj koji je to učinio?“
- Izvešće završava dramatičnim preokretom. Isus koji je bio optužen za kršenje Zakona pred svojim tužiteljima izgovara dramatičnu presudu: „Radi suda dođoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide, da oslijepe“ (r. 39) preokrećući tako uloge i kategorije: optuženi postaje tužitelj, a tužitelji optuženi.

³ Rudolf SCHNACKENBURG, *Il vangelo di Giovanni*, II, CTNT 4/1-4, Brescia, 1981., str. 260-261.

3. Svjetlo svijeta i reakcije ljudi

Nakon žustre rasprave sa Židovima o potomstvu Abrahamovu u kojoj je objavio svoje božansko podrijetlo zbog čega pograbiše kamenje da ga kamenuju, Isus se skriva te izlazi iz Hrama (usp. pogl. 8). No prolazeći onuda ugleda čovjeka slijepa od rođenja (usp. 9, 1). Riječ je o pogledu utjelovljenoga Logosa koji dolazi ususret slabom, ranjivom i smrtnom čovjeku kako bi mu vratio dostojanstvo i puninu života.

„Učitelju, tko li sagriješi, on ili njegovi roditelji te se slijep rodio?“ (r. 2), pitanje je učenika u kojemu dolazi do izražaja poimanje ondašnjeg vremena prema kojemu su patnja i smrt posljedica grijeha. Budući da se rodio slijep, sagriješio je on ili njegovi roditelji. „Niti sagriješi on niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu očituju djela Božja“ (r. 3), Isusov je odgovor u kojemu jasno odbacuje navedenu uzročno-posljedičnu povezanost grijeha, bolesti i smrti. Štoviše, ozdravljajući slijepa od rođenja snagom svoje spasenjske riječi: „Idi, operi se u kupalištu Siloamu!“ (r. 7), Isus se objavljuje kao svjetlost svijeta koja, dok je dan, treba činiti djela onoga koji ju je poslao (usp. rr. 4-5).

U susretu sa svjetlošću svijeta koja je u čudesnom ozdravljenju slijepca od rođenja objavila svoju spasenjsku snagu, ljudi reagiraju na različite načine. Naime u Ivanovu izvješću uočavamo četiri tipologije koje su paradigma ljudskog djelovanja jer nema čovjeka koji se ne može prepoznati u jednoj ili u više njih. Pogledajmo o kakvim je tipologijama riječ.

3.1. Susjedi – pričaju, ali se ne pitaju

U reakciji susjeda otkrivamo prvu tipologiju ljudi. Naime nakon čudesnog ozdravljenja susjedi i oni koji su ga prije viđali kao prosjaka započinju javnu raspravu o identitetu ozdravljenoga pitajući se: „Nije li to onaj koji je sjedio i prosio?“ (r. 8). Nakon što se nisu mogli usuglasiti jer

jedni su govorili da je on, a drugi pak da nije nego njemu sličan (usp. rr. 8-9), obraćaju se izravno ozdravljenomu pitajući ga kako su mu se otvorile oči (usp. r. 10). Nakon osobnog svjedočanstva ozdravljenoga susjedi idu korak dalje pitajući ga gdje je onaj koji ga je ozdravio (usp. r. 12). No njihovo traženje nije potaknuto željom za istinom, a još manje za spoznajom identiteta onoga koji ga je ozdravio nego znatiželjom.

Iz navedena kratkog dijaloga možemo zaključiti kako je riječ o osobama koje se bave tuđim, ali ne i svojim životom, koje se zaustavljaju na površini prepričavajući što se dogodilo, ali ne prodiru u srž problema, koje postavljaju pitanja drugima, ali ne i samima sebi, koje se pitaju „tko je taj?“ i „gdje je on?“, ali ne i „tko sam ja?“ i „gdje sam ja?“. Jednom riječju, radi se o osobama kojima nedostaje želja i volja za ozbiljnim i iskrenim traženjem Istine.

3.2. Farizeji – ispituju, ali ne vjeruju

Drugu kategoriju ljudi predstavljaju farizeji koji se pojavljuju na početku „procesa“ o istinitosti ozdravljenja (rr. 13-17; 24-34) i na kraju u Isusovu susretu s ozdravljenim u Hramu (rr. 39-41). U oba slučaja autor ih prikazuje kao one koji ispituju, štoviše koji procesuiraju druge (slijepca od rođenja, njegove roditelje i Isusa), ali ne i sami sebe. Drugim riječima, oni koji su poznavali i obdržavali Zakon, koji su ga drugima tumačili te brižno bdjeli nad njihovim izvršavanjem, nisu mogli dovesti u pitanje sami sebe, otvoriti se susretu s Istinom, prepoznati Svjetlost i vjerovati.

Put njihova traženja iniciraju susjedi i oni koji su ga prije viđali kao prosjaka (usp. r. 8). Isti ga sada dovode k farizejima kako bi verificirali ozdravljenje. No umjesto da ga pitaju tko je onaj koji mu je otvorio oči, farizeji ga pitaju kako je progledao? (usp. r. 15). I nakon odgovora u kojemu ozdravljeni stavlja naglasak na onoga koji mu je stavio

kal na oči, farizeji ne postavljaju pitanje o njegovu identitetu, nego odmah zaključuju: „Nije taj čovjek od Boga: ne pazi na subotu“. Naime miješajući zemlju s pljuvačkom kako bi načinio kal, Isus je prekršio jedan od 39 poslova koji su prema *Shabbath 7,2* bili zabranjeni u dan subotnji. Budući da je prekršio subotnji počinak, Isus nije mogao biti drugo negoli grešnik. Paradoksalno, u očima farizeja veću je vrijednost i značenje imalo obdržavanje subote, nego ozdravljenje slijepca od rođenja. Pred drugima koji su se pitali: „A kako bi jedan grešnik mogao činiti takva znamenja?“ (r. 16), već međusobno razdijeljeni farizeji ne zauzimaju osoban stav, nego se iznova obraćaju slijepcu želeći čuti njegovo mišljenje: „A što ti kažeš o njemu? Otvorio ti je oči!“ (r. 17). Nakon odgovora: „Prorok je!“ (r. 17), farizeji odlaze onako kako su došli – neočekivano. Međutim u 40. retku čitatelj doznaje da su neki od njih prisustvovali Isusovu susretu sa slijepcem u hramu.

Nakon što su čuli Isusove riječi ozdravljenomu: „Radi suda dođoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide, da oslijepi!“ (r. 39), farizeji prvi put stupaju u dijalog s Isusom pitajući ga: „Zar smo i mi slijepi?“ (r. 40). Ali i sada, umjesto da okrenu pogled i postave pitanje samima sebi, obraćaju se Isusu koji pokušava otvoriti oči njihova srca kako bi konačno u susretu sa Svjetlošću spoznali istinu o samima sebi te promijenili kut svojega gledanja i način djelovanja: „Da ste slijepi, ne biste imali grijeha. No vi govorite: ‘Vidimo’ pa grijeh vaš ostaje“ (r. 41). Onaj tko je uistinu slijep zbog učinjena grijeha, nije slijepac od rođenja, smatran takvim od strane Isusovih učenika i Židova (usp. rr. 2.34), nego farizeji. Upravo oni koji se smatraju zdravima slijepi su jer ostaju u grijehu.

U kontekstu Ivanova evanđelja riječ je o grijehu neprihvatanja Svjetlosti i nevjere koja je u ovom slučaju vezana uz superioran stav farizeja koje karakterizira

kruto izvršavanje Zakona i samodostatno znanje. Kao takvi ostaju u grijehu, jer ih njihovo kruto znanje sprječava da u ozdravljenju slijepca od rođenja prepoznaju onoga kojega je Bog poslao te da povjeruju njegovoj spasenjskoj riječi. Iako njihove tjelesne oči vide, oči srca su slijepi. Ne radi se o nečemu što se trebalo ostvariti u budućnosti niti o ukoru koji se odnosio na buduću grijeh, nego o otkrivanju onoga što se već dogodilo: podjele između slijepih i ne slijepih, Svjetla i tame, vjere i nevjere. Za razliku od slijepca koji je u susretu s Isusom prešao iz tame u svjetlost, farizeji ostaju u tami kao istinski slijepci. Misleći da posjeduju svu istinu o sebi, drugima i Bogu i da nemaju što naučiti od jednog prosjaka koji se slijep rodio u grijesima svojim (usp. r. 34) sigurni u sebe i svoju pravednost procesuiraju, osuđuju i obezvjeđuju druge ne dovodeći nikada u pitanje same sebe i svoje djelovanje. Kao takvi ne znaju slušati glas događaja niti vidjeti u čudesnom ozdravljenju slijepca od rođenja znak rađanja novoga života. Za njih je sve već određeno: slijepac se rodio slijep jer je grješan, a Isus je grješnik jer krši subotu. Govoreći „mi znamo“, što znači ostati u samodostatnosti vlastita znanja, farizeji osuđuju sami sebe. Uvjereni da vide i usredotočeni na svoje besprijekorno tumačenje Zakona i samouvjereni sveznanje, postavljaju pitanja drugima, ali ne i samima sebi što im onemogućava ući u osoban odnos sa Svjetlošću, jedinom pred kojom je moguće spoznati Istinu i izaći iz tame.

Možemo dakle zaključiti da farizeji predstavljaju „sveznajuće“, tj. one koji imaju znanje, ali ne i ljubav i koji, kao takvi, ostaju uvijek na strani razuma. Štoviše, riječ je o predstavnicima moćnih koji se brinu za sebe, ali ne i za čovjeka, ne dovodeći nikada u pitanje sami sebe, jer znaju, sude i osjećaju da na to imaju pravo.

3.3. Roditelji – vjeruju, ali ne svjedoče

Treću tipologiju predstavljaju roditelji koji vjeruju, ali ne svjedoče. Naime u Ivanovoj zajednici bilo je takozvanih kriptokršćana koji su vjerovali u Isusa Krista Sina Božjega, ali su se bojali javno svjedočiti svoju vjeru jer su se, kako doznajemo od samog autora, Židovi već bili dogovorili da se ima izopćiti iz sinagoge svaki koji Isusa prizna Kristom (usp. rr. 22-23). Zbog straha od Židova roditelji dakle, iako vjeruju, ne svjedoče. Priznaju da je to njihov sin i da se slijep rodio, ali kako sada vidi ne znaju nego šalju Židove k sinu opravdavajući se da je punoljetan te da stoga može sam o sebi govoriti (usp. rr. 20-21).

Roditelji koji vjeruju, ali ne svjedoče, predstavljaju one koji vjeruju, ali žive u strahovima. Takvima je više stalo do mišljenja drugih nego do života u istini, više drže do sudova drugih nego do Božjega te im nedostaje hrabrosti govora i djelovanja. Paralizirani strahom i ovisni o mišljenju i sudu drugih nemaju hrabrosti izaći iz sjene te živjeti i svjedočiti Istinu.

3.4. Slijepac od rođenja – pita, vjeruje i svjedoči

Slijepac od rođenja koji, za razliku od susjeda, dovodi u pitanje samoga sebe, za razliku od farizeja vjeruje, i za razliku od svojih roditelja svjedoči, četvrti je model djelovanja. U susretu s Isusom, ispunjavajući njegovu riječ u tišini i „zatvorenih očiju“, slijepac od rođenja zadobiva ozdravljenje te započinje svoj put vjere. U njemu dolaze do izražaja njegovi progresivni koraci koji nedvojbeno otkrivaju prijelaz iz tame u svjetlost, iz smrti u život, iz tišine slijepa prosjaka do javnog svjedočenja hrabrog vjernika. Prve korake vjere i svjedočenja ozdravljeni poduzima u susretu s različitim sugovornicima koji ga ispituju, kako je zadobio vid i tko je onaj koji ga je ozdravio, dolazeći malo-pomalo do spoznaje njegova identiteta. Naime u susretu sa susjedima i s onima

koji su ga poznavali (rr. 8-12), slijepac svjedoči o čovjeku imenom Isus (r. 11). Zatim farizejima poznavateljima i tumačima Zakona koji ga, već međusobno podijeljeni, pitaju za identitet onoga koji mu otvori oči, ozdravljeni odgovara: „Prorok je!“ (r. 17). U susretu sa Židovima koji su znali da je Isus grešnik, ali nisu poznavali odakle je, ozdravljeni odgovara: „Znamo da Bog grešnike ne uslišava; nego je li tko bogobožan i vrši li njegovu volju, toga uslišava. Odvijeka se nije čulo da bi tko otvorio oči slijepcu od rođenja. Kad ovaj ne bi bio od Boga, ne bi mogao činiti ništa“ (rr. 31-33).

Nakon svjedočenja pred Židovima u kojima se postavio kao odrastao i zreo čovjek koji prepoznaje i svjedoči svoju vjeru, spreman ući u polemiku s poznavateljima Zakona, koji u ovom trenutku na paradoksalan način upadaju u kontradikciju, slijepca traži upravo onaj za kojega je svjedočio i zbog kojega je bio izbačen van (usp. r. 34). Svoj put vjere slijepac dovodi do punine u drugom susretu s Isusom u kojemu, za razliku od prvoga, ulazi u dijalog, pita, odgovara i vjeruje. Na upućeno mu direktno pitanje: „Ti vjeruješ u Sina Čovječjega?“ (r. 35), ozdravljeni odgovara: „A tko je taj, Gospodine, da vjerujem u njega?“ (r. 36). Onaj kojega je prije prepoznao kao čovjeka imenom Isus, kao proroka i čovjeka Božjega, sada mu objavljuje svoj mesijanski identitet pozivajući ga da otvori oči vjere i povjeruje u onoga kojega je vidio i koji mu sada govori: „Vidio si ga! To je onaj koji govori s tobom“ (r. 37). Isus mu ne odgovara „Ja sam“, kao Samarijanki u 4,26, nego „vidio si ga“ pozivajući ga na gledanje koje ide dalje od onog fizičkog koje je primio i koje u ovom slučaju nije drugo negoli gledanje vjere. Naime u upotrebi glagola *horaō* – „vidjeti“ uočavamo dvije značajke. Prva se odnosi na vrijeme - indikativ perfekt aktivni

koji ukazuje na trajno iskustvo kao i u 14,7.9 i 20,29⁴, a druga na činjenicu da u cijelom izvješću navedeni glagol biva upotrijebljen samo ovdje za razliku od glagola *blepō* i *anablepō* koji su do sada upotrijebljeni u odnosu na slijepčev zadobiveni vid (usp. rr. 7.11.15.18.19.21.25). Vjerojatno je u ovom slučaju glagol *horaō* upotrijebljen u prenesenom smislu vjere⁵.

Slijepac od rođenja koji je vidio Svjetlost i čuo Riječ započinjući svoj put vjere i svjedočenja, pozvan je u Isusu Sinu Čovječjemu vidjeti Onoga kojega je Bog poslao da ispuni njegov spasenjski naum. Na Isusov upit vjere u osoban misterij ozdravljeni odgovara ispovijedajući svoju vjeru riječima i gestama koje predstavljaju vrhunac i završetak njegova puta vjere u kojemu je prešao iz tame u svjetlost postajući vidjelac u punom smislu riječi: „Vjerujem, Gospodine! I baci se ničice preda nj“ (r. 38). Zadobivajući dvostruki vid slijepac od rođenja postaje paradigma zrele vjere, javnog svjedočenja, pravoga Isusova učenika i bezuvjetne pripadnosti Sinu Čovječjemu. Na taj način postaje predstavnik svih onih koji nemaju znanje, ali imaju ljubav, koji se ne boje dovesti u pitanje sami sebe i vlastite jasnoće i sigurnosti te se otvoriti Božjoj spasenjskoj riječi. Budući da nije imao što izgubiti, zbog svoje sljepoće smatran grešnikom i isključen iz religioznog, kulturnog i društvenog života, bez budućnosti, u očima drugih iako živ već odavno mrtav nije se bojao započeti iznova. Već osuđen nije se bojao osuda i mišljenja drugih. Prihvaćajući se onakvim kakvim jest, nije imao što skrivati. Naime za razliku od ostalih slijepac od rođenja jedini je koji dovodi u pitanje samoga sebe, pita, vjeruje i svjedoči. Riječ je o autentičnoj osobi koja

živi u istini o sebi i drugima. Odgovara samo ono što zna, a pred onim što ne zna, ne skriva se ispod plašta ohole sveznalice. Kao takav predstavlja slobodne, one koji se ne boje živjeti istinu i hoditi u Svjetlosti.

4. Posvećeni životu u svjetlu Iv 9

Slijepac od rođenja koji je u susretu s Isusom između svjetla i tame izabrao put života i istine i nama danas može biti model autentičnoga i radosnoga življenja i svjedočenja našega redovničkog posvećenja.

4.1. Radosno življenje Istine

Za razliku od farizeja koji oslijepljeni vlastitom samouvjerenošću i znanjem nisu mogli dovesti u pitanje sami sebe te, u susretu sa Svjetlošću progledati spoznavši istinu o vlastitoj sljepoći, slijepac od rođenja živi u istini. Štoviše, hrabro svjedoči pred onima koji su je dovodili u pitanje. Riječ je o prvom i nužnom koraku na putu traženja i življenja punine života. Naime samo onda kada spoznamo i prihvatimo istinu o sebi samima, moći ćemo živjeti život u punini, slobodi i radosti. U protivnom naš život postaje život laži, kazališni život u kojemu, iz situacije u situaciju, mijenjamo maske skrivajući svoje pravo lice i bježeći od susreta s Istinom. Štoviše, naš život postaje mjesto teške patološke dvoličnosti u kojemu, poput farizeja, uvjereni u svoje znanje i pravednost procesuiramo i osuđujemo druge, ali nikada sami sebe. Ili pak, poput susjeda, ostajemo na površini događanja ne ulazeći nikada u srž problema baveći se životom drugih, ali ne i svojim čineći pritom zajednički i osobni život mjestom tame, osuđivanja, ogovaranja i licemjerja koje je daleko od puta Istine i Svjetlosti koje smo svojim posvećenjem izabrale. Opasnost je to na koju nas upozorava i papa Franjo u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium*: „Zato me uvijek boli kada vidim kako se u nekim zajednicama, pa čak i među

4 Usp. Enrico GHEZZI, *Come abbiamo ascoltato Giovanni*, DG, Roma, 2005., str. 628ss.

5 Usp. Alberto CASALEGNO, *Perché contemplino la mia gloria* (Gv 17, 24), IF 7, Cinisello Balsamo, 2006., str. 299-300.

posvećenim osobama, javljaju razni oblici mržnje, podjele, klevetanja, ocrnjivanja, osvete, ljubomore, želje za nametanjem vlastitih ideja pod svaku cijenu, pa čak i progoni koji nalikuju pravom lovu na vještice⁶.

U svjetlu puta slijepca od rođenja možemo reći da naš posvećeni život jest i trebao bi biti život Istine u kojemu se ne bojimo biti ono što jesmo, u kojemu ne bježimo i ne skrivamo se od Boga, drugih i sebe samih i u kojemu ne živimo u lažnim slikama o sebi, Bogu i drugima. Jednom riječju, život u kojemu radosno i slobodno živimo Istinu koju smo susrele, kojoj smo povjerovali i kojoj smo posvetile sav svoj život. No nadasve Istinu koju ljubimo i od koje se osjećamo ljubljene svjesne kako će nas samo ona osloboditi.

4.2. Autentično svjedočenje Svjetlosti

Ako smo izabrale put svjetla tada smo, poput slijepca od rođenja, pozvane naviještati i svjedočiti Svjetlost koja je došla na svijet ne da čovjeka osudi, nego ga uvede u puninu života. Jednako tako, pozvane smo, poput Isusa, poći putovima ovoga svijeta čineći djela svjetlosti dok smo na svijetu. Put je to ljubavi, služenja, darivanja i svjedočenja na koje nas, u ovoj Godini posvećenog života, poziva i Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života:

„Sablast protiv koje nam je boriti se slika je redovničkog života shvaćena kao utočište i utjeha pred teškim i složenim svijetom“. Papa nas potiče „izaći iz gnijezda“ kako bismo upoznali život muškaraca i žena našeg vremena, i predali sami sebe Bogu i bližnjemu [...] Pozvani smo dakle, kao Crkva, izaći van i krenuti prema geografskim, urbanim i egzistencijalnim

periferijama – periferijama misterija grijeha, patnje, nepravdi, bijede –, prema skrivenim prostorima duše gdje svaka osoba kuša radost i trpljenje života [...] Za svoga pastoralnog pohoda Asizu papa Franjo se zapitao čega se to Crkva treba osloboditi. I odgovorio je: „[Mora se osloboditi] svega onoga što se ne čini za Boga, svakog djela koje nije od Boga; osloboditi se straha da otvori vrata i, bez odgode, poći ususret svima, osobito najsiromašnijima, najpotrebnijima, najudaljenijima. Zacijelo ne zato da se izgubimo u brodolomu svijeta, nego zato da hrabro nosimo Kristovo svjetlo, svjetlo evanđelja, također u tamu, gdje se ne vidi, gdje se može dogoditi da se spotaknemo. Osloboditi se prividne sigurnosti koju pružaju strukture, koje, premda su zasigurno nužne i važne, ne smiju nikada potamniti jedinu istinsku snagu koju nose u sebi: Boga. On je naša snaga!“ [...] Osjećamo li nemir ljubavi? Vjerujemo li u ljubav prema Bogu i prema drugima? Ili smo na to ravnodušni? Ne na apstraktan način, ne samo riječima, već konkretan brat, odnosno sestra, ti su koje susrećemo, brat i sestra koji su tu pokraj nas! Jesmo li dirnuti njihovim potrebama ili ostajemo zatvoreni u same sebe, u svoje zajednice, koje su nam mnogo puta „zajednice u kojima nalazimo udobnost“⁷.

Jesmo li osobe života ili smrti, svjetla ili tame vidljivo je, prije svega, u našem odnosu prema drugima, i prema onima kojima smo poslani i prema onima s kojima živimo. Naime u susretu sa slijepcem od rođenja kojemu osuđenu i odbačenu Isus otvara tjelesne oči i oči srca kršeći subotnji počinak, pozvane smo u središtu svojega djelovanja staviti čovjeka napose

6 Citat preuzet iz: KONGREGACIJA ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA I DRUŽBE APOSTOLSKOG ŽIVOTA, *Istražujte. Posvećenim muškarcima i ženama u hod u Božjim znakovima*, HKVRPP, Zagreb, 2015., str. 42-43.

7 KONGREGACIJA ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA I DRUŽBE APOSTOLSKOG ŽIVOTA, *Radujte se! Okružnica posvećenim muškarcima i ženama. Iz učiteljstva pape Franje*, HKVRPP, Zagreb, 2015., str. 30-33.39.

marginalizirana, odbačena, osuđena, prezrena... Jednom riječju čovjeka koji u očima drugih nije više čovjek. Ako poput farizeja stavimo na prvo mjesto zakon, čast i ugled, a ne čovjekovo spasenje, ako poput susjeda živimo u neprestanom strahu za svoju „sličicu“, jer nam je više stalo do mišljenja ljudi nego do Božjega ili ako se neprestano bavimo tuđim životima bježeći od svojega, tada smo daleko od Svjetlosti. Uvjerene u svoju pravednost i bespriječnost života, zapravo smo slijepe te živimo u tami grijeha samodostatnosti i oholosti, priječeći i sebi i drugima dolazak k Svjetlosti.

Bog, kojega smo u svojem osobnom životu pozvane svjedočiti, Bog je svjetla, ljubavi i života, a ne Bog tame, osude i smrti. Ako smo svojom riječju i djelom ugasile svjetlo u srcu, u očima, u životu samo jednog brata i sestre nismo nositeljice svjetlosti nego tame, nismo svjedokinje Boga ljubavi i života nego Boga smrti. Jer kao što s pravom zaključuje Jean-Marie Ploux:

Ono što nam omogućava reći da je jedno prikazivanje Boga ispravno jest da ono služi čovjekovu životu i njegovoj humanosti. To je prvo pravilo kojega se trebamo pridržavati: svako predstavljanje Boga koje ide protiv čovjeka, protiv njegova života, protiv njegove humanosti, koje ga umanjuje ili uništava lažno je prikazivanje Boga. Ili, što je isto, svaki način življenja vjere koji vodi k prijeziru čovjeka, svođenju na predmet ili ubojstvu, u njegovu tijelu, ili u njegovom razumu, upućuje na lažnoga Boga. Bolje biti ateist i služiti čovjekovu ljudsku dimenziju nego biti vjernik opsjednut prikazivanjem Boga koji deformira pogled na čovjeka i sije smrt. Bog dostojan čovjeka, Bog za čovjeka, ne može biti drugo negoli Bog koji pomaže čovjeku da postane više čovjek, i koji ga

oslobađa od onoga što ga, unutar i izvan njega, onečovječuje⁸.

Zaključak

Poput slijepca od rođenja i Majka Utemeljiteljica je 6 srpnja 1899. utemeljivši našu Družbu izabrala i započela svoj put svjetla na kojemu je do posljednjeg dana i atoma svoje snage svjedočila ljubav Onoga kojemu je darovala svu sebe. Put je to koji nam je povjerila i kojim danas iznova želimo krenuti citirajući stihove Izidora Poljaka:

*Neću da moji dani proteku
mračni u tihu lijuć se rijeku vječnosti.
Putove moje pjesan nek prati
orla, što plamenim suncem se brati.
Kuda koracam hoću da bacam
snopove zlatne svjetlosti.
Planite, bijeli ognjevi duše.
Užgi se, srce, sijevaj.
Vjetrovi mržnje vijore zemljom,
Hristovu pjesmu pjevaj.
Pokriti ledom pupovi ruža
o toplom suncu sniju,
neka ih tvoje ognjene zrake
plamenom svojim zgriju.
Hladnom i golom pustom zemlje
množija gladnih vrvi,
ekstazom bukni,
pripravno mrijeti,
svoje im podaj krvi,
stani nad zemljom, gdje milijuni
sapeti gvožđem trunu.
Zvijezdama daždi, s neba im trgni
sunčanu sjajnu krunu!
Planite, bijeli ognjevi duše,
k nebu se, srce, popni i gori.
Plamteć izgori!*

s. Silvana Fužinato

⁸ Jean-Marie PLOUX, *Dio non è quel che credi*, Magnano, 2010., str. 13.

Uz Godinu milosrđa – „Riječ za mene – riječ za tebe!“

Gladna nahraniti - Žedna napojiti - Siromaha zaodjenuti

Svetopisamski tekstovi o Božiću kao i naše tradicionalne hrvatske božićne pjesme ističu čovjekoljublje Boga našega. Svi želimo da se pomogne onima koji su potrebni pomoći. Na početku nove godine želim nas sve zajedno i pojedinačno pozvati na ljubav prema bližnjemu koju je tradicija Crkve stavila u 7 tjelesnih i 7 duhovnih djela milosrđa. Sada ćemo se podsjetiti na obveze koje se sve više gube iz naše svijesti, a to su prva tri tjelesna djela milosrđa: Gladna nahraniti, žedna napojiti, siromaha zaodjenuti.

Žalosno je kada lijepo obučeni ljudi, pa možda i koja redovnica, prolaze mimo prosjaka kao da ne postoje. A oni se smrzavaju, jadno obučeni, neki nemaju ni gdje prespavati. Ima mnogo ljudi koji bacaju hranu, a drugi nemaju ni kruha. Stari djedovi i bake ili invalidi ne mogu naći posao, ne mogu si sami pomoći, država im daje mrvice. Zar je bolje potrošiti novce na luksuz bez kojeg možemo, negoli dati ljudima koji kraj nas umiru od gladi? Oko božićnih i novogodišnjih blagdana probude se neki javni televizijski djelatnici pa opominju kako pomoći siromašnima, bolesnoj djeci, ali sve je to kaplja u moru potreba, a i godina je duga. Ne bi ljudi prosili i kopali po smeću i kontejnerima kad bi imali, ne bi se tako ponižavali. Čime će platiti grijanje umirovljenici koji primaju nekoliko stotina kuna? Kako je onima koji su ostali bez posla zbog nesposobnosti ili hira i neosjetljivosti svojih poslodavaca, kao i oni koji još rade, a ne dobivaju plaću? Ima onih čiji je rad plaćen, ali su uvjeti u kojima rade iznimno opasni za život? Kako se osjećaju?

Phil Bosmans kaže, ako ne znaš što je to biti siromašan, „... onda razori svoju kuću, pa sagradi kolibicu, bez spavaće sobe

i kućnog bara. Fotelje i naslonjače zamijeni daskama i sanducima. Ukloni auto, tv, radio. Isključi struju, telefon, plin i vodu. Novine, hladnjak, frižider, sve to više ne dolazi u obzir. Više nema ni skupljih haljina. Kada oboliš, nitko neće dovesti liječnika. Neće biti ni apoteke ni bolnice. Kad postaneš siromašan, da li ćeš voljeti one koji svime obiluju, a ne žele dijeliti?“

Ima onih od kojih bismo to najmanje očekivali, kad naiđe prosjak kažu: „Idi raditi, pa ćeš imati“, premda znaju da nije lako dobiti posao. Mnogi gladni dolaze na vrata samostana. Živjela sam jedno vrijeme u samostanu gdje je to bilo svakodnevno. Kad bi na mene došao red da im ponesem jelo, u razgovoru s njima doznala sam razne teške sudbine. Oni koji nisu bolesni i stari ne mogu dobiti posao jer su bili u zatvoru, ili su se liječili od ovisnosti pa im nitko ne želi pružiti povjerenje. Kad bi Isus tako s nama postupao, tko bi se spasio?

Siromahe gladne, žedne i bez odjeće, potrebne naše pomoći i ljubavi ne moramo tražiti. Oni su tu i trebaju konkretnu pomoć. Naše nije suditi o njihovu stvarnom stanju jesu li siromašni, jesu li im sredstva koja traže doista potrebna... Mi, kao zajednica, pitajmo se: jesmo li spremni podijeliti ono što imamo? Možda ima i sestara koje oskudijevaju zbog tvrdoće nekog srca koje dijeli. Kad se radi o nekome u potrebi onda moramo zaboraviti na sebe. Na Posljednjem sudu Kralj će nam odgovoriti: „Zaista, kažem vam, meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće“ (Mt 25, 40), odnosno, meni niste učinili ono što niste učinili njima.

Kad je čovjek bolestan na srce treba ići liječniku, na operaciju. Tko može operirati ljudsko srce od zavisti, klevete, prestiža, mr-

žnje, hladnoće, tvrdoće? Nema takve klinike na svijetu. Svakoga prvog petka u mjesec slavimo i molimo Božje Srce koje nas je pozvalo. Božje Srce je nad svim srcima. Zazivajmo: Isuse blaga i ponizna Srca, učini srce moje po Srcu svome, promijeni moje kame-no srce u srce dobrote i ljubavi za Boga i za bližnjega.

Stranca i putnika primiti - Bolesnika pohoditi

Krist je siromah bez doma i domovine, stranac, putnik bez konačišta, bolesnik bez zdravstvene zaštite. On kuca na vrata tvoga srca, nemoj ga tjerati. Bog rođen u Betlehenskoj štalici uz Mariju i Josipa uči nas kako živjeti, ljubiti i kako se trebamo zauzimati jedni za druge, napose usred naših kušnja, siromaštva i progona.

Nekada, kad su bile slabe prometne veze, mnogi putnici morali su potražiti konačište i smještaj. Sjetimo se naših pradjedova i djedova koji su bez novca, bez poznavanja jezika, zemljopisa, vremenskih prognoza, nepogoda na moru i kopnu, putovali u pre-kooceanske zemlje i tamo, naravno, stalno bili stranci. U novije doba to isto događalo se, a događa se i danas mnogima koji ovdje ne mogu naći radno mjesto, pa moraju raditi u stranim državama. Svi oni mogli bi pisati romane kako je biti stranac u stranoj zemlji, među stranim ljudima.

Mi u komunističkom režimu i tijekom Domovinskog rata nismo mogli pojmiti da katoličke zemlje ne prepoznaju nas kao braću u nevolji. Još je neshvatljivije ovo što se danas događa među nama – ja tebi, ti meni.

Dok niz svjetlećih ukrasa osvjetljava grad, pitam se, koliki su danas stranci u svojoj domovini, u svom gradu, stranci u svojoj obitelji, stranci u svojoj zajednici... Kako smo propustili da nas ne vodi ljubav, briga za drugoga, radost što su drugi bolji, što se imamo čime dičiti, ponositi? Kidamo napu-knute trske, a Crkva nas djelima milosrđa poziva da trebamo stranca i putnika primiti,

sestre koje ponekad tretiramo kao strance. Nisu li nam u krizi ne samo vjera, ufanje i ljubav, nego sve kršćanske i ljudske vrijednosti!?

A što reći o našim bolesnicima, patnicima? Po stanovima u našem susjedstvu ima teških bolesnika koji često nemaju dovoljno pelena, katetera i drugih higijenskih i zdravstvenih pomagala za „normalno“ življenje, napose oni koji u svemu ovise o pomoći drugih, a čiji je mjesečni dodatak za invaliditet nedovoljan za najosnovnije.

Ima puno starijih bolesnih koje nitko ne posjećuje, koji su od svih zaboravljeni i po bolnicama i staračkim domovima, pa im vrijeme sporo prolazi... Sjećam se jedne stari-ce. Mlada je ostala udovica. Svoju djecu je školovala čisteći po tuđim kućama. Kad više nije mogla obavljati teške poslove, djeca su je smjestila u socijalni starački dom i na nju su zaboravili. Na raspravi o njezinoj ostavštini okupilo se 26 nasljednika. Za ostavštinu manju od svojih mjesečnih plaća svi su se borili. Na kraju se nisu mogli dogovoriti, pa niti tako da za taj novac majci uredi grob i naruče sv. mise. Ostavili su ga radije banci. A koliki su doživjeli i doživljavaju takvu sudbinu?

Papa Ivan Pavao II. u svom apostolskom pismu „Spasonosno trpljenje“ („Salvifici doloris“) podsjeća na riječi apostola Pavla koji tumači spasonosnu vrijednost trpljenja: „U svome tijelu dopunjam što nedostaje Kristovim mukama za Tijelo njegovo, koje je Crkva.“ Ljudska patnja treba u nama izazivati sućut i poštovanje.

„Kojom mjerom mjerite, onom će vam se mjeriti, i nadodat će vam se. Jer tko ima, dat će mu se, a tko nema, oduzet će mu se i ono što ima“ (Mk 4, 24-25). Drugim riječima: Onaj tko dijeli drugima, dobit će još od Boga, a onaj tko svoje nikome ne da, nego čuva samo za sebe, izgubit će to što ima. Sam Bog rođen u Betlehenskoj štalici uz Mariju i Josipa uči nas kako živjeti, ljubiti i kako se

ostvarivati u životu, u međusobnoj ljubavi i poštivanju.

Prve subote u mjesecu posebno štujemo Blaženu Djevicu Mariju i molimo za toliko potrebna duhovna zvanja Crkvi. Nazaretska kuća bila je kuća ljubavi. Ljubav ih je povezivala, vodila, poticala na darivanje i zahvalnost. Ta ista ljubav i nas potiče da volimo čovjeka, napose putnika, stranca, bolesnika – svoje sestre u nevolji i potrebi.

Utamničenoga utješiti - Zatvorenike i prognanike (izbjeglice) pomagati - Mrtve pokopati

Razmišljajmo o djelima milosrđa kao što su: zarobljenike i prognanike (izbjeglice) pomagati, mrtve pokopati. Tko su zarobljenici, prognanici, izbjeglice, manje-više svi znamo iz ne tako davne prošlosti kad su mnogi doživjeli taj teret te bi nam mogli puno toga reći kako su bili primljeni od onih na čija su vrata morali kucati. Ima i onih koji nisu bili prognani, ali su primili prognanike. Sv. Ivan u proslavu svoga evanđelja za Isusa kaže: „K svojima dođe, ali ga njegovi ne primiše“ (Iv 1, 11). Mi bismo rekli, nije se mogao „prilagoditi“, nije znao „uštedjeti“ pa pomalo kupovati ljubav... Zarobljenici, utamničeni, zatvorenici u našoj Domovini su stalno kamen spoticanja osobito onima koji ih imaju na savjesti, pa ih onda sve revnije optužuju i potvaraju na raznim stranicama kao da hoće sami sebe uvjeriti u njihovu krivnju i tako svoje savjesti umiriti – krivi su pa neka trunu u tamnicama i zatvorima od Rijeke, Gline, Remetinca do Haga! Može li itko od nas reći da su krivi jer su pošli rušiti tuđu kuću, tuđe ognjište, razoriti tuđu sreću, ubiti nekoga iz čiste objesti, kako se to danas događa u središtima naših gradova. Sjetimo se, nije to bilo tako davno, kako je javnost graktala kad se jedna vjeroučiteljica usudila s dječicom izvršiti djelo milosrđa i pohoditi naše utamničenike malom utjehom, pismom. Prepuno je u našem svijetu pilatovskoga pranja ruku.

Tko na početku sklopi ugovor sa zlom, teško se iz toga može izvući.

Pilat, naime, u konačnici želi sačuvati sebe, svoju vlast i moć, želi profitirati na sukobu drugih, želi se između dviju zaračenih strana pokazati boljim. On je ne samo naivčina, slabić, nego duboko pokvaren čovjek jer mu nije stalo do istine, pravde, dobrote – stalo mu je samo do njega samoga. Jer da je prekinuo krive optužbe na Isusa, da je iskoristio stvarnu moć koju je imao, da je oslobodio Isusa, da ga nije dao bičevati i razvlačiti od dvora do dvora, od slugu do vojnika, ne znači da Isusa ne bi uklonili, ali ne bi on bio glavni odgovorni. Koliko ima suvremenih Pilata koji su na jednaku razinu stavili najgore barabe i plemenite ljude! Mnogo se ružnih riječi govori o drugima, isto tako laži i osuda, zato ima i toliko ružnih djela.

Tijelo je hram Duha Svetoga, stoga smo dužni i tijelo čuvati i za njega se brinuti i kada je mrtvo, jer će i ono jednog dana uskrsnuti. Tijekom povijesti najokrutniji osvajači branili su tijela neprijatelja pokopati pa su ih ostavljali divljim zvijerima, bacali ih u rijeke ili u duboke jame. Zato nas Crkva poziva na djelo milosrđa: mrtva pokopati! Sjetimo se starozavjetnog Tobije koji je potajno noću sahranjivao one koje je ubio kralj Sanherib na povlačenju iz Judeje. Tobija je i svom sinu dao upute: „Sine, kada umrem, pristojno me pokopaj. Poštuj svoju majku, ne ostavljaj je svega svog života... A kad umre, sahrani je pokraj mene u istome grobu“ (Tob 4, 4-5). U istom odlomku se dalje kaže: „Dijeli milostinju od svoga dobra: kad dijeliš milostinju, neka ti ne bude oko stisnuto. Ne okreći lice od siromaha, pa ni Bog neće okrenuti lice od tebe“ (Tob 4, 7).

Isus je pobijedio smrt svojim uskrsnućem i otvorio vjernima ulaz u vječni život. I mi tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa doživljavajmo duhovno uskrsnuće iz groba grijeha u život vječni, a jednom ćemo doživjeti i uskrsnuće tijela i život vječni.

s. Robertina Medven

Evandjelje... Proroštvo... Nada...

Zahvalnost... Zauzetost... Otvorenost...

Na kraju je misija – sve mora služiti tomu da nosi radostan navještaj braći, svoj braći, jer Krist je umro i uskrsnuo za sve ljude. A ako je, dakle, od temeljne važnosti molitva Gospodara žetve da pošalje radnike u svoj vinograd (Mt 9,38; Lk 10,2), jednako je tako važno prihvatiti Gospodinov poziv: Idite! (Lk 10,3)

mons. José Rodríguez Carballo, OFM

